

कमल गाउँपालिका
आप्रवासन तथा पुनःएकीकरण
वस्तुस्थिति विवरण
(अन्तिम प्रतिवेदन)
(Migration and Reintegration Profile)

२०८१

कमल गाउँपालिका
झापा
कोशी प्रदेश

कमल गाउँपालिकाको

आप्रवासन तथा पुनःएकीकरण वस्तुस्थिति विवरण

(Migration and Reintegration Profile)

२०८१

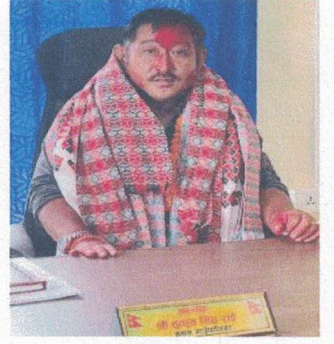

कमल गाउँपालिका
भापा
कोशी प्रदेश,
नेपाल

कमल गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

प.स. : ०८१/०८१

च.न. : ६०

मन्तव्य

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान अनुसार राज्यको मुल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने र राज्यशक्तिको प्रयोग तीनै तहले संविधान र कानून बमोजिम गर्ने व्यवस्था गरेको छ । तीन तहको सरकारको अभ्यास हुने क्रममा दोस्रो स्थानीय तहको निर्वाचनबाट कमलगाउँपालिकामा हामी स्थानीय जनप्रतिनिधिका रूपमा निर्वाचित भएका छौं । स्थानीय तहलाई स्वल बनाउदै दिर्घकालिन विकासका योजनालाई गुणस्तरीय र दीगो बनाउने जिम्मा हाम्रो काँधमा आएको छ । विकासका योजनालाई गुणस्तरीय र दीगो बनाउन सर्वप्रथम गाउँपालिकाको वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी वस्तुगत अवस्था थाहा पाउनु आवश्यक ठानी पालिकाको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण (Migration Profile), २०८१ तयार गरिएको छ ।

संविधानको अनुसूचि ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकारको सूचि अन्तरगत क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचिकृत गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (च), (छ), (ड) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कमलगाउँपालिकाको परिकल्पना तथा लक्ष्य प्राप्त गर्न वैदेशिक रोजगार क्षेत्रको अध्ययन र वस्तुगत अवस्था बुझ्न आवश्यक थियो । लामो समयको मेहनतपछि तयार पारिएको यस आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरणमा पालिकाको वैदेशिक रोजगार र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिको विस्तृत विवरण हेर्न सकिन्छ । यसैगरी पालिकाको वैदेशिक रोजगारको अवस्था, सुरक्षित वैदेशिक रोजगार, वैदेशिक रोजगारको समस्या तथा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको पुनःएकीकरणको अवस्था यस वस्तुस्थिति विवरणमा समेटिएको छ । यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण छपाई प्रतिको अलवा पालिकाको वेभसाइट मार्फत डिजिटल कपि समेत हेर्न सकिनेछ ।

यस वस्तुस्थिति विवरणमा भएका तथ्याङ्कहरूलाई आवश्यकता अनुसार अपडेट गर्न अहिलेको सूचना प्रविधिको युग सुहाउँदो डाटावेस नै निर्माण गरिएको छ । निश्चित समयसीमा र वजेटमा तयार गरिएको यस वस्तुस्थिति विवरणमा नयाँ सूचनाहरू थप गर्न, सूचनालाई अझ विस्तृत गर्न तथा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्न सकिनेछ । कमलगाउँपालिकाको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्न प्राविधिक सहयोग पुर्याउने एस.आर.एस. शोलुसन्स् र आर्थिक सहयोग वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको पुनःएकीकरण परियोजना (रेमी), तथ्यांक उपलब्ध गराउने व्यक्ति, तथ्याङ्क संकलन लगायत यसकार्यमा सल्लाह सुझाव दिनुहुने सबै क्षेत्रका महानुभावहरूप्रति गाउँपालिकाको तर्फबाट विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

हुकुमसिंह राई

अध्यक्ष

कमल गाउँपालिका

हुकुमसिंह राई
अध्यक्ष

कमल गाँउपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

तोपगाछी, झापा
कोशी प्रदेश, नेपाल

प.स. : ०८९/०८२

च.न. : ६०

मन्तव्य

श्रम आप्रवासनको विषय नेपालको लागि जल्दोबल्दो विषय बनेको छ । नेपाली युवाहरुको लागि वैदेशिक रोजगार रहर र बाध्यता दुबै सवाल बन्न पुगेको छ । यद्यपी यस गाँउपालिकाबाट के, कति मानिसहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् ? के कस्ता कामहरु गरिरहेका छन्? विदेशमा रहँदा के कस्ता समस्याहरु भोगिरहेका थिए अहिले सामाजिक स्थापनामा छन् भन्ने विषयहरु कमल गाँउपालिका अनविज्ञ थियो । यसैगरी वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरु के कति छन्? उनिहरुले सिक्ने आएका ज्ञान सीपको उपयोग के कसरी गर्न सकिन्छ? भन्ने तथ्याङ्कको अभाव रहेको थियो । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ स्थानीय सरकारलाई रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन, रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरुको सामाजिक पुनःएकीकरण, वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोगमा आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ । यही जिम्मेवारी पूरा गर्नका लागि वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको पुनःएकीकरण परियोजना (रेमी) को आर्थिक सहयोगमा कमल गाँउपालिकाले पालिकाको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गरेको छ । आशा छ यस पुस्तकमा उपलब्ध तथ्याङ्कले वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाउनुका साथै वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको पुनःएकीकरण सम्बन्धी गाँउपालिकाको नीति तथा योजना तर्जुमा गर्न मद्दत पुर्याउने छ । यसमा समेटिएका तथ्याङ्कहरु घर-घरमा गएर संकलन गरी सफ्टवेयरको माध्यमबाट विश्लेषण गरी सम्पादन गरिएका छन् भने केहि तथ्याङ्कहरु विभिन्न स्रोतहरुबाट संकलन गरिएका छन् । यस गाँउपालिकाका घर- घरमा गई तथ्याङ्क संकलन गर्नुहुने गणकहरु, आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्न आर्थिक सहयोग पुर्याउने रेमी परियोजना, प्राविधिक सहयोग पुर्याउने एस.आर.एस. शोलुसन तथा तथ्यांक उपलब्ध गराउने महानुभवहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

प्रमिला न्यौपाने तिवारी
उपाध्यक्ष
कमल गाँउपालिका

कमल गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

तोग्गाम्ही, झापा
कोशी प्रदेश, नेपाल

प.स. : ०८११०२२

च.न. : ६०

मन्तव्य

सूचना नै विकास निर्माणको पूर्वाधार हो। विश्वसनीय तथ्याङ्कले मात्र योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र नियमन कार्यलाई प्रभावकारी तुल्याउन सक्दछ। तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गरेर बनाइएको योजनाले मात्र दीगो, वैज्ञानिक र तर्कसंगत विकास हुन सक्दछ। तसर्थ गाउँपालिकाको परिकल्पना तथा लक्ष्य साकार बनाउन कमल गाउँपालिकाको यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गरी यहाँहरू सामु प्रस्तुत गरिएको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (च), (छ) र (ड) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यसैगरी उपदफा (थ) मा स्थानीय सरकारलाई रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन, रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनःएकीकरण, वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशिलताको उपयोगमा आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ। उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र कानुनी प्रावधानहरूको परिपालना गर्दै निर्धारित ढाँचामा यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरूको अवस्था चित्रण गर्न डिजिटल प्रविधिबाट तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन, तालिकीकरण तथा विश्लेषण गरी कमल गाउँपालिकाको यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण (Migration Profile), २०८१ तयार पारिएको छ। गाउँपालिकाको समग्र वैदेशिक रोजगारको अवस्था, हाल वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरूको विवरण, सुरक्षित आप्रवासन, विप्रेषणको अवस्था, वैदेशिक रोजगारको समस्या र पुनःएकीकरणको अवस्था झल्किने गरी तयार गरिएको यस आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरणको प्रिन्ट प्रति र डिजिटल बर्सन कमल गाउँपालिकाको वेबसाइटबाट समेत हेर्न सकिन्छ। यहि दस्तावेजलाई आधार मानेर कमल गाउँपालिकाको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ। यसबाट स्वरोजगार प्रवर्द्धन, सुरक्षित वैदेशिक रोजगार र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको पुनःएकीकरण कार्यमा यो वस्तुस्थिति विवरण कोशेढुंगा सावित हुने मैले विश्वास लिएको छु। यस वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने क्रममा त्रुटीरहित बनाउन प्रयास गर्दागर्दा पनि केहि त्रुटी भएको हुन सक्दछ। हालको सूचना प्रविधिको युग अनुसार डिजिटल प्रविधिहरू प्रयोग गरी यो वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएकाले यसमा देखिएको त्रुटिहरू आगामि दिनहरूमा सजिलै सच्याइँदै लगिनेछ। कमल गाउँपालिकाको यस आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार पार्न सहयोग पुर्याउने वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिको पुनःएकीकरण परियोजना (रेमी) र प्राविधिक सहयोग पुर्याउने एस.आर.एस. शोलुसन्स लाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु। यसैगरी यस कार्यमा संलग्न पालिकाका कर्मचारी, तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु हुने गाँउवासी, पालिकाको जानकार व्यक्तिहरू, घरघरमा गई तथ्याङ्क संकलन गर्नु हुने गणकहरूलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु। साथै वस्तुस्थिति विवरणकै आधारमा तय गरिने सम्पूर्ण योजनाहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य र सहयोग गर्न सबै पक्षहरूलाई हार्दिक अपिल समेत गर्दछु।

राजकुमार शाक्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
कमल गाउँपालिका

राज कुमार शाक्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूचि

परिच्छेद १: परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	१
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधार	१
१.४ तयारीका चरण	२
१.५ सूचना संकलनमा प्रयोग गरिएको प्रविधि	३
१.६ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा	३
१.७ तथ्याङ्क प्रयोगको संवेदनशीलता	३
परिच्छेद २: गाउँपालिकाको परिचय	४
२.१ भौगोलिक अवस्थिति	४
२.२ राजनीतिक विभाजन	४
२.३ जनसांख्यिक अवस्था	५
२.४ वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था	५
२.५ उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण	६
परिच्छेद ३: वैदेशिक रोजगारको अवस्था	७
३.१ विदेशमा बसोबार गर्ने अनुपस्थित संख्या	७
३.१ वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको संक्षिप्त विवरण	७
३.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केको घर सम्बन्धी विवरण	७
परिच्छेद ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको अवस्था	८
४.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	८
४.१.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	८
३.४ वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	९
४.१.२ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण	९
४.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	११
४.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१२
४.१.५ वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१३
४.१.६ वैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था	१३
४.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको सामाजिक अवस्था	१४
४.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१४
४.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१४
४.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको संख्या	१५
४.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१६
४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	१८
४.२.६ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	१९
४.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको आर्थिक अवस्था	१९
४.३.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	१९
४.३.२ विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	२०
४.४ सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको अवस्था	२०
४.४.१ वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	२०
४.४.२ वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	२१

४.४.३	वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	२२
४.४.४	कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	२२
४.४.५	वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था	२३
४.४.६	सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था	२३
४.५	वैदेशिक रोजगारमा जाँदाको लागत	२४
४.५.१	वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	२४
४.५.२	लागतको श्रोत	२५
४.६	वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुबाट प्राप्त विप्रेषण	२५
४.६.१	गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या	२५
४.६.२	विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	२६
४.६.३	विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)	२६
४.६.४	विप्रेषण खर्च (वार्षिक)	२७
४.६.५	विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण	२७
४.७	वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्या	२८
४.७.१	वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था	२८
४.७.२	वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याहरु	२८
४.७.३	वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु	२९
४.८	वैदेशिक रोजगारको सामाजिक लागत	३०
४.८.१	वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह	३०
४.८.२	वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था	३०
४.८.३	बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण	३१
परिच्छेद -५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको विवरण	३२	
५.१	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको संख्या	३२
५.१.१	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण	३२
५.१.१	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण	३२
५.१.२	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण	३२
५.१.३	उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३५
५.१.४	देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	३५
५.१.५	देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	३६
५.२	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था	३७
५.२.१	धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३७
५.२.२	मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३८
५.२.३	जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३८
५.२.४	जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३९
५.२.५	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था	४०
५.२.६	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था	४१
५.२.७	वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	४२
५.२.८	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	४२
५.३	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सिप तथा अनुभव	४३
५.३.१	विदेशमा गरेको कामको प्रकार	४३
५.३.२	वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण	४३
५.३.३	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण	४४
५.४	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको अवस्था	४५
५.४.१	फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच	४५

५.४.२	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता.....	४६
५.४.३	व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति	४६
५.५	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको सम्भावनाहरु	४७
५.५.१	नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु.....	४७
५.५.२	नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु	४७
५.५.३	नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु.....	४८

तालिकाहरू

तालिका नं. १: वडागत क्षेत्रफल	४
तालिका नं. २: वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था	५
तालिका नं. ३: उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण	६
तालिका नं. ४: विदेशमा बसोबास गर्ने अनुपस्थित जनसंख्या	७
तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण	७
तालिका नं. ६: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण	८
तालिका नं. ७: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	८
तालिका नं. ८: वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको विवरण	९
तालिका नं. ९: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण	९
तालिका नं. १०: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	११
तालिका नं. ११: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१२
तालिका नं. १२: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१३
तालिका नं. १३: वैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था	१३
तालिका नं. १४: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	१४
तालिका नं. १५: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू	१५
तालिका नं. १६: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू	१५
तालिका नं. १७: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१६
तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	१८
तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	१९
तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	१९
तालिका नं. २१: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	२०
तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	२१
तालिका नं. २३: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	२१
तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	२२
तालिका नं. २५: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	२२
तालिका नं. २६: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था	२३
तालिका नं. २७: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था	२४
तालिका नं. २८: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	२४
तालिका नं. २९: लागतको श्रोत	२५
तालिका नं. ३०: गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या	२६
तालिका नं. ३१: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	२६
तालिका नं. ३२: विविप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)	२६
तालिका नं. ३३: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)	२७
तालिका नं. ३४: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण	२८
तालिका नं. ३५: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	२८
तालिका नं. ३६: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	२८
तालिका नं. ३७: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू	२९
तालिका नं. ३८: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह	३०
तालिका नं. ३९: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरू मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था	३०
तालिका नं. ४०: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरूको विवरण	३१
तालिका नं. ४१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	३२

तालिका नं. ४२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण.....	३२
तालिका नं. ४३: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	३५
तालिका नं. ४४: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू.....	३६
तालिका नं. ४५: देशगत रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू	३६
तालिका नं. ४६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू	३७
तालिका नं. ४७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू	३८
तालिका नं. ४८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	३८
तालिका नं. ४९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण.....	३९
तालिका नं. ५०: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था	४०
तालिका नं. ५१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था.....	४१
तालिका नं. ५२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	४२
तालिका नं. ५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	४२
तालिका नं. ५४: विदेशमा गरेको कामको प्रकार.....	४३
तालिका नं. ५५: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण	४३
तालिका नं. ५६: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण	४४
तालिका नं. ५७: फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच	४५
तालिका नं. ५८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू हालको संलग्नता	४६
तालिका नं. ५९: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृति	४६
तालिका नं. ६०: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू.....	४७
तालिका नं. ६१: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू	४७
तालिका नं. ६२: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरू	४८

अनुसूचिहरु

तालिका १: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण	४९
तालिका नं. २: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	४९
तालिका नं. ३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (क).....	४९
तालिका नं. ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (ख)	५०
तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था	५०
तालिका नं. ६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण.....	५०
तालिका नं. ७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु	५१
तालिका नं. ८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु	५१
तालिका नं. ९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (क).....	५१
तालिका नं. १०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख).....	५२
तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (ग)	५२
तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (घ)	५२
तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (ङ)	५३
तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	५३
तालिका नं. १५: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	५३
तालिका नं. १६: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	५४
तालिका नं. १७: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	५४
तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	५४
तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	५५
तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	५५
तालिका नं. २१: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	५५
तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था	५६
तालिका नं. २३: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था.....	५६
तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	५६
तालिका नं. २५: लागतको श्रोत.....	५७
तालिका नं. २६: गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या	५७
तालिका नं. २७: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	५७
तालिका नं. २८: विप्रेषण खर्च (वार्षिक).....	५८
तालिका नं. २९: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण.....	५८
तालिका नं. ३०: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय	५८
तालिका नं. ३१: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था	५९
तालिका नं. ३२: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था	५९
तालिका नं. ३३: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु	५९
तालिका नं. ३४: बोर्डिङ्ग स्कूलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण.....	६०
तालिका नं. ३५: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	६०
तालिका नं. ३६: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	६०
तालिका नं. ३७: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु.....	६१
तालिका नं. ३८: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु	६१
तालिका नं. ३९: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु.....	६१
तालिका नं. ४०: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	६२
तालिका नं. ४१: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)	६२

तालिका नं. ४२: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण (ख)	६२
तालिका नं. ४३: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण (ग)	६३
तालिका नं. ४४: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण (घ)	६३
तालिका नं. ४५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था	६३
तालिका नं. ४६: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था	६४
तालिका नं. ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	६४
तालिका नं. ४८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	६४
तालिका नं. ४९: विदेशमा गरेको कामको प्रकार	६५
तालिका नं. ५०: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण	६५
तालिका नं. ५१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण	६५
तालिका नं. ५२: फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच	६६
तालिका नं. ५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू हालको संलग्नता	६६
तालिका नं. ५४: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृति	६६
तालिका नं. ५५: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू	६७
तालिका नं. ५६: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू	६७
तालिका नं. ५७: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरू	६७

परिच्छेद -१: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान, २०७२ बमोजिम सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको संरचना हुने र राज्यशक्तिको प्रयोग तीनै तहले गर्ने व्यवस्था छ । संविधान अनुसार सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अन्तरसम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित छ । संविधानको अनुसूचि ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तरगत क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, बेरोजगारको तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क, सम्भाव्य प्राकृतिक, भौतिक र सांस्कृतिक स्रोत साधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई भौतिक तहको कार्यक्षेत्र भनी उल्लेख गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (च), (छ), (ड) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी उपदफा (थ) मा स्थानीय सरकारलाई रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन, रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनःएकीकरण, वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोगमा आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ । उक्त जिम्मेवारीलाई आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरूमा समावेश गरी विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न वर्तमान अवस्था भल्किने यथार्थ तथ्याङ्कहरूको आवश्यकता पर्दछ । उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र कानुनी प्रावधानहरूको परिपालना गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेखित विषयहरूलाई निर्धारित ढाँचामा समेटेर यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरूको अवस्था चित्रण गर्न डिजिटल प्रविधिबाट तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन, तालिकीकरण तथा विश्लेषण गरी कमल गाउँपालिकाको यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण, २०८१ तयार पारिएको छ ।

१.२ उद्देश्य

आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य निम्न रहेका छन् :

१. यस स्थानीय तह भित्रका वैदेशिक रोजगारमा गएको नागरिकहरूको वडागत तथ्याङ्क प्रस्तुत गरी पालिको वैदेशिक रोजगारीको अवस्थाको चित्रण गर्ने,
२. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरी उनीहरूको पुनःएकीकरणको अवस्थाको चित्रण गर्ने,
३. वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाउन र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको पुनःएकीकरण सम्बन्धी स्थानीय तहको नीति तथा योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक तथ्याङ्कहरू डिजिटल रूपमा समेत उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधार

यस स्थानीय तहको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण संवैधानिक व्यवस्था तथा तथ्याङ्कका मान्य सिद्धान्तलाई आधार मानी तयार गरिएको छ । यसमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन जस्ता कानुनी र नीतिगत व्यवस्थालाई आधारको रूपमा लिइएको छ । स्थानीय तहको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्नु पर्ने कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

१.३.१ तथ्याङ्क ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०४१

जनतालाई अधिक हित हुने नीति निर्धारण गर्न, सरकारी निकायहरूको प्रशासकीय निपूर्णता बढाउन र मुलुकको आर्थिक गतिविधिबारे यथार्थ ज्ञान प्राप्त गर्न नेपाल सरकारलाई यथार्थ आधार चाहिने र त्यस्तो आधार जुटाउन तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी सुविधाको व्यवस्था गर्न तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण, अभिलेख र प्रकाशन गर्ने

कामका लागि एक केन्द्रीय विभागको स्थापना गरी शान्ति, सुव्यवस्था, जनताको सुविधा र आर्थिक हित कायम राख्न तथ्याङ्क ऐन, २०१५ जारी गरिएको हो ।

१.३.२ स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४

यस दिग्दर्शनको दफा १ मा "प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट नतिजामूलक ढङ्गले गर्नुपर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नुपूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी आप्रवासन वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

१.३.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ को उपदफा (२) को च (२) र (३) को ड, (४), (५) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा २ थ (१), (२) (३), (४) र (५) मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को (ख) मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनासहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था रहेको छ

१.४ तयारीका चरण

प्रस्तावित वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरूको प्रोफाइल तयार पार्न तपसिलमा उल्लेखित चरणहरूमा आवश्यक कृयाकलापहरू सम्पन्न गरी वस्तुस्थिति विवरण गरिनेछ ।

चरण	कार्यान्वयन चरण	कृयाकलापहरू
चरण: १	पूर्वतयारी	उलपब्ध मार्गदर्शन आधारमा तयारी गर्ने ।
		पालिकासँग तथ्यांक संकलन प्रकृया तथा बजेटका बारेमा छलफल र सहमति लिने
		गणकहरू छनौट गर्ने ।
		आवश्यक सामग्री खरीद तथा तयारी गर्ने
		गणकलाई २ दिने अभिमुखीकरण तालिम सञ्चाल गर्ने ।
चरण: २	तथ्यांक संकलन	वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएको ५ वर्षसम्म भएका व्यक्तिको घरमा गएर तथ्यांक संकलन गर्ने ।
		तथ्यांक संकलन गरिएको घरको फोटो खिच्ने ।
		तथ्यांक संकलन गरिएको घरको GPS अवस्थिति लिने ।
		संकलित तथ्यांक रुजु गरी सर्भरमा सिंक गर्ने ।
		द्वितीय तथ्यांक तथा जानकारीहरू संकलन गरी एककड्डा गर्ने ।
चरण: ३	तथ्यांक प्रशोधन तथा विश्लेषण	सर्भरमा प्राप्त तथ्यांक वेभ मार्फत चेक गरी आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्ने र नमिलेको तथ्यांकहरू मिलाउने ।
		तथ्यांक विश्लेषण गर्ने ।
चरण: ४	प्रोफाइल लेखन	द्वितीय तथ्यांक पूर्णरूपमा लेख्ने
		वेभमा भएको डाटा तालिकीकरण गरी लेखन कार्य गर्ने ।
		मस्यौदा प्रोफाइल लेखन
		मस्यौदा प्रोफाइलमा सुभाब संकलन गर्ने
		प्रोफाइललाई अन्तिम रूप प्रदान गर्ने
प्रोफाइल छपाउने		
चरण: ५	डिजिटल प्रोफाइल वेभसाइटमा प्रकाशन	वेभसाइटमा ड्यासबोर्ड तयार गरी डिजिटल रूपमा तथ्यांक हेर्न र डाउनलोड हुने गरी तयार गर्ने ।

१.५ सूचना संकलनमा प्रयोग गरिएको प्रविधि

वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि हाल बजारमा चलिरहेको आधुनिक सूचना प्रविधिहरू प्रयोग गरी सूचना संकलन गरिएको छ । जसको लागि तपसिलमा उल्लेखित सूचना संकलन प्रविधि तथा प्रकृयाहरू अवलम्बन गरिएको छ ।

- कम्प्युटर सफ्टवेयरको प्रयोग: निर्धारित प्रश्नावलीहरू समावेश गरी तयार गरिएको कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रयोग गरी तथ्यांक संकलन गरिएको छ । यसरी संकलन गरिएको तथ्यांक कम्प्युटर सफ्टवेयर कै माध्यमबाट निर्धारित ढाँचामा तथ्यांक तालिकीकरण सहित सफ्टवेयरले प्रदान छ ।
- मोबाइल मार्फत तथ्यांक संकलन: घरधुरीस्तरको प्रश्नावली सहितको डाटावेश मोबाइलमा सेटिङ गरी मोबाइलबाट तथ्यांक संकलनहरूले तथ्यांक संकलन गरिएको छ ।
- घरधुरीको GPS Tracking : दीर्घकालीन प्रयोजनका लागि हरेक घरधुरीको मोबाइल सेटबाटै GPS विवरण पनि समेत संकलन गरिएको छ ।
- वेभसाइटमा प्रोफाइल : वस्तुस्थिति विवरण निर्माणको सबै प्रकृया पूरा गरी तयार गरिएको यस पालिकाको वस्तुस्थिति विवरण सेवाग्राहीहरूले आफूलाई आवश्यक पर्ने तथ्यांक सहज रूपमा प्राप्त हुने गरी स्थानीय तहको वेभसाइटमा समेत राखिएको छ ।

१.६ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा

यस वस्तुस्थिति विवरणमा वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको मात्र विवरणहरू समेटिएका छन् । सो बाहेकका घरहरूको विवरण यहाँ समेटिएको छैन । तथ्याङ्क संकलनको क्रममा मोबाइलबाट जि.पि.एस. अवस्थिति संकलन गरिएकोमा प्राविधिक कारण वास्तविक अवस्थिति भन्दा केहि दुरी फरकमा जि.पि.एस. अवस्थिति देखाएको हुन सक्दछ । संकलित सूचनाहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका वा फर्केर आएका परिवारले प्रदान गरेको कुरालाई नै यथार्थ मानेर वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ । यसले उनीहरूको वास्तविक अवस्थाको प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

१.७ तथ्याङ्क प्रयोगको संवेदनशीलता

घरधुरी तहमा पुगी व्यक्तिगत तथा पारिवारिक विवरण, वैदेशिक रोजगारीको अवस्था, प्राप्त विप्रेषण र त्यसको खर्च, वैदेशिक रोजगारले पुऱ्याएको असर लगायत उनीहरूले भोगिरहेका समस्याहरूको विवरण संकलन गरिएका छन् । कतिपय सूचनाहरू उनीहरूको नितान्त व्यक्तिगत खालमा पनि रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारका कारण परिवारमा भएका घरेलु हिंसा, लाञ्छना, आरोप जस्ता विषयका जानकारीहरू पनि संकलन गरिएका छन् । यस प्रकारका सूचनाहरूको संवेदनशीलता, गोपनीयता र त्यसको सार्वजनिकीकरणमा सम्बन्धित पक्षको ध्यान पुग्नु अत्यावश्यक ठानिएको छ ।

परिच्छेद -२: गाउँपालिकाको परिचय

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

नेपालको पूर्वभाग कोशी प्रदेश अन्तरगत भ्रपा जिल्लामा पर्ने कमल गाउँपालिकाको उत्तर तर्फ ईलाम जिल्ला, दक्षिण तर्फ गौरादह नगरपालिका र गौरिगञ्ज गाउँपालिका, पश्चिम तर्फ रतुवा खोला दमक नगरपालिका, र पूर्व तर्फ शिवसताक्षी नगरपालिका रहेको छ। यस कमल गाउँपालिका साविकका दुई गा.वि.स.हरू तोपगाछी ६४.६ वर्ग कि.मी. र लखनपुर ३९.९९ वर्ग कि.मी. जोडेर बनेको हुनाले यहाँको कुल क्षेत्रफल १०४.५९ वर्ग कि.मी. रहेको छ । विभिन्न जनजातिहरूको बसोवास रहेको यस गाउँपालिकामा खास गरी बाहुन, क्षेत्री, लिम्बु, राई, दमाई, कामी, धिमाल, सल्थाल, ताजपुरिया, मगर, राजवंशी, तामाङ, गुरुङ, याक्खा, माभी आदिको वाहुल्यता पाईन्छ ।

२.२ राजनीतिक विभाजन

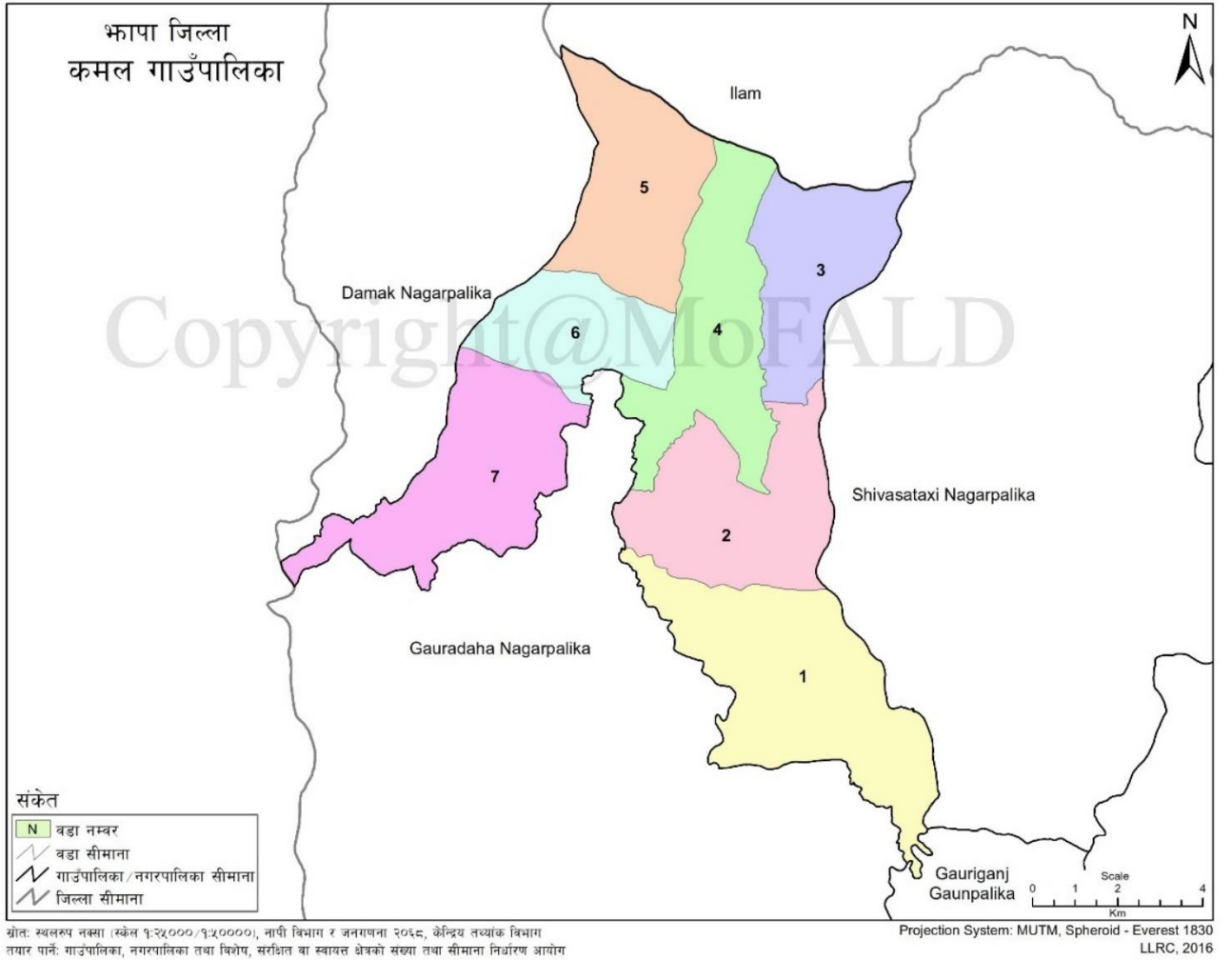
यस स्थानीय तह नेपाल सरकारको वि.सं. २०७३ फागुन २७ को नेपालको पुनर्संरचनाको निर्णय अनुसार यसको पुनरसंरचना गरिएको हो । यसबाट यस गाउँपालिकाको राजनैतिक विभाजनमा पनि केही परिवर्तन भएको देखिन्छ । साविकका तोपगाछी र लखनपुर क्षेत्र समेटेर गाउँपालिकामा हाल ७ वटा वडाहरू कायम गरिएका छन् । कमल गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १०४.५९ ब.कि.मी रहेको छ । साविक तथा हाल बिद्यमान अवस्थामा रहेको यस गाउँपालिकाका बिस्तृत वडाहरूको बिभाजन बिवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १: वडागत क्षेत्रफल

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / नगरपालिका	जनसंख्या	क्षेत्रफल(वर्ग कि.मी.)
१	१	तोपगाछी(१,२,९)	६०४०	२१.९
२	२	तोपगाछी(३,८)	५८४९	१५.६
३	३	तोपगाछी(७)	६४५७	११.७
४	४	तोपगाछी(४,५,६)	५६००	१५.४
५	५	लखनपुर(१)	८१४७	१३.७
६	६	लखनपुर(२ देखि ४)	५७४३	९.६९
७	७	लखनपुर(५,९)	६५२९	१६.६
जम्मा			४४३६५	१०४.५९

श्रोत : संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेभपेज

गाउँपालिकाको नक्शा

२.३ जनसांख्यिक अवस्था

नेपालमा जनसंख्याको विविध पक्षको तथ्याङ्क प्रत्येक १० वर्षमा हुने राष्ट्रिय जनगणना मार्फत प्राप्त हुने गरेको छ । यहाँ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा जनसंख्याका विविध पक्षहरूको विश्लेषण गरिएको छ । कमल गाउँपालिकाको कुल परिवार संख्या १३, १६५ रहेको छ । यहाँको जनघनत्व प्रतिवर्ग कि.मि. ५१५ रहेको छ । परिवारको औसत आकार ४.०९ व्यक्तिहरू प्रति घरपरिवार रहेको छ ।

२.४ वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था

यहाँको जनसंख्या पुरुष २५,४२६ जना, महिला २८,४६८ जना गरी जम्मा ५३,८९४ जनसंख्या रहेको छ । जस अनुसार जनसंख्याको लैङ्गिक अनुपात ८९.३१ % रहेकोछ ।

तालिका नं. २: वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था

वडा नं	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३,२९४	३,५२७	६,७४१
२	३,९४३	३,५२५	६,६६८
३	२,९९७	३,४२४	६,४२१
४	३,७४९	४,२५९	८,०००

वडा नं	पुरुष	महिला	जम्मा
५	५,१३०	५,७२२	१०,८५२
६	३,८११	४,०९९	७,९१०
७	३,३९०	३,९१२	७,३०२
जम्मा	२५,४२६	२८,४६८	५३,८९४
प्रतिशत	४७.६७	५३.३८	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.५ उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस स्थानीय तहमा २०७८ को जनगणना अनुसार, ०-१४ वर्ष उमेर समूहको संख्या १३३७९ (२५ प्रतिशत) रहेको छ, काम गर्ने उमेर समूह १५ देखि ५९ वर्षसम्मको जनसंख्या ३३५१३ (६२ प्रतिशत) रहेको छ । ६० वर्ष भन्दामाथि उमेर समूहको संख्या ७००२ (१३ प्रतिशत) रहेको छ । तथ्याङ्कले गाउँपालिकामा मानव स्रोतको राम्रो सम्भावना रहेको तथ्यलाई देखाउँछ । साथै बालबालिकाको संख्या पनि उच्च हुनुले आउँदा दिनहरूमा पनि यस गाउँपालिकामा मानव स्रोतको कमी नहुने देखाउँछ । जसलाई विस्तृत रूपमा बुझ्न तल तालिका र स्तम्भ चित्रमा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ३: उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेर समूह	पुरुष	महिला	जम्मा
१५ माथि	१२	२५	३७
१०-१४	३३	४९	८२
८५-८९	१३८	१२३	२६१
८०-८४	२२२	२५५	४७७
७५-७९	४६४	४२६	८९०
७०-७४	६५८	७२७	१३८५
६५-६९	८३९	९६१	१८००
६०-६४	९५२	१११८	२०७०
५५-५९	११३६	११५३	२२८९
५०-५४	१४२४	१५६२	२९८६
४५-४९	१४२९	१५९५	३०२४
४०-४४	१७४९	२००९	३७५८
३५-३९	१८३८	२२६७	४१०५
३०-३४	१६६६	२४७०	४१३६
२५-२९	१६८२	२४०२	४०८४
२०-२४	१९५५	२४१९	४३७४
१५-१९	२३७६	२३८१	४७५७
१०-१४	२२८१	२३११	४५९२
०५-०९	२५११	२२८१	४७९२
००-०४	२०६१	१९३४	३९९५
जम्मा	२५,४२६	२८,४६८	५३,८९४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिच्छेद -३: वैदेशिक रोजगारको अवस्था

३.१ विदेशमा बसोबार गर्ने अनुपस्थित संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्यांक संकलनका क्रममा यस स्थानीय तहका पुरुष ४ हजार २९२ जना र महिला १,०५८ जना गरी जम्मा ५ हजार ३५० जना विभिन्न देशमा बसोबास गरिरहेको अनुपस्थित जनसंख्याका रूपमा रहेको तथ्यांक रहेको छ । यो जनसंख्या वैदेशिक रोजगार लगायत अन्य विभिन्न प्रयोजनमा विदेशमा रहेकाहरू हुन् ।

तालिका नं. ४: विदेशमा बसोबास गर्ने अनुपस्थित जनसंख्या

क्र स	विदेशमा बसोबास गर्ने अनुपस्थित	संख्या
१	पुरुष	४,२९२
२	महिला	१,०५८
जम्मा		५,३५०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.१ वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको संक्षिप्त विवरण

कमल गाउँपालिकाका जम्मा ४,५०५ जना व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् यसैगरी जम्मा १,८०९ जना वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएका गरी जम्मा ६,३१४ जना व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारसँग जोडिएको पाइएको छ । यसैगरी वैदेशिक रोजगारमा गएको घरको परिवारको जनसंख्या २०,४४८ र फर्केर आएका व्यक्तिको परिवार ८,६३३ जना गरी गरी कूल १९,०८९ जना परिवार सदस्यहरू वैदेशिक रोजगारसँग जोडिएको पाइएको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आएका व्यक्तिको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण

विवरण	संख्या	परिवारको जनसंख्या
वैदेशिक रोजगार गएको	४,५०५	२०,४४८
वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको	१,८०९	८,६३३
जम्मा	६,३१४	२९,०८९

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

३.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केको घर सम्बन्धी विवरण

कमल गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूको मात्र घर संख्या ३,७५१ रहेको छ । यसैगरी विगत १० वर्ष भित्र फर्केर आउने मात्रको घर १,६०९ रहेको छ भने वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएको दुवै खाले व्यक्ति भएको घर संख्या १६४ रहेको छ । यस हेर्दा यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आउने गरी जम्मा घर संख्या ५,५१६ रहेको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आएका व्यक्तिको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण

वडा नं.	वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरू मात्र घरधुरी संख्या	वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरू मात्र घरधुरी संख्या	वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका दुवै भएको घरधुरी संख्या	जम्मा
१	४६७	१०७	१८	५९२
२	५५२	२०८	५८	८१८
३	४०८	१२०	३४	५६२
४	५९०	३६८	१६	९७४
५	५५१	३४१	१२	९०४
६	५४६	१८१	२०	७४७
७	६३७	२७६	६	९१९
जम्मा	३,७५१	१,६०१	१६४	५,५१६

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

परिच्छेद -४: वैदेशिक रोजगारमा गएको अवस्था

४.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

४.१.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

यस गाउँपालिकाबाट जम्मा ४,५०५ जना व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । ती मध्ये १५ दशमलव २७ प्रतिशत महिला छन् भने बाँकी ८४ दशमलव ७३ प्रतिशत पुरुष रहेका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर २ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर ३ बाट वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको वडागत विवरण तालिका नं. ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा
१	९४	४९०	५८४
२	१३५	६१०	७४५
३	८६	४४५	५३१
४	९७	६०३	७००
५	९४	५२१	६१५
६	९०	५६५	६५५
७	९२	५८३	६७५
जम्मा	६८८	३८१७	४५०५
प्रतिशत %	१५.२७	८४.७३	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

३.४ वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

यस स्थानीय तहबाट वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको जनसंख्या तुलना गरी हेर्दा कूल जनसंख्याको ८ दशमलव ३६ प्रतिशत व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा कूल जनसंख्याको आधारमा सबैभन्दा वढी वडा नम्बर २ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर ३ रहेका छन् । वडागत घरधुरी र वैदेशिक रोजगारमा गएका घरधुरीको विवरण तालिका नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८: वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको विवरण

वडा नं.	जनसंख्या (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको संख्या	जनसंख्याका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएको प्रतिशत
१	६,७४१	५८४	८.६६
२	६,६६८	७४५	११.१७
३	६,४२१	५३१	८.२७
४	८,०००	७००	८.७५
५	१०,८५२	६१५	५.६७
६	७,९१०	६५५	८.२८
७	७,३०२	६७५	९.२४
जम्मा	५३,८९४	४५०५	८.३६

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.१.२ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण

जम्मा ७ वडा वडाहरू रहेको यस गाउँपालिकामा जम्मा ६९ वटा टोलमा वर्गिकरण गरी तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । यहाँ वडा र टोलगत रूपमा वैदेशिक रोजगारमा जाने घरधुरी र व्यक्ति संख्याको विवरण तालिका नम्बर ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ९: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	सरडपाडा	१००	१२	१०५	११७
	बालुवाडी	५३	११	५५	६६
	ढ्याङ्ग्री सुनहारा	५४	११	५६	६७
	बाह्रबिधे	३५	८	३७	४५
	सोलमारी गडुरमारि	६५	१५	५७	७२
	बाँसबारी	४२	५	४२	४७
	शान्ति चौक	२१	६	२५	३१
	कमल पोखरी	४९	१४	४७	६१
	पाराखोपी मन्कुडाँडा	४६	८	४८	५६
	रतन चौन	२०	४	१८	२२
जम्मा	४८५	९४	४९०	५८४	
२	मिलन टोल	५४	९	६३	७२
	ज्योतिनगर	५५	१३	५३	६६
	नवउदय	४२	८	४७	५५
	समयगड प्रगति	७५	१४	७७	९१
	छलफल चोक सेतुमारी	७४	१७	७०	८७
देविचौन	६२	८	६१	६९	

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	भुत्लुङ्ग	८३	१३	८५	९८
	सगरमाथा	६४	१४	६३	७७
	क्याम्पा बजार	१०१	३९	९१	१३०
	जम्मा	६१०	१३५	६१०	७४५
३	केराधाप सिर्जना	५६	१०	५३	६३
	शिवालय डाँडा	६३	१०	६६	७६
	शान्ति संगम	४१	८	४४	५२
	समावेशी टोल	३३	७	३४	४१
	हाम्रो टोल	७१	१६	६९	८५
	सानो केर्खा	४९	११	४९	६०
	केराधाप बगाने	७१	१०	७४	८४
	न्युरोड टोल	२३	६	२३	२९
	फाल्गुनन्द टोल	३५	८	३३	४१
	जम्मा	४४२	८६	४४५	५३१
	४	पशुपती पाथीभरा टोल	८०	८	८७
शान्तिपुर पाथीभरा टोल		३७	५	३७	४२
जोगिचौउन टोल		४	०	४	४
दिप ज्योति टोल		४८	१०	४८	५८
सगरमाथा टोल		२८	४	२६	३०
मुजुरभिट्टा टोल		५५	३	५९	६२
सरस्वती टोल		५८	३	५९	६२
सितापुरी टोल		४२	८	३८	४६
एकता टोल		४०	६	४०	४६
चुलाचुली डाँफे टोल		७०	१२	७२	८४
ज्योती टोल		५२	१३	४७	६०
किराँत टोल		४९	१४	५०	६४
सिदार्थ अमलडागी टोल		४३	११	३६	४७
जम्मा		६०६	९७	६०३	७००
५	पाथीभरा	१०९	१८	१०८	१२६
	राधाकृष्ण	९१	१५	८१	९६
	सितापुरी	५८	५	५५	६०
	मङ्गलमय	४३	२	४६	४८
	नवदुर्गा	७८	१६	६९	८५
	गुहेश्वरी	८५	२०	७८	९८
	फक्तालुङ	६५	१०	५७	६७
	चोलुङ्ग	३४	८	२७	३५
	जम्मा	५६३	९४	५२१	६१५
६	जनजागरण	५३	३	५६	५९
	गोहाबारी साधु चौतारा	३३	४	३४	३८
	शहिद मार्ग	८७	१५	८३	९८
	पिडालबारी	३८	३	४१	४४

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	जिमदार टोल	६३	१०	६३	७३
	झारबारी	५८	९	५८	६७
	पञ्चकन्या शान्तिपुर	५६	९	६२	७१
	सोनापुर	६५	१४	६६	८०
	गेउरिया	३९	५	३४	३९
	लखनपुर	७४	१८	६८	८६
	जम्मा	५६६	९०	५६५	६५५
७	सरस्वती	८५	७	८३	९०
	पशुपति	११९	१८	१०८	१२६
	सृजनशील	५९	७	५४	६१
	पाथिभरा	६७	१०	५८	६८
	त्रिवेणी	५०	८	४६	५४
	दिनाभद्री	४९	११	४१	५२
	एकता	४५	४	४५	४९
	लालधन्दा	७१	९	६७	७६
	पिङ्गडौडा	४९	१३	३६	४९
	विष्णुकुडा	४९	५	४५	५०
	जम्मा	६४३	९२	५८३	६७५
	जम्मा		३,९१५	६८८	३,८१७

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

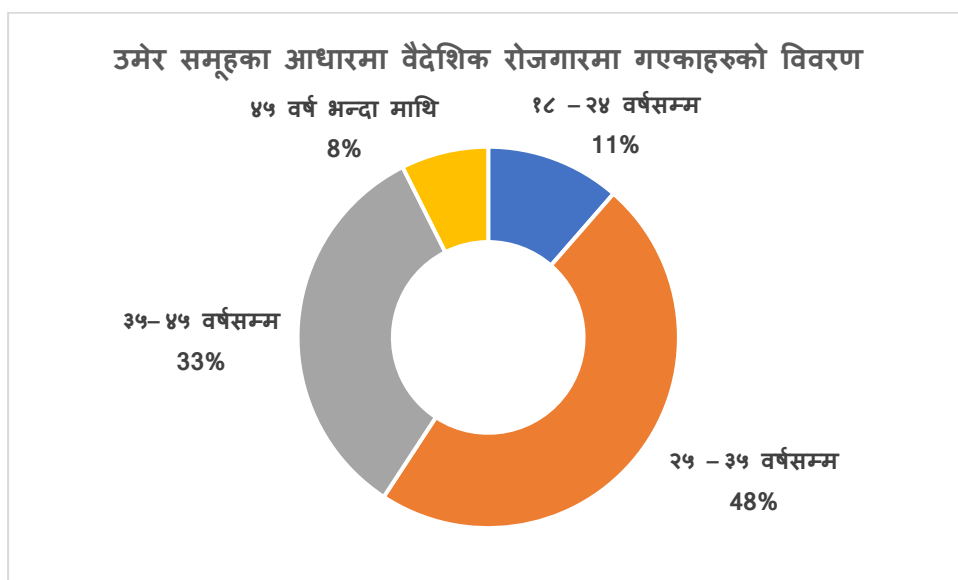
४.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्कलाई उमेरगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी ४७ दशमलव ८ प्रतिशत २५ देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका युवाहरू देखिन्छ, जुन सबैभन्दा सकृय उमेर समूह मानिन्छ । दोस्रोमा ३५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका ३३ दशमलव ३ प्रतिशत रहेका छन् भने १८ देखि २४ वर्ष उमेर समूहका ११ दशमलव ४ प्रतिशत रहेका छन् । नेपाल सरकारको कानून बमोजिम १८ वर्षमुनिका मानिसले वैदेशिक रोजगारका लागि श्रम स्विकृति नपाउने व्यवस्था रहेको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको उमेर समूहगत विवरण तालिका नं. १० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १० : उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

विवरण	१८ – २४ वर्षसम्म	२५ – ३५ वर्षसम्म	३५ – ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	५१४	२१५४	१५०२	३३४	४५०५
प्रतिशत	११.४	४७.८	३३.३	७.४	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

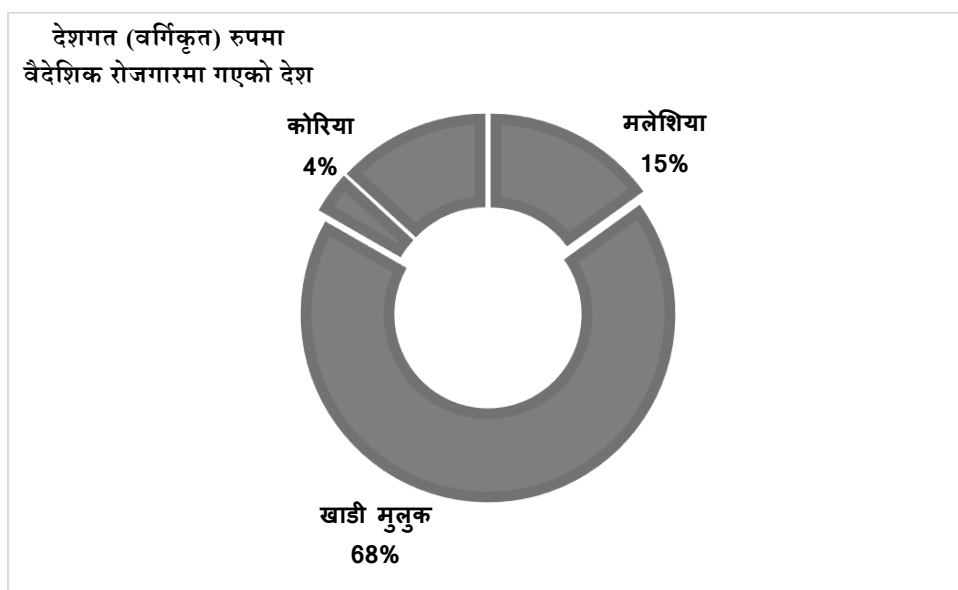
४.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारका लागि विभिन्न देशहरूमा गएको पाइएको छ । ति देशहरूलाई वर्गिकृत रूपमा यहाँ देखाउन खोजिएको छ । जस अनुसार मलेशियामा ६७८ जना, खाडी मुलुक (साउदी अरेविया, कतार, यु.ए.ई., कुवेत, बहराइन र ओमन) मा ३०७३ जना, कोरिया १६२ जना रहेका छन् । साथै अन्यमा ५९२ जना काम गर्नका लागि विदेशिएका छन् । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने देशगत विवरण तालिका नं. ११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ११ : देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

विवरण	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	अन्य	जम्मा
जम्मा	६७८	३०७३	१६२	५९२	४५०५
प्रतिशत %	१५	६८.२	३.६	१३.१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.१.५ वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वैदेशिक रोजगारमा गएका जम्मा ४५०५ जना मध्ये सबैभन्दा बढी यु.ए.ई. मा १०९७ जना गएका छन् । दोश्रोमा कतार ८६३ जना, र तेस्रोमा साउदी अरेबिया ५७६ जना रहेका छन् । देशमा नाम उल्लेख गरिए भन्दा बाहेक अन्य मुलुकमा ४४२ जना व्यक्तिहरू गएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूको देशगत विवरण तालिका नं. १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १२: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

क्र स	देश	गएको व्यक्ति	प्रतिशत %
१	मलेशिया	६७८	१५.०५
२	साउदी अरेबिया	५७६	१२.७९
३	कतार	८६३	१९.१६
४	यु.ए.ई./दुवई	१०९७	२४.३५
५	कुवेत	३९७	८.८१
६	बहराईन	७९	१.७५
७	ओमन	६१	१.३५
८	जापान	९६	२.१३
९	कोरिया	१६२	३.६
१०	अमेरिका	२२	०.४९
११	बेलायत	३२	०.७१
१२	अन्य (अन्य देश)	४४२	९.८१
जम्मा		४५०५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

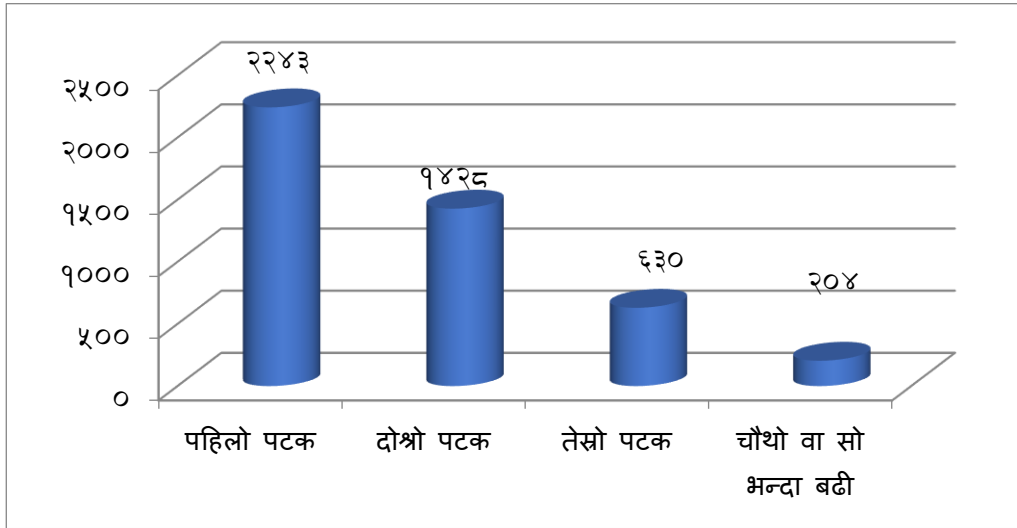
४.१.६ वैदेशिक रोजगारमा दोहर्षाएर गएको अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा एक पटक गएर फर्किए पछि पुनः दोहर्षाएर जाने गरेको पाइएको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार जम्मा ४५०५ जनामा २२४३ जना पहिलो पटक वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् भने बाँकीमा दोश्रो पटक जाने १४२८ जना, तेस्रो पटक जानेमा ६३० जना र चौथो वा सोभन्दा बढी पटक जाने २०४ जना रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा दोहर्षाएर जानेको अवस्थाको विवरण तालिका नं. १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १३ : वैदेशिक रोजगारमा दोहर्षाएर गएको अवस्था

विवरण	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेस्रो पटक	चौथो वा सो भन्दा बढी	जम्मा
जम्मा	२२४३	१४२८	६३०	२०४	४५०५
प्रतिशत	४९.७९	३१.७	१३.९८	४.५३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको सामाजिक अवस्था

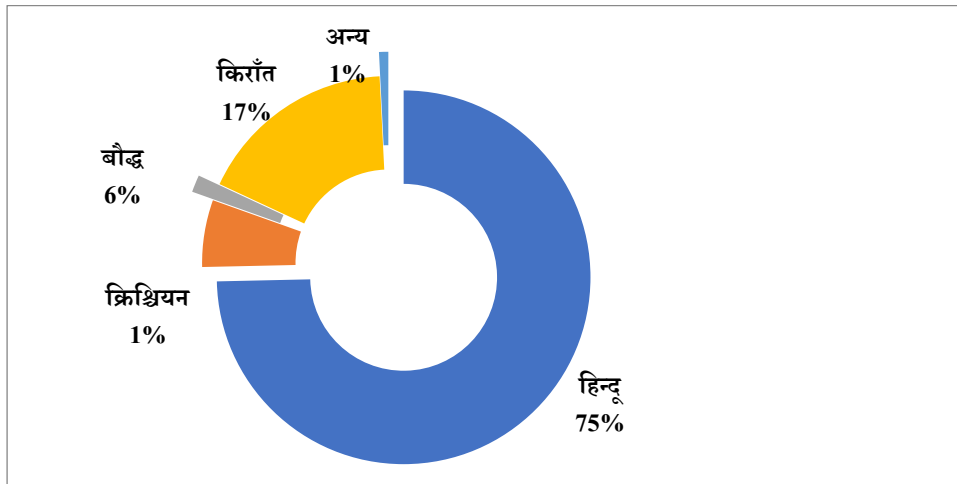
४.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने २४०५ जना मध्ये सबैभन्दा बढी हिन्दु धर्म मान्ने मानिसहरू रहेका छन्, जसले ७४ दशमलव ६५ प्रतिशत रहेका छन् । दोस्रोमा किराँत धर्मावम्बीहरू १७ दशमलव २७ प्रतिशत, बौद्ध ५ दशमलव ७९ प्रतिशत, क्रिश्चियन १ दशमलव ४९ प्रतिशत, र अन्य शुन्य दशमलव ८ प्रतिशत रहेका छन् । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको धार्मिक अवस्था तालिका नं. १४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १४ : उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

विवरण	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
जम्मा	३३६३	२६९	६७	७७८	३६	४५०५
प्रतिशत	७४.६५	५.७९	१.४९	१७.२७	०.८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

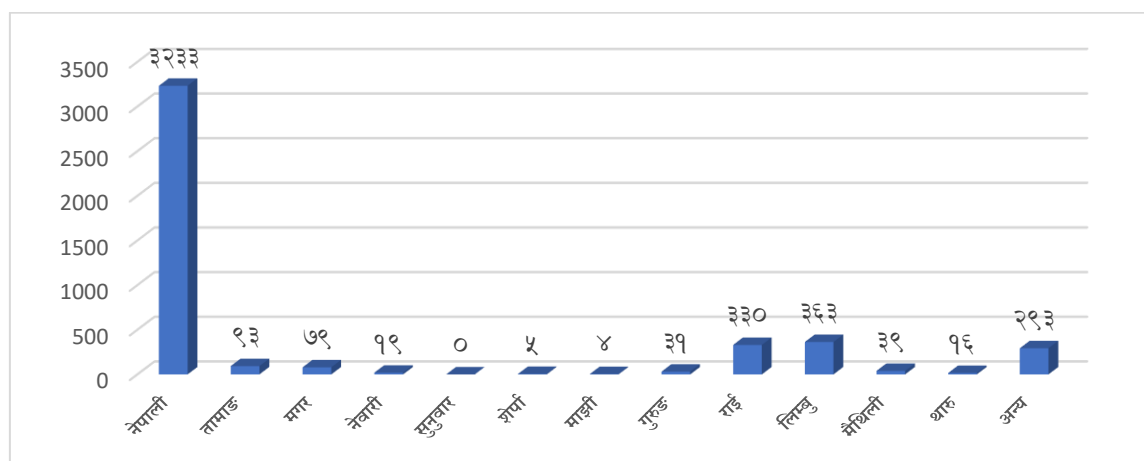
४.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएका ४५०५ जनामा नेपाली मातृभाषा हुनेहरू अधिकतम रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेमा सबैभन्दा धेरै ७९ दशमलव ७६ प्रतिशत नेपाली मातृ भाषा हुने रहेका छन् भने दोस्रोमा लिम्बु भाषी ८ प्रतिशत र तेस्रोमा राइ भाषी ७ दशमलव ३३ प्रतिशत रहेका छन् भने बाँकी अन्य भाषीहरू रहेका छन् । मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण तालिका नं. १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १५ : मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	३२३३	७१.७६
२	तामाङ	९३	२.०६
३	मगर	७९	१.७५
४	नेवारी	१९	०.४२
५	सुनुवार	०	०
६	शेर्पा	५	०.११
७	माझी	४	०.०९
८	गुरुङ	३१	०.६९
९	राई	३३०	७.३३
१०	लिम्बु	३६३	८.०६
११	मैथिली	३९	०.८७
१२	थारु	१६	०.३६
१३	अन्य	२९३	६.५
जम्मा		४५०५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

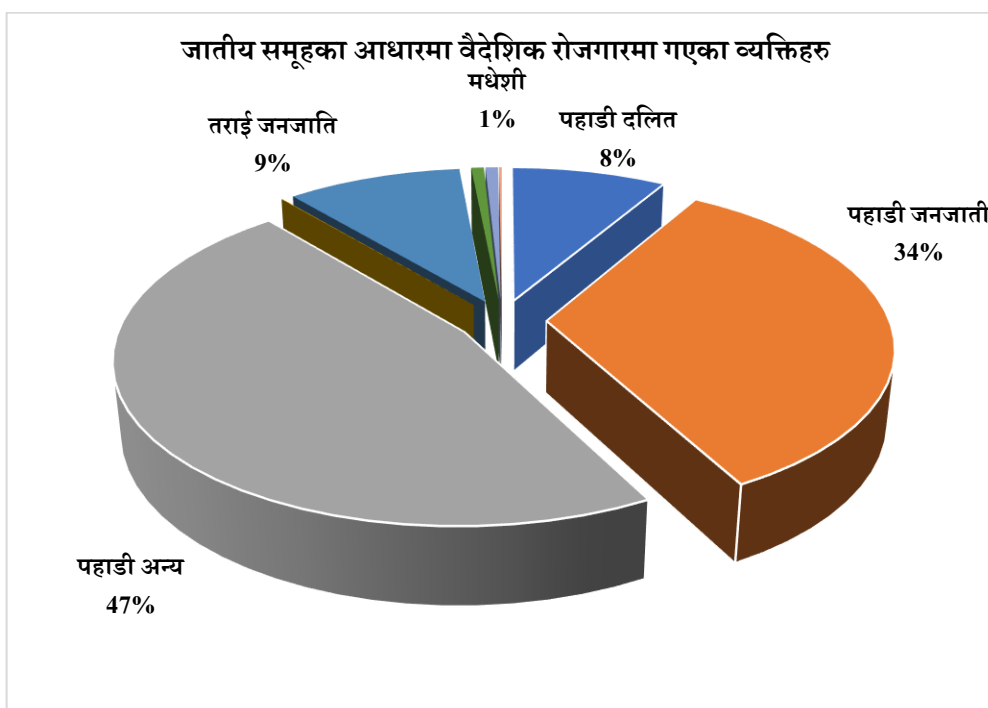
४.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको संख्या

वैदेशिक रोजगारमा यहाँ रहेका सबैजसो जातीय समूहका मानिसहरू गएको पाइएको छ । जातीय समूहगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी पहाडी अन्य ४६ दशमलव ४१ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसपछि पहाडी जनजाति ३३ दशमलव ६७ प्रतिशत, तराई जनजाति ९ दशमलव ६१ प्रतिशत, पहाडी दलित ८ दशमलव ५२ प्रतिशत र बाँकी अन्य रहेका छन् । जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण तालिका नं. १६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १६: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	तराई जनजाति	तराई दलित	मधेशी	तराई ब्राह्मण तथा राजपुत	जम्मा
जम्मा	३८४	१५१७	२१००	२	४३३	३१	३१	७	४५०५
प्रतिशत %	८.५२	३३.६७	४६.६१	०.०४	९.६१	०.६९	०.६९	०.१६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

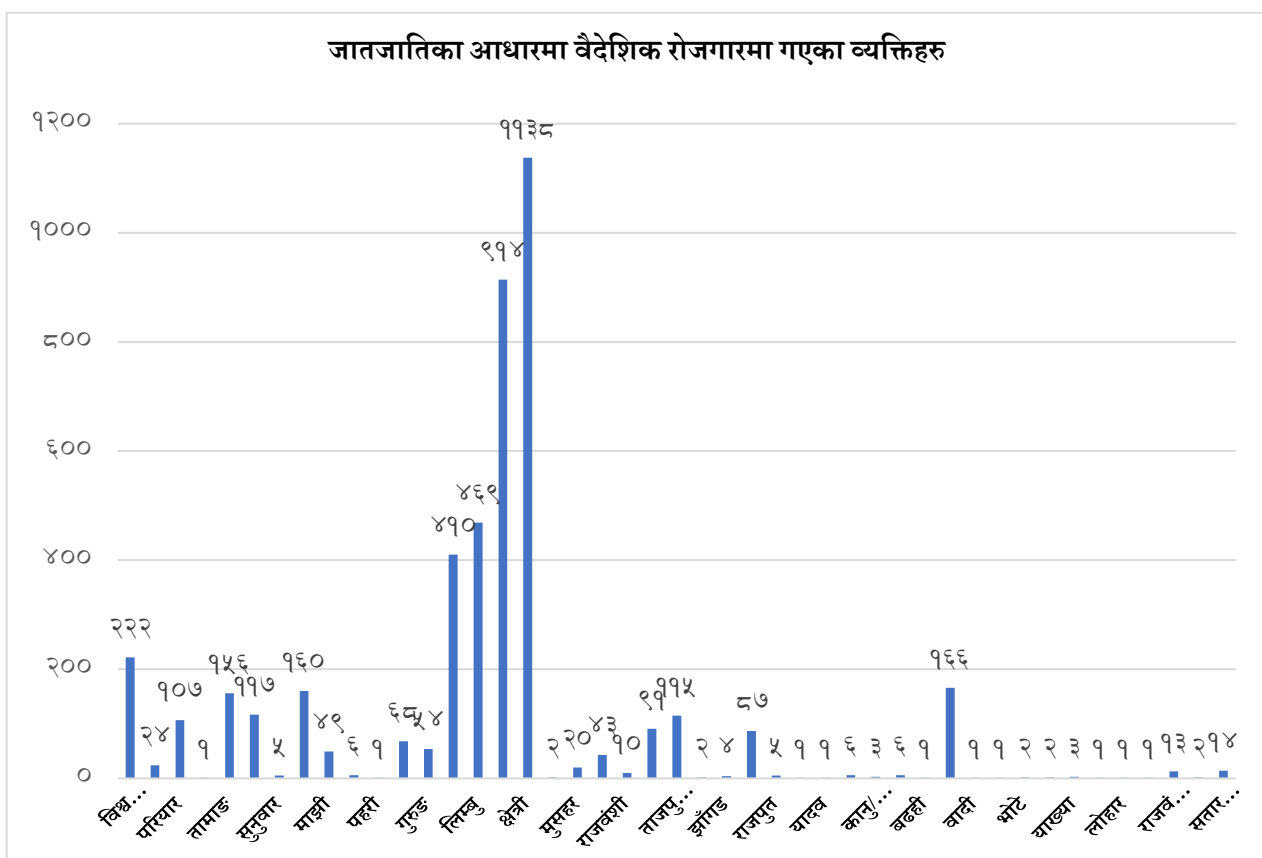
यस स्थानीय तहबाट ४५ वटा जातजातिका व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारमा गएको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको जातजातिका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा वढी अर्थात् २५ दशमलव २६ प्रतिशत क्षेत्री जाति रहेका छन् । यसलाई पछ्याउँदै बाहुन २० दशमलव २९ प्रतिशत र त्यसपछि क्षेत्री १२ दशमलव ४९ प्रतिशत रहेका छन् । जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको विवरण तालिका नं. १७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १७: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	विश्वकर्मा	२२२	४.९३
२	मिजार	२४	०.५३
३	परियार	१०७	२.३८
४	बादी	१	०.०२
५	तामाङ	१५६	३.४६
६	मगर	११७	२.६
७	सुनुवार	५	०.११
८	नेवार	१६०	३.५५
९	माझी	४९	१.०९
१०	शेर्पा	६	०.१३
११	पहरी	१	०.०२
१२	भुजेल	६८	१.५१
१३	गुरुङ	५४	१.२
१४	राई	४१०	९.१
१५	लिम्बु	४६९	१०.४१
१६	बाहुन	९१४	२०.२९

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१७	क्षेत्री	११३८	२५.२६
१८	सन्यासी	२	०.०४
१९	मुसहर	२०	०.४४
२०	थारु	४३	०.९५
२१	राजवंशी	१०	०.२२
२२	धिमाल	९१	२.०२
२३	ताजपुरिया	११५	२.५५
२४	धानुक	२	०.०४
२५	झाँगड	४	०.०९
२६	सतार	८७	१.९३
२७	राजपुत	५	०.११
२८	मिश्र	१	०.०२
२९	यादव	१	०.०२
३०	तेली	६	०.१३
३१	कानु/हलवाई	३	०.०७
३२	हजाम/ठाकुर	६	०.१३
३३	बढही	१	०.०२
३४	अन्य	१६६	३.६८
३५	वादी	१	०.०२
३६	ठकुरी	१	०.०२
३७	भोटे	२	०.०४
३८	दनुवार	२	०.०४
३९	याख्या	३	०.०७
४०	कुमाल	१	०.०२
४१	लोहार	१	०.०२
४२	डोम (मरिक)	१	०.०२
४३	राजवंशी (कोच)	१३	०.२९
४४	मेचे (बोडो)	२	०.०४
४५	सतार (सन्थाल)	१४	०.३१
जम्मा		४५०५	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

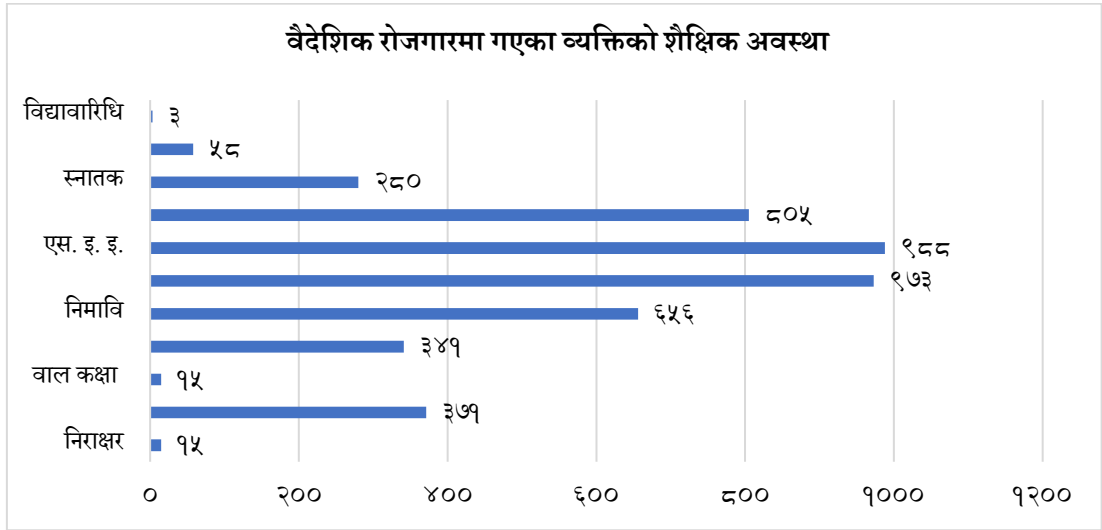
४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था कमजोर देखिन्छ । अधिकतम व्यक्तिहरु एस.इ.इ., प्रा.वि., नि.मा.वि. मा.वि. एस.इ.इ. र उ.मा.वि. सम्म पढेका छन् । सोभन्दा माथि पढ्नेको संख्या न्यून रहेको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

क्र स	वडा नं.	जम्मा	प्रतिशत
१	निराक्षर	१५	०.३३
२	साक्षर	३७१	८.२४
३	वाल कक्षा	१५	०.३३
४	प्रावि	३४१	७.५७
५	निमावि	६५६	१४.५६
६	मावि	९७३	२१.६
७	एस. इ. इ.	९८८	२१.९३
८	उमावि	८०५	१७.८७
९	स्नातक	२८०	६.२२
१०	स्नातकोत्तर	५८	१.२९
११	विद्यावारिधि	३	०.०७
जम्मा		४५०५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.२.६ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जानेहरू अधिकतम विवाहित रहेका छन् । विवाहित हुनेमा ७३ दशमलव ९४ प्रतिशत छन् भने अविवाहित २३ दशमलव २४ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

विवरण	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
जम्मा	३३३९	९०४७	९९	२४	४	४०	४८	४५०५
प्रतिशत	७३.९४	२३.२४	०.२४	०.५३	०.०९	०.८९	१.०७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको आर्थिक अवस्था

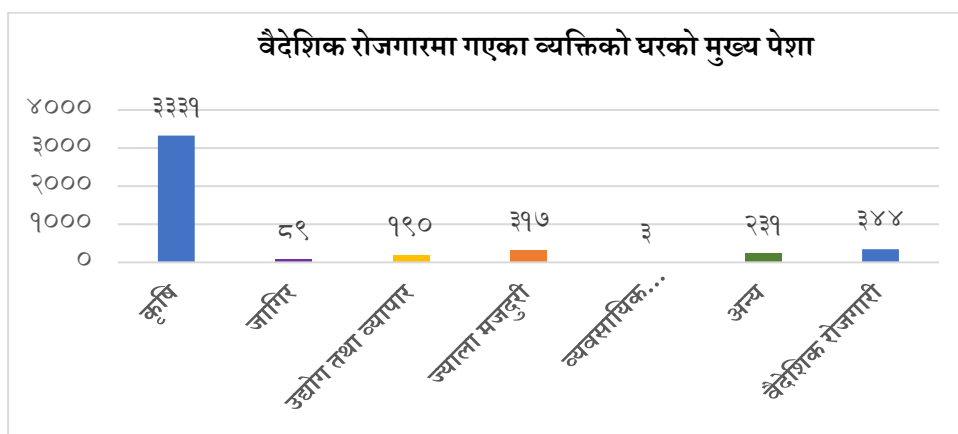
४.३.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

घरको मुख्य पेशाले सो परिवारको आर्थिक अवस्थाको आँकलन गर्न सकिन्छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने ४५०५ जना मध्ये अधिकतम अर्थात ३३३९ जनाको घरको मुख्य पेशा कृषि रहेको छ, जसले ७४ प्रतिशत ओगट्दछ । दोस्रोमा वैदेशिक रोजगारी ७ दशमलव ६४ प्रतिशत त्यसपछि ज्याला मजदुरी गर्ने ७ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २० : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

विवरण	कृषि	जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिक कार्य (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	अन्य	वैदेशिक रोजगारी	जम्मा
जम्मा	३३३९	८९	९९०	३९७	३	२३९	३४४	४५०५
प्रतिशत	७३.९४	१.९८	४.२२	७.०४	०.०७	५.९३	७.६४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

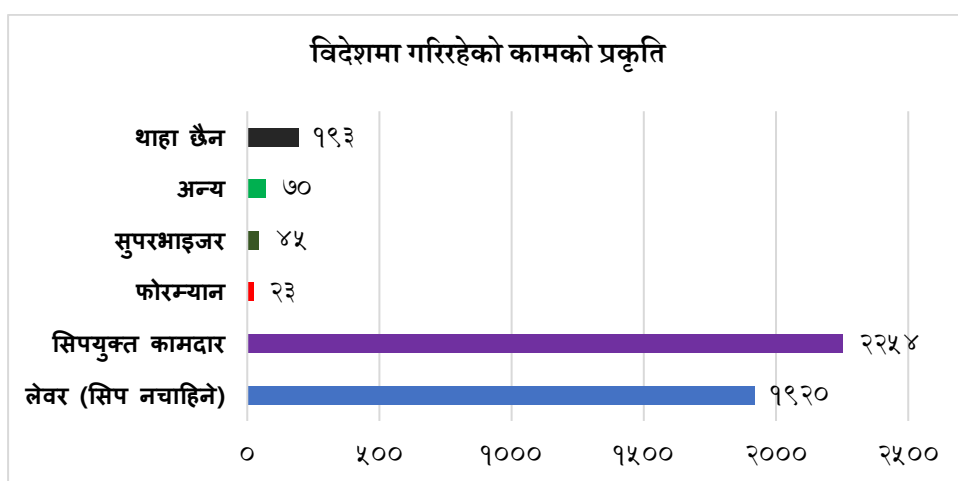
४.३.२ विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

वैदेशिक रोजगार कतिको उपलब्धिमूलक हुन्छ भन्ने कुरा विदेशमा कस्तो प्रकृतिको काम गरिरहेको छ भन्ने कुरामा भर पर्दछ । वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरू जानु अघि म्यानपावर कम्पनीले भनेको काम नपाई फरक काम पाईरहेको हुन्छ । जानकारी संकलनको क्रममा हाल विदेशमा के काम गरिरहेको छ भन्ने प्रश्न उत्तरदातालाई सोधिएको थियो । कूल वैदेशिक रोजगारमा रहेका ४५०५ जनामध्ये २२५४ जना अर्थात ५० प्रतिशत व्यक्तिहरू सिपयुक्त काम गरिरहेका छन् । यसैगरी १९२० जना अर्थात ४२ दशमलव ६२ प्रतिशत व्यक्तिहरू लेवर काम गरिरहेका छन् । बाँकी सुपरभाइजरमा १ प्रतिशत र फोरम्यानमा शुन्य दशमलव ५१ प्रतिशत, छन् भने अन्य १ दशमलव ५५ प्रतिशत रहेका छन् । यसैगरी उत्तरदातालाई जानकारी नहुने ४ दशमलव २८ प्रतिशत रहेका छन् । विदेशमा हाल गरिरहेको कामको प्रकृतिको विवरण तालिका नं. २१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २१: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

विवरण	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	१९२०	२२५४	२३	४५	७०	१९३	४५०५
प्रतिशत	४२.६२	५०.०३	०.५१	१	१.५५	४.२८	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.४ सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको अवस्था

४.४.१ वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

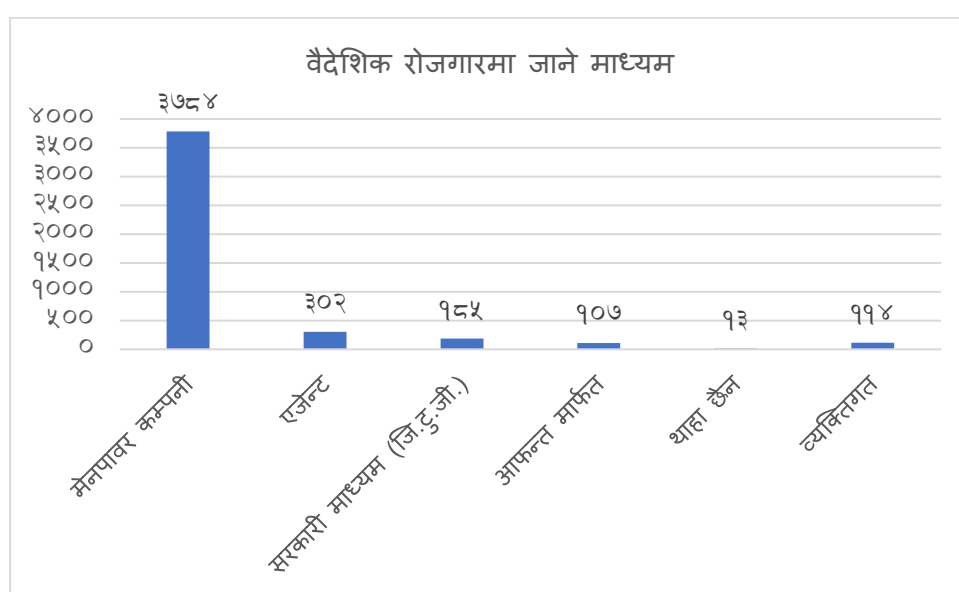
सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको मापन वैदेशिक रोजगारमा जाँदा कुन माध्यमबाट गएको हो भन्ने कुराबाट सुरु हुन्छ । नेपाल सरकारले एजेन्टको व्यवस्था खारेज गरी आधिकारिक म्यानपावर कम्पनीबाट मात्र वैदेशिक रोजगारमा जानु पर्ने प्रवाधान प्रचलनमा ल्याएको छ । यद्यपि यह ८४ प्रतिशत मानिसहरू मात्र म्यानपावर कम्पनी मार्फत

गएका छन् भने एजेन्टबाट ६ दशमलव ७ प्रतिशत गएका छन् । यसैगरी आफन्त मार्फत २ दशमलव ३७ प्रतिशत, व्यक्तिगत २ दशमलव ५३ प्रतिशत र सरकार माध्यम (जि.टु.जि.) बाट ४ दशमलव ९९ प्रतिशत मानिसहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । जम्मा ९३ जनालाई यसबारे जानकारी नभएको तथ्याङ्क प्राप्त भएको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएको माध्यम सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

विवरण	मेनपावर कम्पनी	एजेन्ट	सरकारी माध्यम (जि.टु.जि.)	आफन्त मार्फत	थाहा छैन	व्यक्तिगत	जम्मा
जम्मा	३७८४	३०२	९८५	९०७	९३	९९४	४५०५
प्रतिशत	८४	६.७	४.९९	२.३८	०.२९	२.५३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.४.२ वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

नेपाल सरकारको विद्यमान प्रावधान अनुसार सबै प्रकृया पूरा गरेपछि मात्र काठमाण्डौको विमानस्थलबाट वैदेशिक रोजगारमा जान पाइन्छ । भारत वा अन्य मुलुकबाट वैदेशिक रोजगारमा जाँदा अवैधानिक भई विभिन्न समस्याहरू भोग्नु पर्ने हुन सक्दछ । यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने मध्ये ९९ दशमलव ४२ प्रतिशत नेपालको विमानस्थलबाट जाने रहेका छन् भने भारत हुँदै जानेमा शुन्य दशमलव ३३ प्रतिशत रहेका छन् भने अन्य मुलुक हुँदै जानेमा शुन्य दशमलव २४ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूले प्रयोग गरेको बाटोको विवरण तालिका नं. २३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २३: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

विवरण	नेपालको विमानस्थल (काठमाण्डौ)	भारतबाट	अन्यमूलुक हुदै	जम्मा
जम्मा	४४७९	९५	९९	४५०५
प्रतिशत %	९९.४२	०.३३	०.२४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

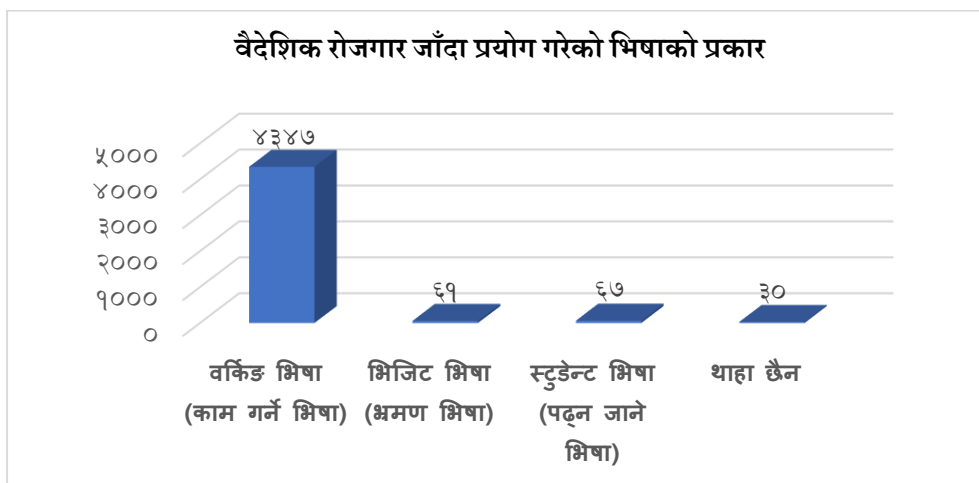
४.४.३ वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

वैदेशिक रोजगारमा जान नेपाल सरकारले अनिवार्य रूपमा श्रम स्विकृति लिएर काम गर्ने भिषामा मात्र जाने पाउने व्यवस्था गरेको छ । यद्यपि मानिसहरू विभिन्न प्रलोभन र प्रकृत्यागत भन्फटका कारण अन्य भिषामा विदेश गई काम गरिरहको पाइएको छ । यसरी अन्य भिषामा गए काम गर्ने भनेकै नेपाल सरकारका लागि अवैधानिक मानिन्छ । यस्तो अवस्थामा कामदारलाई कुनै समस्या पत्थो भने उद्धार, राहत तथा सहयोग पाउन समस्या हुन सक्दछ । हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका ४५०५ जनामा ४३४७ जना काम गर्ने भिषामा गएको छ भने भ्रमण भिषामा गएर काम गर्नेको संख्य ६९ जना र पढ्न जाने भिषामा गएर काम गरिरहने ६७ जना रहेका छन् । यसैगरी ३० जना उत्तरदातालाई कुन भिषामा गएको भन्ने जानकारी नै नभएको पाइएको छ । विदेशमा काम गर्नेहरूले प्रयोग गरेको भिषाको विवरण तालिका नं. २४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

विवरण	वर्किङ भिषा (काम गर्ने भिषा)	भिजिट भिषा (भ्रमण भिषा)	स्टुडेन्ट भिषा (पढ्न जाने भिषा)	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	४३४७	६९	६७	३०	४५०५
प्रतिशत %	९६.४९	१.३५	१.४९	०.६७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

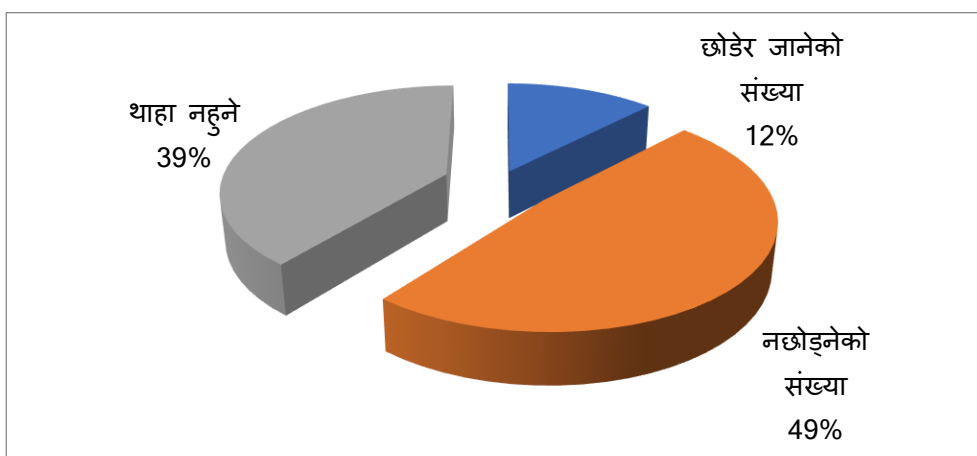
४.४.४ कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

वैदेशिक रोजगारमा जाने क्रममा तयार गरिने कागजातहरू पछिसम्म आवश्यक पर्दछ । जसले गर्दा वैदेशिक रोजगारका क्रममा आई पर्ने विभिन्न समस्याहरू समाधान गर्न सहज हुन्छ । वैदेशिक रोजगारमा जाने जम्मा ४५०५ जनामा ५५८ जनाले मात्र कागजात छोडेको पाइयो भने २९८० जनोले कुनै कागजात छाडेका छैनन् । सर्भेक्षणका क्रममा प्रश्न सोध्ने क्रममा १७६७ जनालाई थाहा नभएको जानकारी प्राप्त भयो । वैदेशिक रोजगारमा जानेले घरमा कागजात छोडे वा नछोडेको विवरण तालिका नं. २५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २५: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

विवरण	छोडेर जानेको संख्या	नछोड्नेको संख्या	थाहा नहुने	जम्मा
जम्मा	५५८	२९८०	१७६७	४५०५
प्रतिशत %	१२.३९	४८.३९	३९.२२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

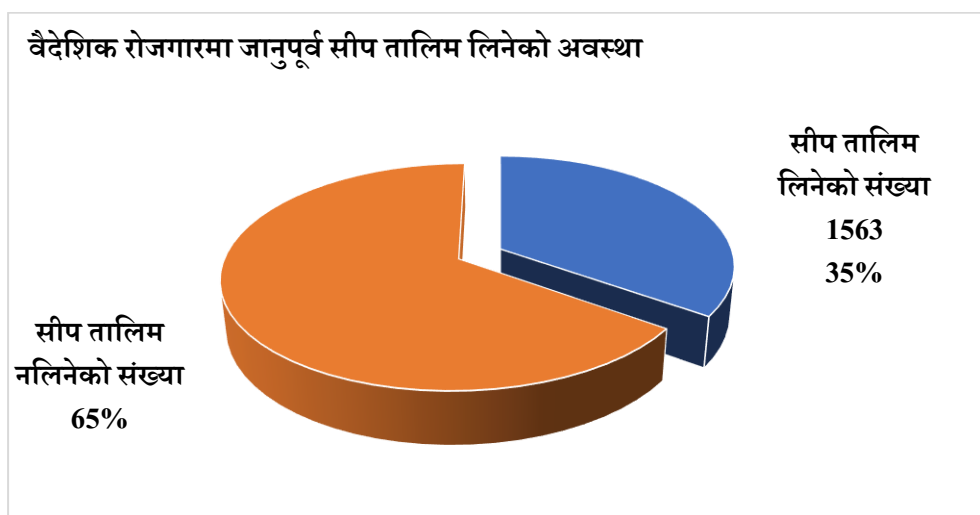
४.४.५ वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

विदेशमा गर्ने काम सम्बन्धी सिप आफूसँग भएकमा कमाइ राम्रो हुने र यसले वैदेशिक रोजगार उपलब्धिमूलक पनि बनाउँदछ । यद्यपि यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने ३४ दशमलव ६९ प्रतिशतले मात्र सिप तालिम लिएर गएको पाइयो । बाँकी ६५ दशमलव ३१ प्रतिशत वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरू विना सीप काम विदेशमा काम गरी रहेका छन् । वैदेशिक रोजगार जानुपूर्व सिप तालिम लिनेको विवरण तालिका नं. २६ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २६: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

विवरण	सीप तालिम लिनेको संख्या	सीप तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	१५६३	२९४२	४५०५
प्रतिशत %	३४.६९	६५.३१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

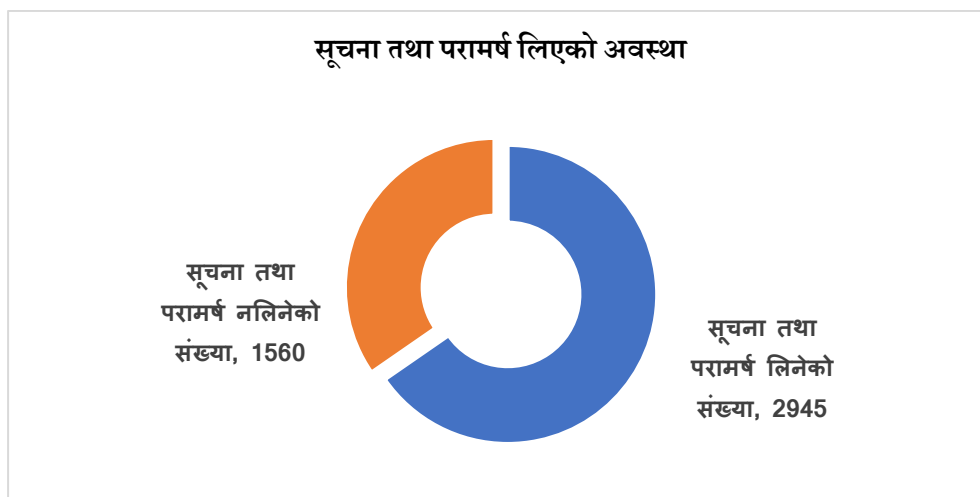
४.४.६ सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था

पर्याप्त सूचना र जानकारीको अभावमा वैदेशिक रोजगारमा जाने मानिसहरू विभिन्न समस्यामा परेका छन् । सुरक्षित वैदेशिक रोजगारका लागि सूचना तथा परामर्श अति आवश्यक हुन्छ। यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्ति मध्ये ६५ दशमलव ३७ प्रतिशतले मात्र सूचना तथा परामर्श लिएको पाइयो भने बाँकीले कुनै सूचना तथा परामर्श नै नलिई वैदेशिक रोजगारमा गएको पाइयो । वैदेशिक रोजगारमा जानु अघि सूचना तथा परामर्श लिनेको विवरण तालिका नं. २७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २७: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था

विवरण	सूचना तथा परामर्ष लिनको संख्या	सूचना तथा परामर्ष नलिनको संख्या	जम्मा
जम्मा	२९४५	१५६०	४५०५
प्रतिशत %	६५.३७	३४.६३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.५ वैदेशिक रोजगारमा जाँदाको लागत

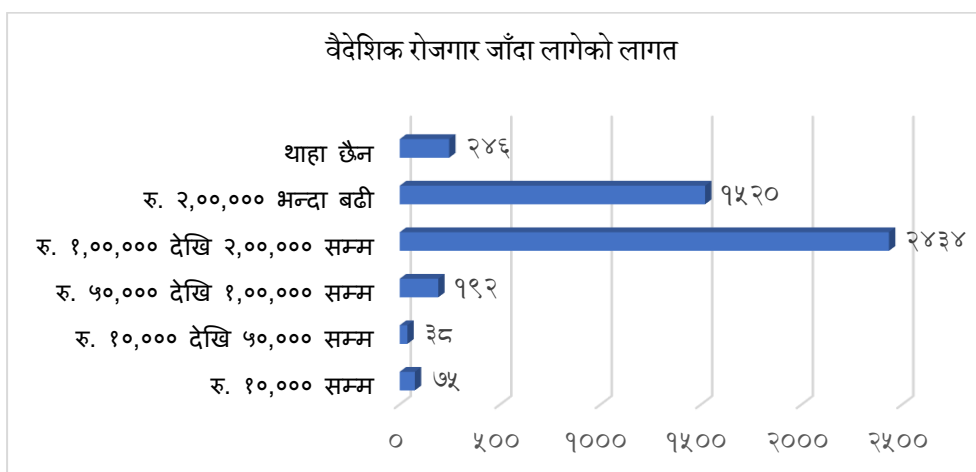
४.५.१ वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

वैदेशिक रोजगारमा जाने क्रममा नेपाल सरकारले तोकेको भन्दा धेरै बढी पैसा तिरेर नेपालीहरू जाने गरेका छन् । धेरैजसो अर्थात ५४ प्रतिशतले रु. १ लाखदेखि २ लाखसम्म तिरेर वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । यरीगरी ३३ दशमलव ७४ प्रतिशतले रु. २ लाखभन्दा बढी रकम तिरेर गएका छन् । जम्मा २४६ जना उत्तरदातालाई वैदेशिक रोजगारमा जाँदा तिरेको रकम थाहा नभएको बताएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २८: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

विवरण	रु. १०,००० सम्म	रु. १०,००० देखि ५०,००० सम्म	रु. ५०,००० देखि १,००,००० सम्म	रु. १,००,००० देखि २,००,००० सम्म	रु. २,००,००० भन्दा बढी	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	७५	३८	१९२	२४३४	१५२०	२४६	४५०५
प्रतिशत %	१.६६	०.८४	४.२६	५४.०३	३३.७४	५.४६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

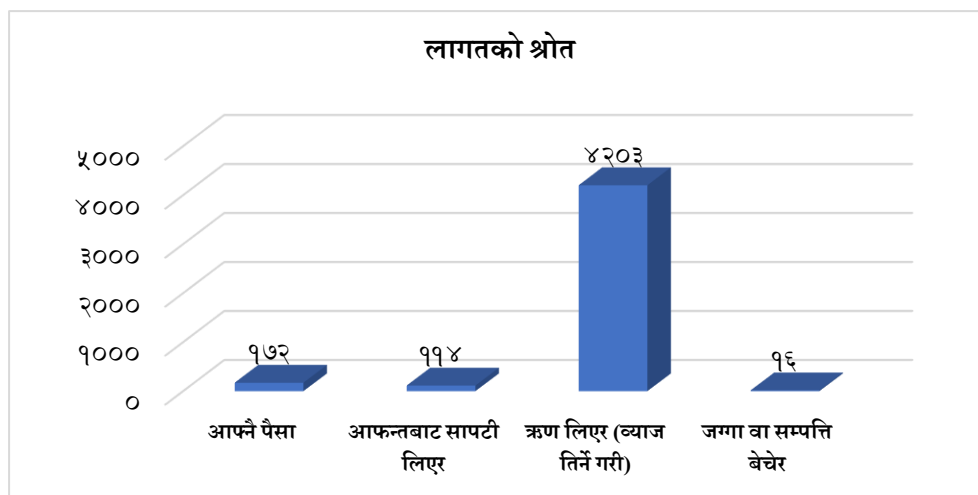
४.५.२ लागतको श्रोत

वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लाग्ने रकमको स्रोतलाई हेर्दा अधिकतम अर्थात् ९३ दशमलव ३ प्रतिशतले व्याज तिर्ने गरी ऋण लिएका छन् भने ३ दशमलव ८२ प्रतिशतले मात्र आफूसँग भएको पैसाबाट खर्च गरेका छन् । यसैगरी २ दशमलव ५३ प्रतिशतले भने सापटी लिएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जान तिरेको पैसाको लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २९: लागतको श्रोत

विवरण	आफ्नै पैसा	आफन्तबाट सापटी लिएर	ऋण लिएर (व्याज तिर्ने गरी)	जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर	जम्मा
जम्मा	१७२	११४	४२०३	१६	४५०५
प्रतिशत %	३.८२	२.५३	९३.३	०.३६	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६ वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुबाट प्राप्त विप्रेषण

४.६.१ गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या

विगत १ वर्षको समयावधिमा ६५ दशमलव ५७ प्रतिशतले घर परिवारले मात्र विप्रेषणको रूपमा रकम पठाएका छन् भने बाँकीले सो अवधिमा रकम नै पठाएका छैनन् । विप्रेषण पठाउने सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३०: गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या

विवरण	विप्रेषण पठाउनेको संख्या	विप्रेषण नपठाउनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	२५६७	१३४८	३९१५
प्रतिशत %	६५.५७	३४.४३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

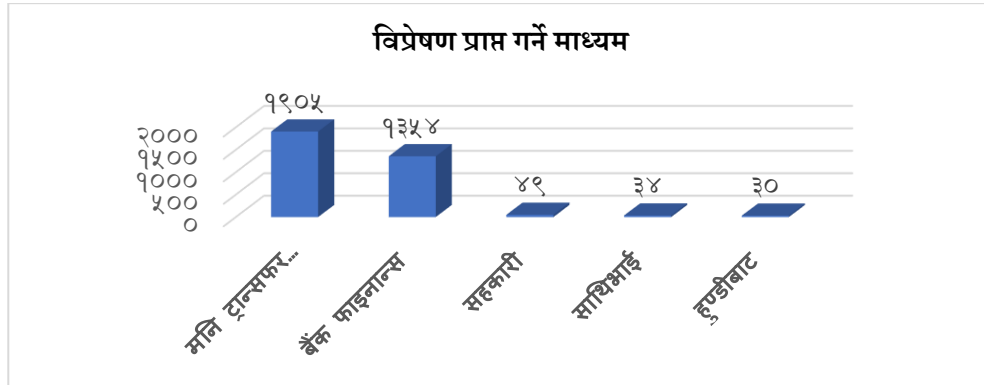
४.६.२ विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

विदेशबाट नेपालमा पैसा पठाउने विभिन्न माध्यमहरू रहेका छन् । ति मध्ये सबैभन्दा बढी मनी ट्रान्सफर सेन्टरबाट ५६ दशमलव ४९ प्रतिशतले पठाउने गरेका छन् भने बैंक तथा फाइनेन्सबाट ४० दशमलव १५ प्रतिशत र १ दशमलव ४५ प्रतिशतले सहकारीबाट प्राप्त गरेका छन् । हुण्डी मार्फत पैसा पठाउनुलाई अवैध मानिन्छ । यद्यपि ३० जनाले हुण्डी मार्फत पठाएका छन् । विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३१: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

विवरण	मनी ट्रान्सफर सेन्टर	बैंक फाइनेन्स	सहकारी	साथिभाई	हुण्डीबाट	जम्मा
जम्मा	१९०५	१३५४	४९	३४	३०	३३७२
प्रतिशत %	५६.४९	४०.१५	१.४५	१.०१	०.८९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६.३ विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)

यस स्थानीय तहमा एक वर्षभरीमा जम्मा १ अरब ४ करोड १६ लाख ७६ हजार ९५५ रूपैयाँ रकम विप्रेषण स्वरूप प्राप्त भएको छ । वडागत रूपमा वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषण रकम तालिका नं.३२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३२: विविध विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)

वडा नं.	प्राप्त विप्रेषण रु
१	१०८,९५१,१५०
२	१७५,४३१,००५
३	१४८,०२७,०००
४	६९,०६१,०००
५	१२५,४८५,०००
६	२९६,६२२,५००
७	११८,०९९,३००
जम्मा	१,०४१,६७६,९५५

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

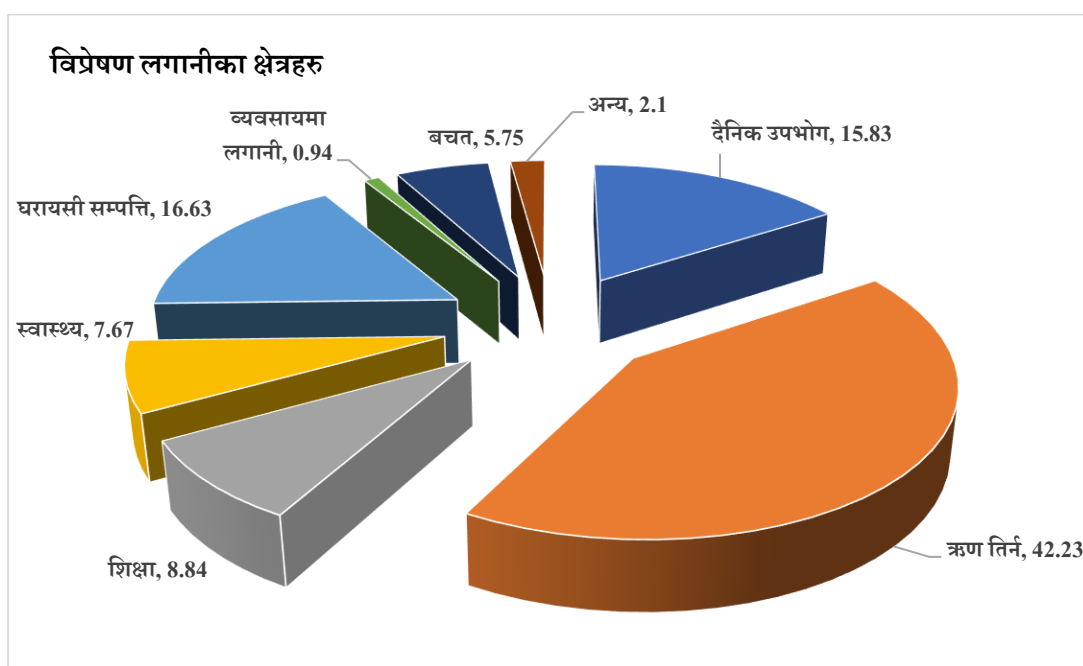
४.६.४ विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषणको खर्चलाई हेर्दा सबैभन्दा बढी ऋण तिर्नमा भएको पाइएको छ । जसमा ४२ दशमलव ७७ प्रतिशत रहेको छ । त्यसपछि दैनिक उपभोगमा १६ दशमलव २२ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसैगरी घरायसी सम्पत्तिमा १५ दशमलव २९ प्रतिशत, स्वास्थ्यमा ७ दशमलव ८७ प्रतिशत, शिक्षामा ८ दशमलव ९६ प्रतिशत र अन्यमा २ दशमलव १४ प्रतिशत खर्च गरेका छन् । कूल विप्रेषणमा ५ दशमलव ७९ प्रतिशत रकम मात्र बचत भएको देखिएको छ । विप्रेषणबाट प्राप्त रकम खर्चको विवरण तालिका नं.३३ प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३३: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

क्रस	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	दैनिक उपभोग	१६९,००६,००२	१६.२२
२	ऋण तिर्न	४४५,५६०,०००	४२.७७
३	शिक्षा	९३,२८८,०००	८.९६
४	स्वास्थ्य	८१,९४३,३००	७.८७
५	घरायसी सम्पत्ति	१५९,२५०,०००	१५.२९
६	व्यवसायमा लगानी	१०,०५०,०००	०.९६
७	बचत	६०,२७३,००३	५.७९
८	अन्य	२२,३०६,६५०	२.१४

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६.५ विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट विगत १ वर्षमा प्राप्त विप्रेषणबाट ६२३ जनाले घडेरी किनेको पाइयो । सो घडेरी ५८४ आफ्नै पालिका क्षेत्रमा किनेको पाइयो । पालिका नजिकैको ठाँउमा घडेरी किन्ने ६० जना र जिल्ला सदरमुकाममा घडेरी किन्ने ९ जना रहेका छन् । विप्रेषण रकमबाट घडेरी किनेको विवरण तालिका नं. ३४ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३४ : विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

विवरण	आफ्नै पालिका क्षेत्र	पालिका नजिकैको शहर	जिल्ला सदरमुकाम भएको क्षेत्र	किनेको छैन	जम्मा
जम्मा	५८४	३०	९	३८८०	४५०३
प्रतिशत %	१२.९७	०.६७	०.२	८६.१६	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.७ वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्या

४.७.१ वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

यस स्थानीय तहबाट हाल वैदेशिक रोजागारमा रहेका ४५०५ जनामा २६८ जना अर्थात् ५ दशमलव ९५ प्रतिशत कामदारहरू वैदेशिक रोजागारमा रहँदा कुनै न कुनै समस्या भोगेको पाइएको छ । वैदेशिक रोजागारको कारण समस्यामा परेको सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३५: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

विवरण	समस्या भएको	समस्या नभएको	जम्मा
जम्मा	२६८	४२३७	४५०५
प्रतिशत %	५.९५	९४.०५	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

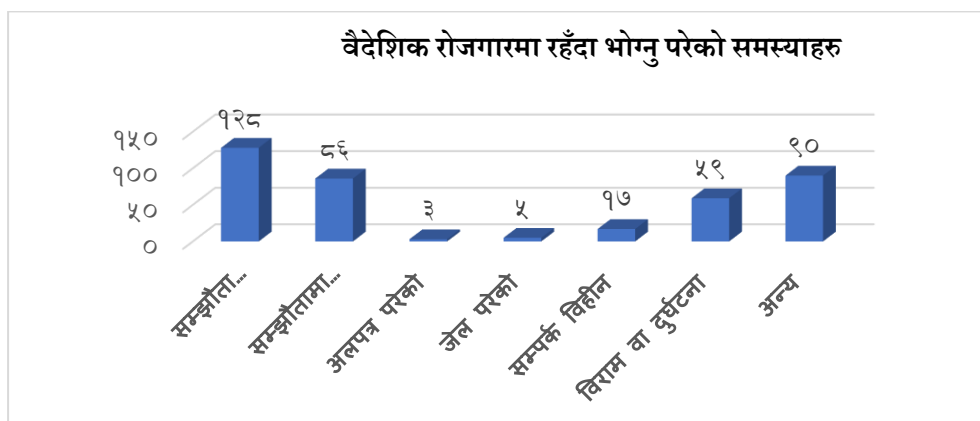
४.७.२ वैदेशिक रोजागारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याहरू

हाल वैदेशिक रोजागारमा रहेका व्यक्तिहरू कूल ३८८ समस्याहरू परेका छन् । जसमा सबैभन्दा सम्झौता बमोजिम तलब नभएको १२८ जना रहेको छन् । दोश्रोमा सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको ८६ जना रहेका छन् । यसैगरी ३ जना अलपत्र परेको, १७ जना सम्पर्कविहीन र ९० जना अन्य समस्यामा परेका छन् । वैदेशिक रोजागारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याको विवरण तालिका नं. ३६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३६: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

विवरण	सम्झौता बमोजिम तलब नभएको	सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको	अलपत्र परेको	जेल परेको	सम्पर्क विहीन	विराम वा दुर्घटना	अन्य	जम्मा
जम्मा	१२८	८६	३	५	१७	५९	९०	३८८
प्रतिशत %	३२.९९	२२.१६	०.७७	१.२९	४.३८	१५.२१	२३.२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

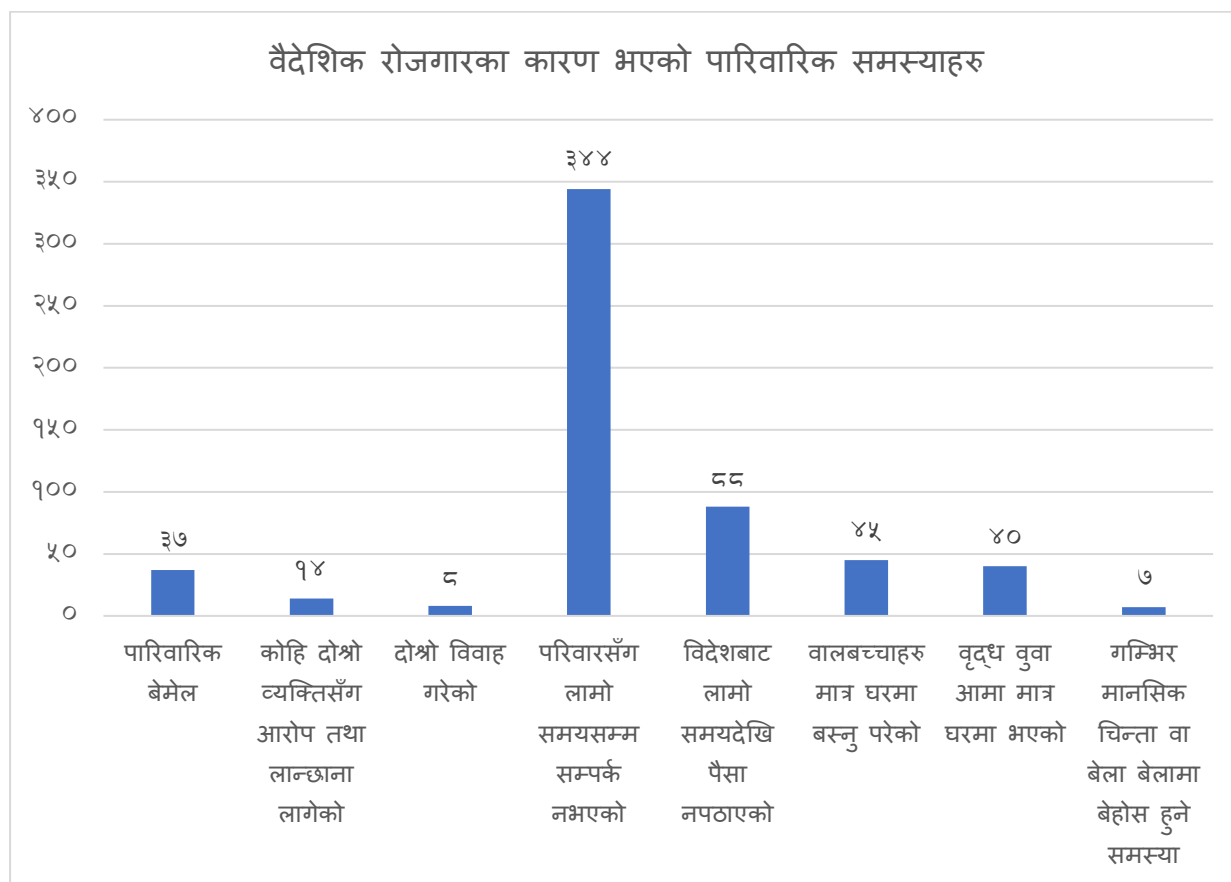
४.७.३ वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू

वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण घरमा विभिन्न समस्याहरू हुने गरेका छन् । ती मध्ये सबैभन्दा बढी परिवारसँग लामो समय सम्पर्क नभएको ३४४ जना, विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको ८८ घर रहेको छन् । यसैगरी पारिवारिक बेमेल ३७ घरमा, गम्भिर मानसिक चिन्ता जस्ता समस्या भएका ७ जना रहेका छन् । यसैगरी दोस्रो विवाह गरेको ८ जना र वृद्ध बुवा आमा घरमा बस्नु परेको ४० वटा रहेको छ । वैदेशिक रोजगारका कारण भोग्नु परेको पारिवारिक समस्याहरू तालिका नं. ३७ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३७: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	पारिवारिक बेमेल	३७	६.३५
२	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	१४	२.४
३	दोश्रो विवाह गरेको	८	१.३७
४	परिवारसँग लामो समयसम्म सम्पर्क नभएको	३४४	५९.०१
५	विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको	८८	१५.०९
६	वालबच्चाहरू मात्र घरमा बस्नु परेको	४५	७.७२
७	वृद्ध बुवा आमा मात्र घरमा भएको	४०	६.८६
८	गम्भिर मानसिक चिन्ता वा बेला बेलामा बेहोस हुने समस्या	७	१.२
जम्मा		५८३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.८ वैदेशिक रोजगारको सामाजिक लागत

४.८.१ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह

वैदेशिक रोजगारका कारण श्रीमान श्रीमति लामो समयसम्म सँगै नहुँदा पारिवारिक विचलन आई दोस्रो विवाह गर्ने गरेका छन् । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार वैदेशिक रोजगार कै कारण २२ जना पुरुष र महिला १४ जनाले दोस्रो विवाह गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारका कारण दोश्रो विवाह गरेको विवरण तालिका नं. ३८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३८: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह

वडा नं.	पुरुषले गरेको दोश्रो विवाह	महिलाले गरेको दोश्रो विवाह	जम्मा
१	१	४	५
२	३	१	४
३	३	०	३
४	५	२	७
५	५	३	८
६	५	४	९
७	०	०	०
जम्मा	२२	१४	३६
प्रतिशत %	६१.११	३८.८९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.८.२ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

६० वर्ष नाघिसकेपछिको अवस्था भनेको परिवारसँग बसेर सहज जीवनकासाथ बाँच्ने उमेर हो । यद्यपि वैदेशिक रोजगारका कारण ती वृद्धवृद्धाहरु घरमा आफू मात्र बस्ने परेको अवस्था पनि रहेको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार कूल घरमा ४५०५ घरमा १२३ अर्थात २ दशमलव ७३ प्रतिशत घरमा वैदेशिक रोजगार कै कारण वृद्धवृद्धाहरु घरमा बस्नु परेको छ । वैदेशिक रोजगारका कारण वृद्धवृद्धाहरु घरमा बस्नु परेका विवरण तालिका नं. ३९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३९: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

वडा नं.	वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	नपरेको	जम्मा
१	४८	५३६	५८४
२	१४	७३१	७४५
३	२२	५०९	५३१
४	४	६९६	७००
५	२४	५९१	६१५
६	१०	६४५	६५५
७	१	६७४	६७५
जम्मा	१२३	४३८२	४५०५
प्रतिशत %	२.७३	९७.२७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

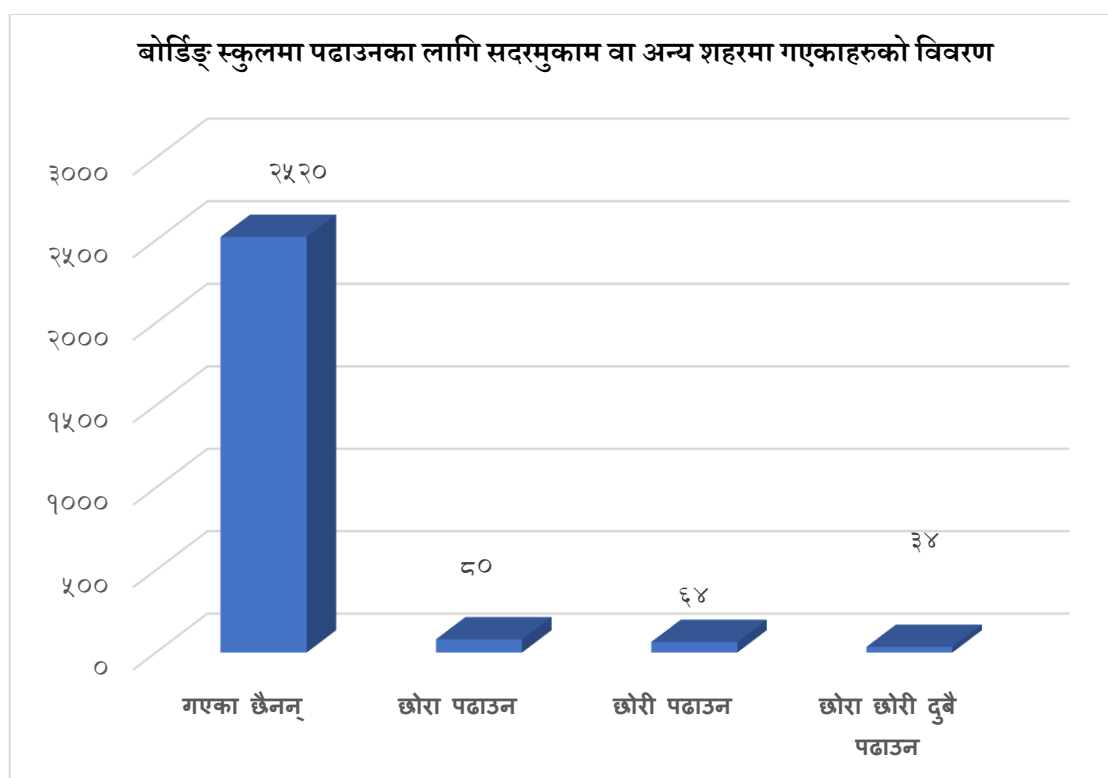
४.८.३ बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएपछि विप्रेषण प्राप्त हुने र सो विप्रेषणबाट बालबच्चाहरूको पढाइमा लगानी भइरहेको छ । राम्रो शिक्षाका लागि आफ्नो गाउँ छोडेर शहरतिर बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउने गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका ४५०५ मध्ये ४३२२ जनाको घरबाट बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउन कै लागि बाहिर गएका छैनन् । ७५ जना छोरा, ५० जना छोरी तथा यसैगरी छोरा र छोरी दुबै पढाउनका लागि ५८ जना आफ्नो गाउँ छोडेर शहरतिर बोर्डिङ् स्कुल पढाइ रहेको पाइएको छ । बोर्डिङ् स्कुल पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहर गएकाहरूको विवरण तालिका नं.४० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४०: बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरूको विवरण

विवरण	गएका छैनन्	छोरा पढाउन	छोरी पढाउन	छोरा छोरी दुबै पढाउन	जम्मा
जम्मा	४३२२	७५	५०	५८	४५०५
प्रतिशत %	९५.९४	१.६६	१.११	१.२९	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

परिच्छेद -५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूको विवरण

५.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको संख्या

५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

यस स्थानीय तहमा विगत १० वर्षभित्रमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर हाल नेपालमा बसेका जम्मा १८०९ जना रहेका छन् । जसमा महिलाको संख्या कम रहेको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेमा महिला ४ दशमलव ९० प्रतिशत र पुरुष ९५ प्रतिशत रहेका छन् ।

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
जम्मा	९०	१७१९	१८०९
प्रतिशत %	४.९८	९५.०२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

डाटावेस सिस्टममा संकलन गरिएको विगत १० वर्षभित्र वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर हाल नेपालमा बसेका जम्मा १८०९ जना रहेका छन् । ति मध्ये ९० जना मात्र महिला छन् भने बाँकी १७१९ जना पुरुष रहेका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर ५ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर १ रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण तालिका नं. ४१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा
१	३	१२५	१२८
२	२१	२५७	२७८
३	१४	१४६	१६०
४	११	३८४	३९५
५	२७	३३०	३५७
६	६	२०३	२०९
७	८	२७४	२८२
जम्मा	९०	१७१९	१८०९
प्रतिशत %	४.९८	९५.०२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.१.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण

यस स्थानीय तहका वडाहरू भित्र पनि विभिन्न वस्तीहरूमा विभाजन गरी वस्तीगत रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण तालिका नं.४२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	सरडपाडा	२४	०	२४	२४
	बालुवाडी	१८	०	१८	१८
	ढ्याङ्ग्री सुनहारा	५	२	४	६

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	बाह्रबिधे	१०	०	१०	१०
	सोलमारी गडुरमारि	१९	०	१९	१९
	बाँसबारी	११	०	१२	१२
	शान्ति चौक	६	०	७	७
	कमल पोखरी	८	०	८	८
	पाराखोपी मन्कुडाँडा	१६	०	१६	१६
	रतन चौन	८	१	७	८
	जम्मा	१२५	३	१२५	१२८
२	ज्योतिनगर	३१	२	३२	३४
	मिलन टोल	१७	३	१४	१७
	नवउदय	८	०	९	९
	समयगड प्रगति	२३	३	२१	२४
	छलफल चोक सेतुमारी	३९	३	३६	३९
	देविचौन	२९	३	२८	३१
	भुल्लुङ्गा	२९	०	२९	२९
	सगरमाथा	४३	४	४२	४६
	क्याम्पा बजार	४७	३	४६	४९
	जम्मा	२६६	२१	२५७	२७८
	३	केराधाप सिर्जना	२०	१	१९
शिवालय डाँडा		२०	०	२०	२०
शान्ति संगम		१७	३	१५	१८
समावेशी टोल		१५	१	१६	१७
हाम्रो टोल		२९	३	२८	३१
सानो केर्खा		१४	४	११	१५
केराधाप बगाने		२१	०	२१	२१
न्युरोड टोल		१०	२	८	१०
फाल्गुनन्द टोल		८	०	८	८
जम्मा		१५४	१४	१४६	१६०
४	पशुपती पाथीभरा टोल	५०	०	५०	५०
	शान्तिपुर पाथीभरा टोल	४९	२	५०	५२
	जोगिचौउन टोल	२	०	२	२
	दिप ज्योति टोल	३६	२	३४	३६
	सगरमाथा टोल	२५	२	२३	२५

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	मुजुरभिड्डा टोल	४५	०	४८	४८
	सरस्वती टोल	२४	०	२४	२४
	सितापुरी टोल	२०	२	२०	२२
	एकता टोल	१७	०	१८	१८
	चुलाचुली डाँफे टोल	३३	१	३२	३३
	ज्योती टोल	२६	१	२६	२७
	किराँत टोल	२९	०	३०	३०
	सिदार्थ अमलडागी टोल	२८	१	२७	२८
	जम्मा	३८४	११	३८४	३९५
५	पाथीभरा	४३	२	४२	४४
	राधाकृष्ण	२३	०	२३	२३
	सितापुरी	३५	४	३२	३६
	मङ्गलमय	३०	२	२८	३०
	नवदुर्गा	५५	७	४९	५६
	गुहेश्वरी	४९	१	४८	४९
	फक्तालुड	७६	६	७०	७६
	चोलुङ्ग	४२	५	३८	४३
	जम्मा	३५३	२७	३३०	३५७
६	जनजागरण	२६	०	२८	२८
	गोहाबारी साधु चौतारा	११	०	११	११
	शहिद मार्ग	३१	२	३१	३३
	पिडालबारी	१०	१	९	१०
	जिमदार टोल	२०	०	२०	२०
	झारबारी	१७	०	१७	१७
	पञ्चकन्या शान्तिपुर	१९	१	१९	२०
	सोनापुर	१३	०	१३	१३
	गेउरिया	१८	१	१७	१८
	लखनपुर	३६	१	३८	३९
	जम्मा	२०१	६	२०३	२०९
७	सरस्वती	४९	१	४८	४९
	पशुपति	४७	१	४६	४७
	सृजनशील	४०	२	३८	४०
	पाथिभरा	१८	१	१७	१८

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	त्रिवेणी	३१	१	३०	३१
	दिनाभद्री	१५	१	१४	१५
	एकता	१५	०	१५	१५
	लालधन्द्रा	३२	०	३२	३२
	पिङ्गडाँडा	१७	१	१६	१७
	विष्णुकट्टा	१८	०	१८	१८
	जम्मा	२८२	८	२७४	२८२
	जम्मा	१,७६५	९०	१,७१९	१,८०९

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

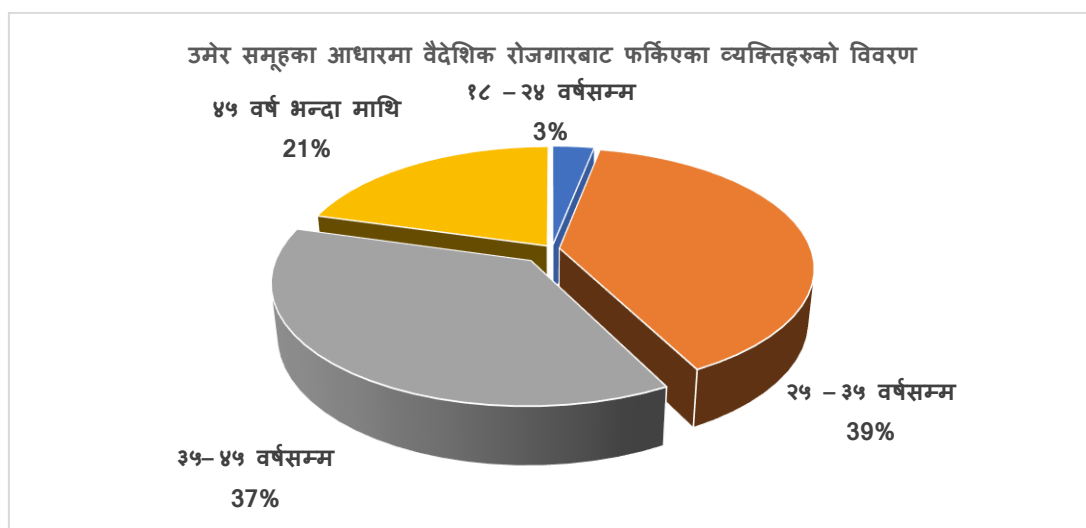
५.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूलाई ५ वटा उमेर समूहगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी अर्थात् ३९ दशमलव २ प्रतिशत २५ देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका रहेका छन् भने दास्रोमा ३५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका ३७ प्रतिशत रहेका छन् । उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरूको विवरण तालिका नं. ४३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४३: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

विवरण	१८ – २४ वर्षसम्म	२५ – ३५ वर्षसम्म	३५ – ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	५६	७१०	६७०	३७३	१८०९
प्रतिशत %	३.१	३९.२	३७	२०.६	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

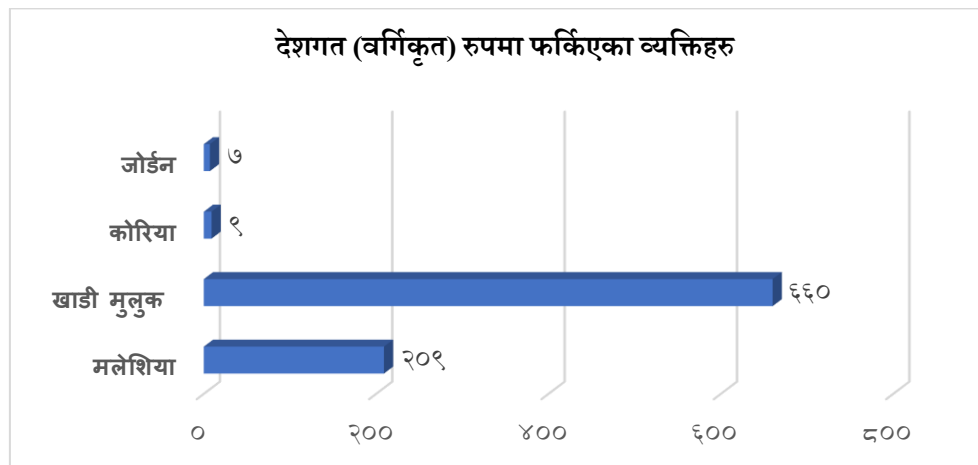
५.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू

देशहरूको वर्गिकृत रूपमा हेर्दा आधा मानिसहरू खाडी मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । १८०९ जना जम्मा मध्ये १३५८ जना व्यक्तिहरू खाडी मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । दोस्रोमा मलेशियाबाट ३७२ जना, कोरियाबाट १९ जना, जोर्डनबाट २ जना र बाँकी ५८ जना अन्य मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । फर्केर आएकाहरूको वर्गिकृत देशगत विवरण तालिका नं.४४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४४: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू

विवरण	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	अन्य	जम्मा
जम्मा	३७२	१३५८	१९	२	५८	१८०९
प्रतिशत %	२०.६	७५.१	१.१	०.१	३.२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

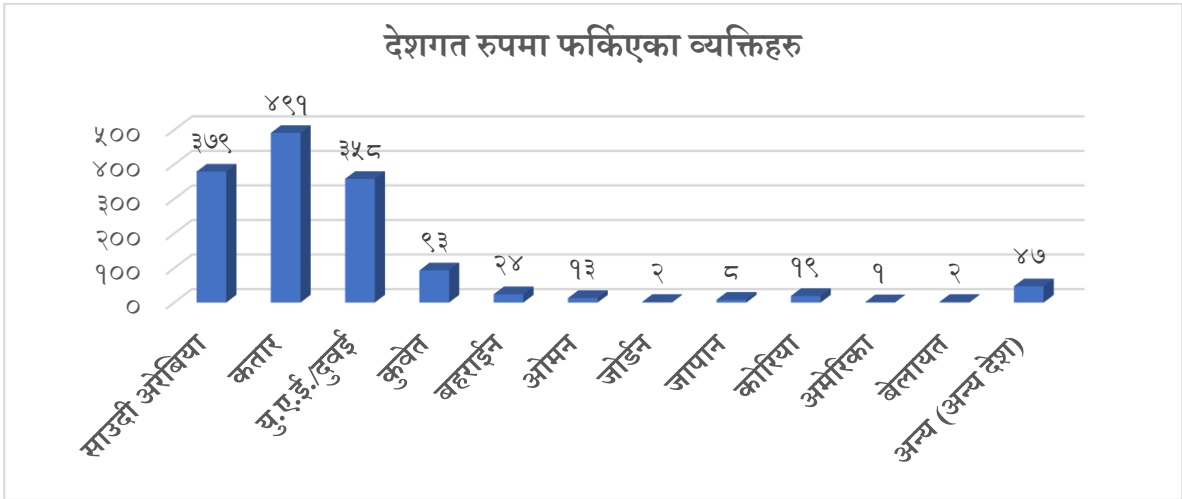
५.१.५ देशगत रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरूको देशगत विवरण हेर्दा सबैभन्दा बढी कतारबाट रहेका छन् । कूल १८०९ जनामा कतारबाट फर्किने ४९१ जना रहेका छन् । दोस्रोमा साउदी अरेबियाबाट ३७९ जना, तेस्रोमा मलेशियाबाट ३७२ जना रहेका छन् भने अन्य मुलुकबाट फर्किने ४७ जना रहेका छन् । देशगत रूपमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूको विवरण तालिका नं. ४५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४५: देशगत रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	मलेशिया	३७२	२०.५६
२	साउदी अरेबिया	३७९	२०.९५
३	कतार	४९१	२७.१४
४	यु.ए.ई./दुवई	३५८	१९.७९
५	कुवेत	९३	५.१४
६	बहराईन	२४	१.३३
७	ओमन	१३	०.७२
८	जोर्डन	२	०.११
९	जापान	८	०.४४
१०	कोरिया	१९	१.०५
११	अमेरिका	१	०.०६
१२	बेलायत	२	०.११
१३	अन्य (अन्य देश)	४७	२.६
जम्मा		१८०९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था

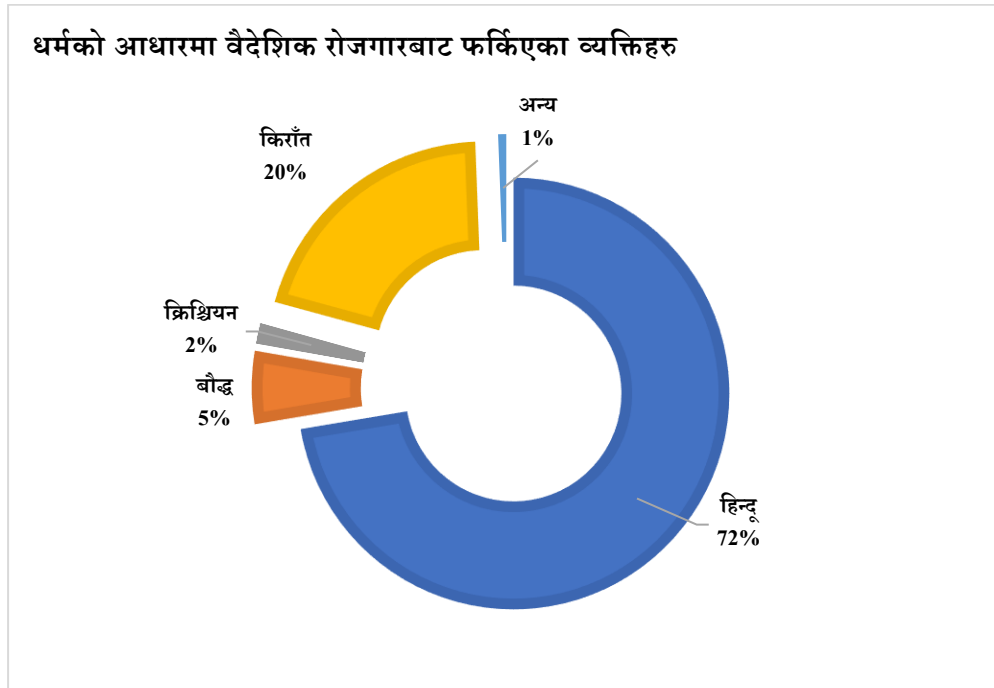
५.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको धार्मिक आस्था हेर्दा सबैभन्दा बढी हिन्दु धर्मवलम्बी ७२ दशमलव ३ प्रतिशत रहेको छन् । यसपछि किराँत धर्मावलम्बी २५० दशमलव १८ प्रतिशत, बौद्ध ५ दशमलव ३६ प्रतिशत र किच्छ्रियन १ दशमलव ४९ प्रतिशत र रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको धार्मिक स्थिति तालिका नं. ४६ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ४६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

विवरण	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
जम्मा	१३०९	९७	२७	३६५	११	१८०९
प्रतिशत %	७२.३६	५.३६	१.४९	२०.१८	०.६१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू विभिन्न भाषी रहेका छन् । सबैभन्दा बढी नेपाली भाषी रहेका छन् । नेपाली भाषी ७१ दशमलव ६४ प्रतिशत रहेका छन् । दोश्रोमा लिम्बु भाषा ९ दशमलव ५६ प्रतिशत छन् भने बाँकी अन्य भाषीहरू रहेका छन् । मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आउनेहरूको विवरण तालिका नं. ४७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं ४७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	नेपाली	१२९६	७१.६४
२	तामाङ	२६	१.४४
३	मगर	३०	१.६६
४	नेवारी	१४	०.७७
५	सुनुवार	१	०.०६
६	शेर्पा	१	०.०६
७	माझी	४	०.२२
८	गुरुङ	१२	०.६६
९	राई	१३९	७.६८
१०	लिम्बु	१७३	९.५६
११	मैथिली	१६	०.८८
१२	हिन्दी	१	०.०६
१३	थारु	३	०.१७
१४	अन्य	९३	५.१४
जम्मा		१८०९	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

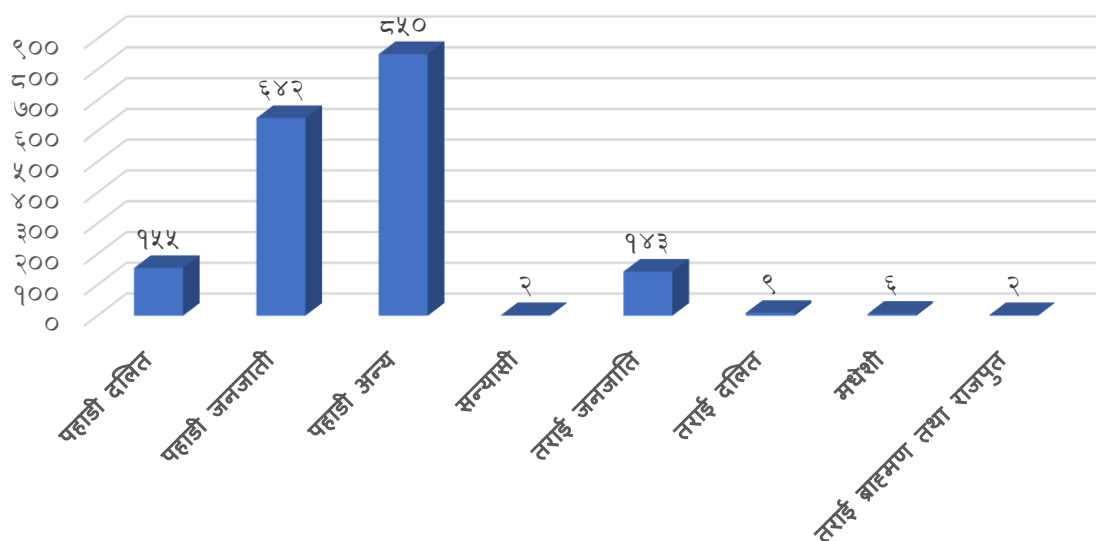
यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको जातीय समूह हेर्दा सबैभन्दा बढी पहाडी अन्य रहेका छन् । पहाडी अन्य ४७ प्रतिशत रहेका छन् भने त्यसपछि पहाडी जनजाति ३५ दशमलव ४९ प्रतिशत रहेका छन् भने पहाडी दलित ८ दशमलव ५७ प्रतिशत रहेका छन् । जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण तालिका नं. ४८ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ४८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	तराई जनजाति	तराई दलित	मधेशी	तराई ब्राह्मण तथा राजपुत	जम्मा
जम्मा	१५५	६४२	८५०	२	१४३	९	६	२	१८०९
प्रतिशत %	८.५७	३५.४९	४६.९९	०.११	७.९	०.५	०.३३	०.११	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

५.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरु ३४ जातजाति रहेका छन्। जसमा सबैभन्दा बढी बाहुन २३ दशमलव ५५ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसपछि क्षेत्री २२ दशमलव ४४ प्रतिशत रहेका छन् । तेस्रोमा लिम्बु १२ दशमलव ४९ प्रतिशत रहेका छन् । जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	विश्वकर्मा	८४	४.६४
२	मिजार	१२	०.६६
३	परियार	५०	२.७६
४	तामाङ	४७	२.६
५	मगर	४३	२.३८
६	सुनुवार	४	०.२२
७	नेवार	६८	३.७६
८	माझी	२०	१.११
९	शोर्पा	१	०.०६
१०	पहरी	१	०.०६
११	भुजेल	१७	०.९४
१२	गुरुङ	२६	१.४४
१३	राई	१७७	९.७८
१४	लिम्बु	२२६	१२.४९
१५	बाहुन	४२६	२३.५५
१६	क्षेत्री	४०६	२२.४४
१७	सन्यासी	२	०.११
१८	मुसहर	९	०.५

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१९	थारु	९	०.५
२०	राजवंशी	६	०.३३
२१	धिमाल	२५	१.३८
२२	ताजपुरिया	३७	२.०५
२३	मेचे	१	०.०६
२४	धानुक	१	०.०६
२५	झाँगड	४	०.२२
२६	सतार	३१	१.७१
२७	राजपुत	१	०.०६
२८	तेली	२	०.११
२९	सुढी	१	०.०६
३०	अन्य	६३	३.४८
३१	मेचे (बोडे)	१	०.०६
३२	राजवंशी (कोच)	३	०.१७
३३	मेचे (बोडो)	३	०.१७
३४	सतार (सन्थाल)	२	०.११
जम्मा		१८०९	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

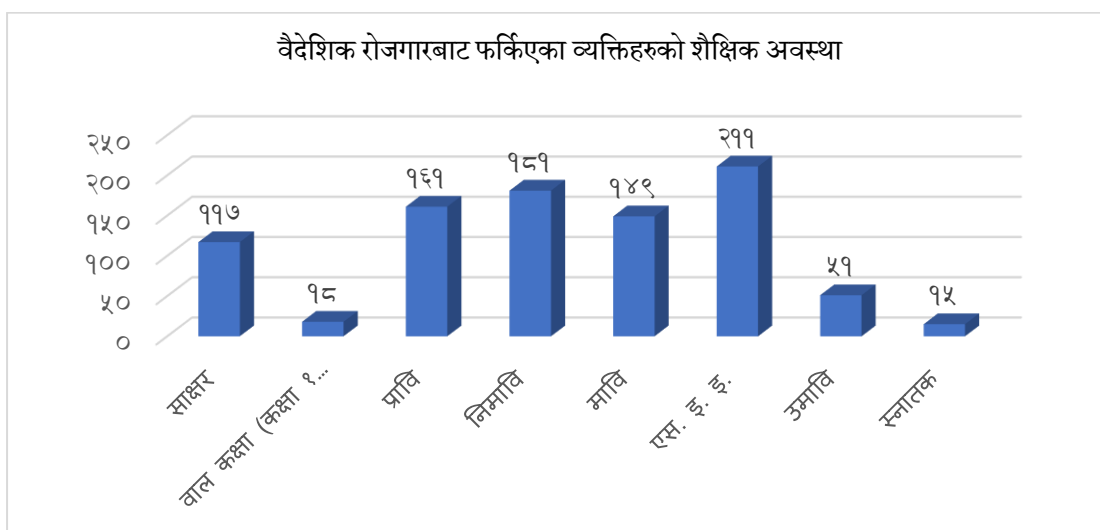
५.२.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था

यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था न्यून स्तर देखिन्छ । सरदरमा हेर्दा साक्षर र प्रा.वि. देखि उ.मा.वि. तहसम्म पढेका व्यक्तिहरू रहेका छन् । माध्यामिक भन्दा माथि अध्ययन गर्ने न्युन मात्र रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरूको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं.५० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५०: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	निराक्षर	४	०.२२
२	साक्षर	१८५	१०.२३
३	वाल कक्षा (कक्षा १ भन्दा मुनि)	३	०.१७
४	प्रावि	१७६	९.७३
५	निमावि	३३३	१८.४१
६	मावि	४६१	२५.४८
७	एस. इ. इ.	३७९	२०.९५
८	उमावि	१९३	१०.६७
९	स्नातक	६६	३.६५
१०	स्नातकोत्तर	९	०.५
जम्मा		१८०९	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

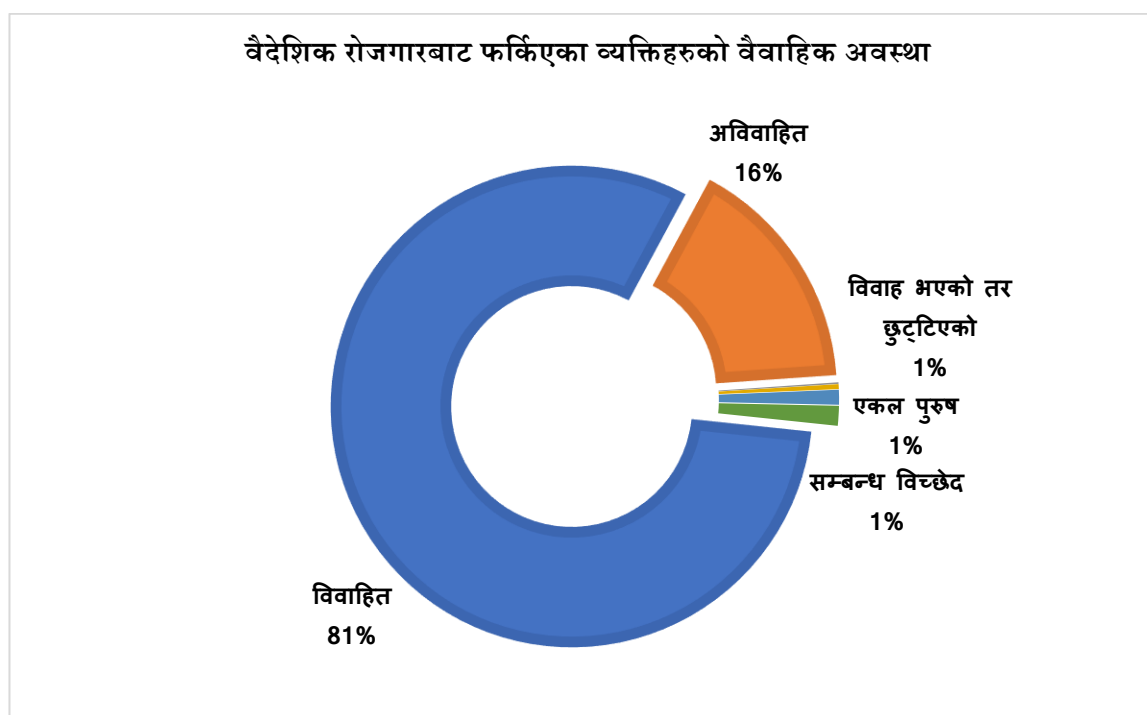
५.२.६ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल यहाँ रहेका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था हेर्दा ८५ दशमलव ४१ प्रतिशत विवाहित रहेका छन् भने बाँकी १२ अविवाहित छन् भने बाँकी अन्य रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूको वैवाहिक अवस्था तालिका नं. ५१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था

विवरण	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
जम्मा	१५४५	२९८	४	९	६	१२	१५	१८०९
प्रतिशत %	८५.४१	१२.०५	०.२२	०.५	०.३३	०.६६	०.८३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

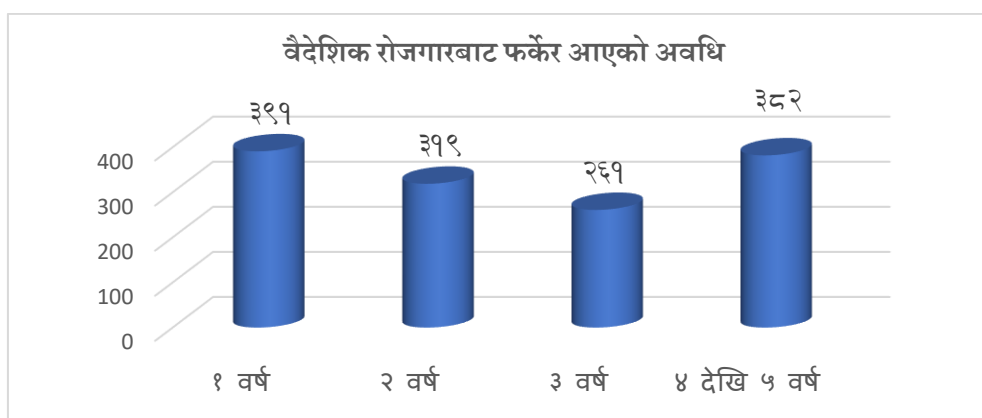
५.२.७ वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

तथ्याङ्क संकलनका क्रममा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको ५ वर्षसम्मका अवधिलाई मात्र समेटिएको छ । सोभन्दा बढी अवधि व्यतित् गरेको व्यक्तिसँग विदेशमा रहँदा सिकेको ज्ञान, सीप बिर्सन सक्ने तथा कमाएको रकम पनि खर्च भइसक्ने हुन सक्दछ । यसरी फर्केर आएको १० वर्षसम्मको अवधि लिँदा १ वर्ष अवधि भएको २४ दशमलव १७ प्रतिशत रहेका छन् भने २ वर्ष अवधि भएका १९ दशमलव ७२ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसैगरी ३ वर्ष हुने १६ दशमलव १३ प्रतिशत, ४ देखि ५ वर्ष हुने २६ दशमलव ६१ प्रतिशत र ५ वर्षभन्दा माथि १६ दशमलव ३८ प्रतिशत रहेका छन् । यसरी हेर्दा कम वर्ष हुने धेरै र बढी वर्ष व्यतित् हुने कम संख्या देखिएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेहरूको विवरण तालिका नं.५२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

विवरण	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ देखि ५ वर्ष	५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	३९१	३१९	२६१	३८२	२६५	१६१८
प्रतिशत %	२४.१७	१९.७२	१६.१३	२३.६१	१६.३८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.८ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू विभिन्न कारण स्वदेश फर्किएका हुन्छन् । यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूमा सबै भन्दा बढी सम्झौता अवधि सकिएर अर्थात् ६२ दशमलव ९१ प्रतिशत रहेका छन् । दोस्रोमा कम्पनी बन्द भएर फर्किने ११ दशमलव ९४ प्रतिशत छन् भने मेडिकल फेल भएर फर्किने शुन्य दशमलव ५५ प्रतिशत, कोरोना महामारीका कारण ५ दशमलव ६४ प्रतिशत, आफ्नो समस्याको कारण ७ दशमलव ३५ प्रतिशत र अन्य कारण ६ दशमलव ३ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केको कारणका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेहरूको विवरण तालिका नं.५३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

विवरण	सम्झौता अवधि सकिएर	कम्पनी बन्द भएर	मेडिकल फेल भएर	कोरोना महामारीका कारण	आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण	घरायसी समस्याका कारण	अन्य	जम्मा
जम्मा	११३८	२१६	१०	१०२	१३३	९६	११४	१८०९
प्रतिशत %	६२.९१	११.९४	०.५५	५.६४	७.३५	५.३१	६.३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको सिप तथा अनुभव

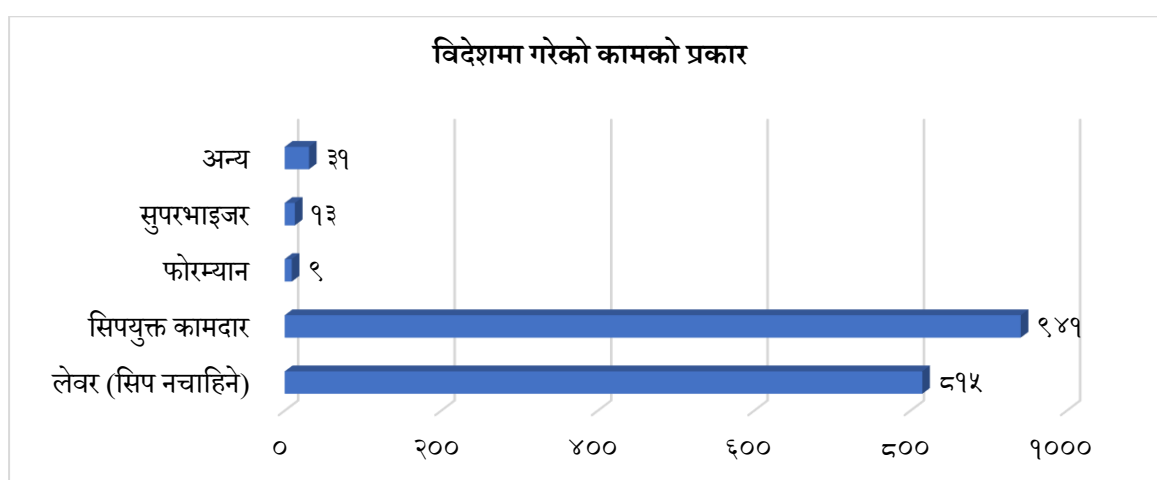
५.३.१ विदेशमा गरेको कामको प्रकार

वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूले पैसा मात्र होइन, काम गर्ने सिप तथा अनुभव पनि ल्याएर आएका हुन्छन् । विदेशमा गरेको काम प्रकारका बारेमा प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार सबैभन्दा बढी ५२ प्रतिशत कामदारहरू सिपयुक्त काम गरेको पाइएको छ । सँगसँगै लेबरमा काम गरेका ४५ प्रतिशत छन् भने सुपरभाइजर काम गर्ने शुन्य दशमलव ७२ प्रतिशत र बाँकी अन्य रहेका छन् । विदेशमा काम गरेको प्रकारको विवरण तालिका नं. ५४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५४: विदेशमा गरेको कामको प्रकार

विवरण	लेबर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
जम्मा	८१५	९४१	९	१३	३१	१८०९
प्रतिशत %	४५.०५	५२.०२	०.५	०.७२	१.७१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.३.२ वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

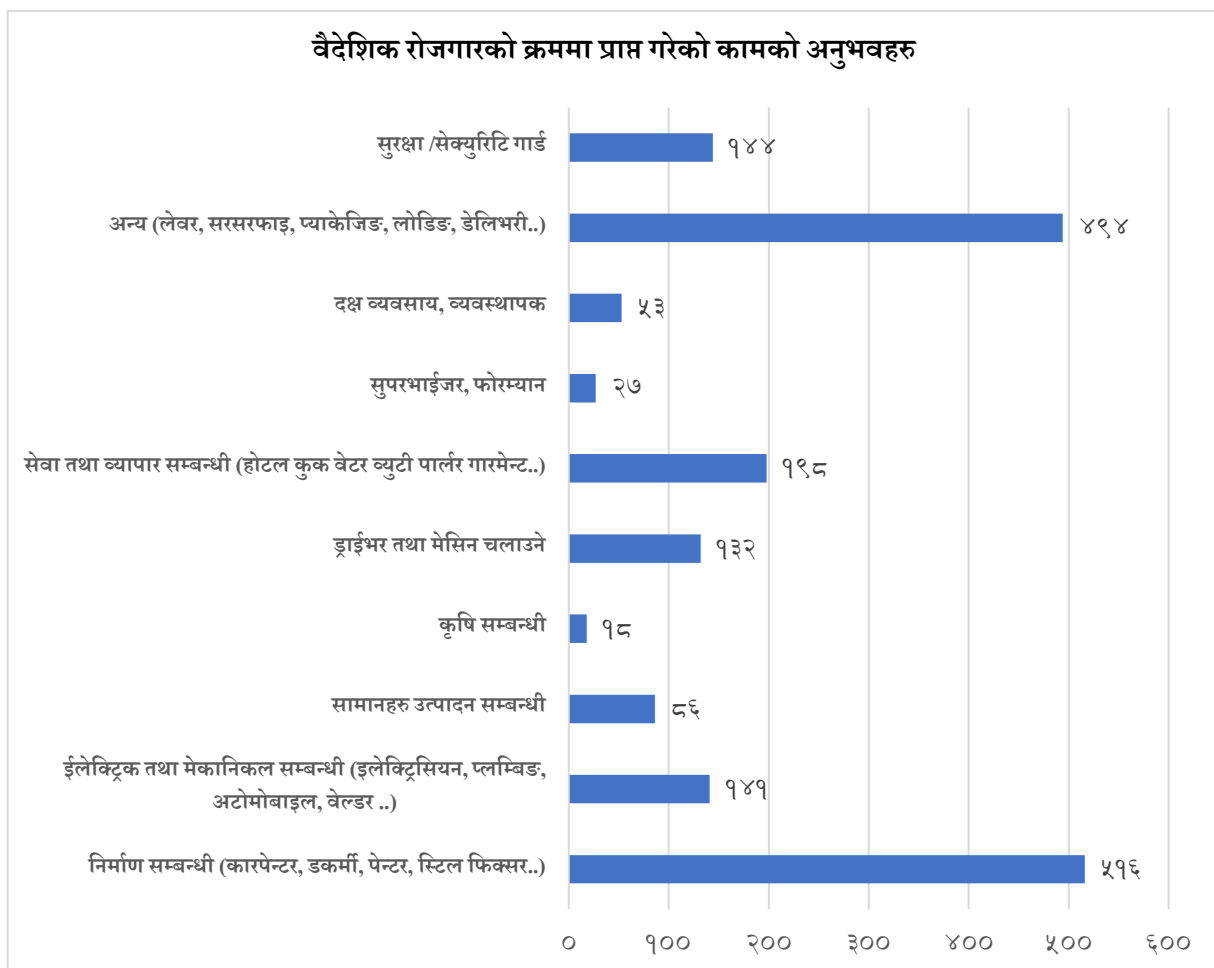
वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूले विगत विदेशमा बस्दा गरेको कामको अनुभव नेपालमा उपयोग गर्न सक्दा स्वदेशमा रोजगार वा स्वरोजगार हुन सजिलो हुन सक्दछ । विदेशमा काम गरेका कामको अनुभवका प्रकारहरू लामो हुने भएकोले यहाँ निश्चित क्षेत्रमा समेट्न प्रयास गरिएको छ । यसरी हेर्दा सबैभन्दा बढी निर्माण सम्बन्धी काम गर्ने २८ दशमलव ५२ प्रतिशत छन् भने र लेबर कामको अनुभव हुने २७ दशमलव ३१ प्रतिशत बाँकी अन्य अनुभव भएका व्यक्तिहरू रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारका क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभव सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५५: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

क्र स	कामका अनुभवहरू	जम्मा	प्रतिशत %
१	निर्माण सम्बन्धी (कारपेन्टर, डकर्मी, पेन्टर, स्टिल फिक्सर..)	५१६	२८.५२
२	ईलेक्ट्रिक तथा मेकानिकल सम्बन्धी (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बिङ, अटोमोबाइल, वेल्डर ..)	१४१	७.७९
३	सामानहरू उत्पादन सम्बन्धी	८६	४.७५
४	कृषि सम्बन्धी	१८	१
५	ड्राईभर तथा मेसिन चलाउने	१३२	७.३
६	सेवा तथा व्यापार सम्बन्धी (होटल कुक वेटर व्युटी पार्लर गारमेन्ट..)	१९८	१०.९५

क्र स	कामका अनुभवहरु	जम्मा	प्रतिशत %
७	सुपरभाईजर, फोरम्यान	२७	१.४९
८	दक्ष व्यवसाय, व्यवस्थापक	५३	२.९३
९	अन्य (लेवर, सरसरफाइ, प्याकेजिड, लोडिड, डेलिभरी..)	४९४	२७.३१
१०	सुरक्षा /सेक्युरिटी गार्ड	१४४	७.९६
जम्मा		१८०९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

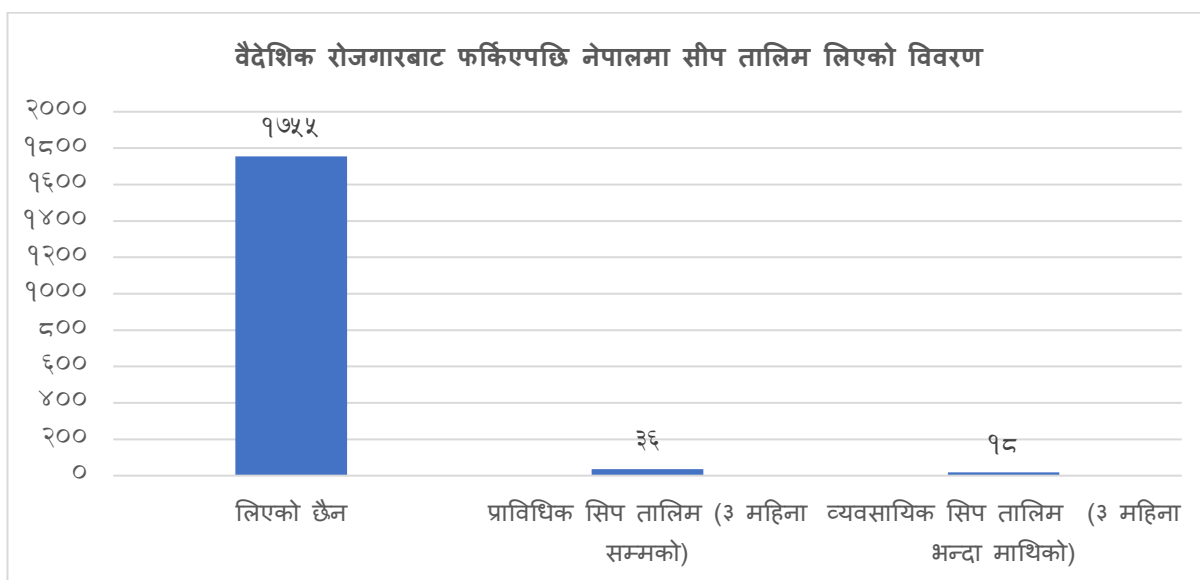
५.३.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका १८०९ जना मध्ये १७५५ जनाले नेपालमा हाल कुनै पनि सिप तालिम लिएको छैनन् । बाँकी ५४ जनाले सिप तालिम लिएका छन्, जसमा ३६ जनाले ३ महिनासम्मको र १८ जनाले ३ सोभन्दा बढी अवधिको तालिम लिएको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सिप तालिम लिएको सम्बन्धी विवरण तालिका नं.५६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५६: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

विवरण	लिएको छैन	प्राविधिक सिप तालिम (३ महिना सम्मको)	व्यवसायिक सिप तालिम (३ महिना भन्दा माथिको)	जम्मा
जम्मा	१७५५	३६	१८	१८०९
प्रतिशत %	९७.०१	१.९९	१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.४ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको आर्थिक पुनःएकीकरणको अवस्था

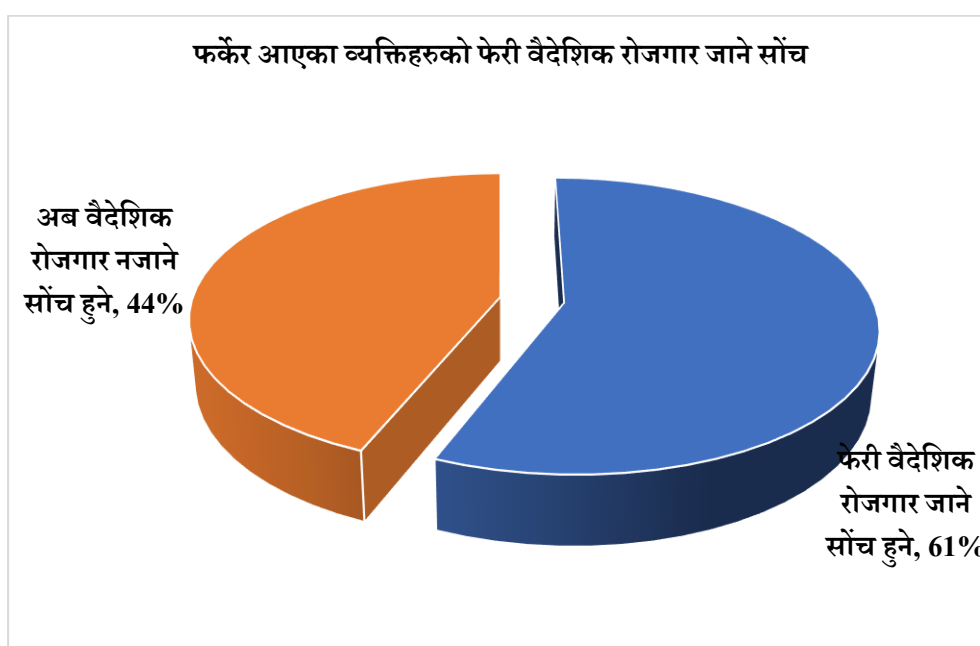
५.४.१ फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै बसिरहेका १८०९ जना व्यक्तिहरूमा ५६ दशमलव ३३ प्रतिशत फेरी विदेशमा काम गर्न जाने सोंच व्यक्त गरेका छन् भने बाँकी ४३ दशमलव ६७ प्रतिशत फेरी विदेशमा काम गर्न नजाने सोंच रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरूको फेरी वैदेशिक रोजगारमा जाने सोंच सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं ५७: फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच

विवरण	फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच हुने	अब वैदेशिक रोजगार नजाने सोंच हुने	जम्मा
जम्मा	१०१९	७९०	१८०९
प्रतिशत %	५६.३३	४३.६७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

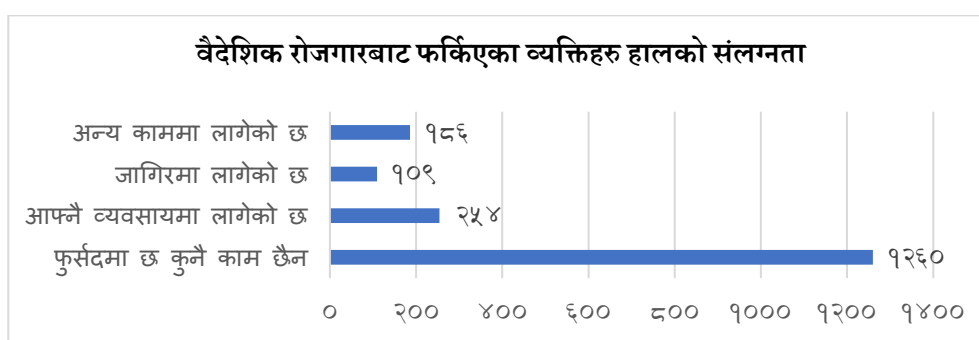
५.४.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै बसिरहेका व्यक्तिहरु हाल के गर्दैछन् भन्ने विवरण प्राप्त गर्नका लागि उनिहरुलाई सोधिएको प्रश्नबाट प्राप्त जवाफ अनुसार कूल १८०९ जनामा १२६० जना फुर्सदमा नै रहेका, २५४ जना आफ्नै व्यवसायमा लागेको १०९ जना जागिरमा लागेको र बाँकी १८६ जना अन्य काममा काममा लागेको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको हालको संलग्नता सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५८ : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

विवरण	फुर्सदमा छ कुनै काम छैन	आफ्नै व्यवसायमा लागेको छ	जागिरमा लागेको छ	अन्य काममा लागेको छ	जम्मा
जम्मा	१२६०	२५४	१०९	१८६	१८०९
प्रतिशत %	६९.६५	१४.०४	६.०३	१०.२८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

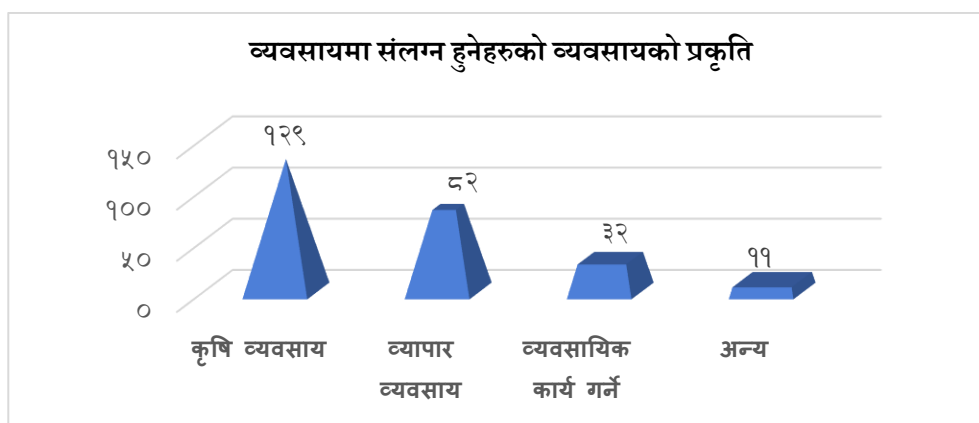
५.४.३ व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृतिका बारेमा जानकारी संकलन गर्दा व्यवसाय गर्ने २५४ जना मध्ये १२९ जना कृषि व्यवसाय, ८२ जना व्यापार व्यवसाय, र ३२ जना व्यवसायिक कार्यमा र बाँकी ११ जना अन्य कार्यमा संलग्न रहका छन् । व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको विवरण तालिका नं. ५९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५९: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

विवरण	कृषि व्यवसाय	व्यापार व्यवसाय	व्यवसायिक कार्य गर्ने	अन्य	जम्मा
जम्मा	१२९	८२	३२	११	२५४
प्रतिशत %	५०.७९	३२.२८	१२.६	४.३३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको सम्भावनाहरु

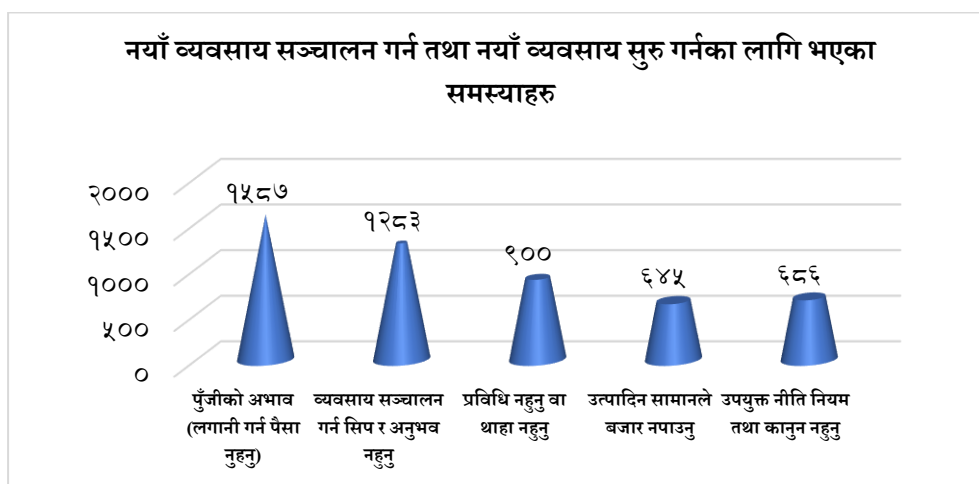
५.५.१ नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुसँग नयाँ व्यवसाय गर्न देखिएको समस्याका बारेमा सोधिएको प्रश्नबाट प्राप्त जानकारी अनुसार सबैभन्दा बढी ३१ दशमलव ११ प्रतिशतले पुँजीको अभाव भनेका छन् । व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव भनएको २५ दशमलव १५ प्रतिशतले बताएका छन् । यसैगरी १२ दशमलव ६४ प्रतिशतले उत्पादित बस्तुले बजार नपाउनु समस्या रहेका बताएका छन् । व्यवसाय सञ्चालन गर्न देखिएको समस्या सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ६० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६०: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु

विवरण	पुँजीको अभाव (लगानी गर्न पैसा नहुनु)	व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नहुनु	प्रविधि नहुनु वा थाहा नहुनु	उत्पादिन सामानले बजार नपाउनु	उपयुक्त नीति नियम तथा कानुन नहुनु	जम्मा
जम्मा	१५८७	१२८३	९००	६४५	६८६	५१०१
प्रतिशत %	३१.११	२५.१५	१७.६४	१२.६४	१३.४५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

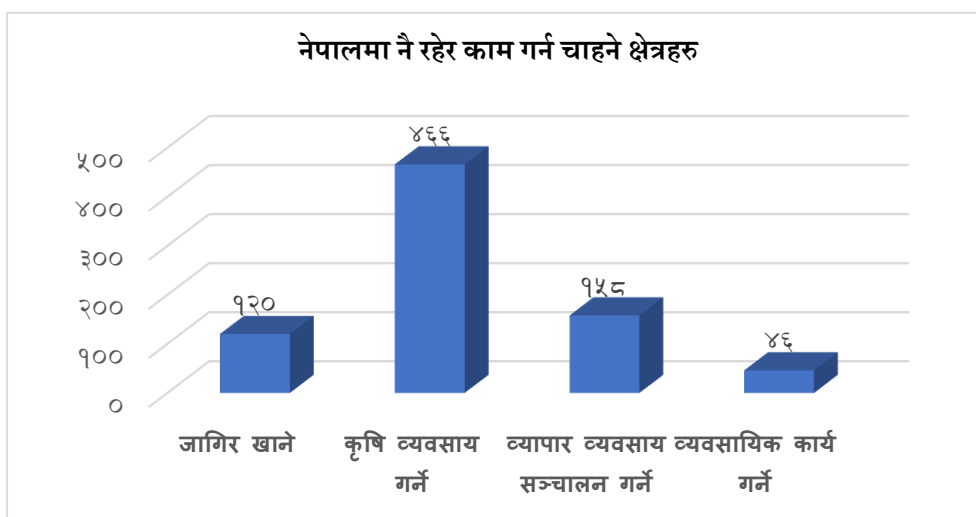
५.५.२ नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु

नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने ७९० जनालाई कुन क्षेत्रमा रहेर काम गर्न चाहनु हुन्छ भन्ने प्रश्नको जवाफमा सबैभन्दा बढी ४६६ जनाले कृषि व्यवसाय गर्ने बताएका छन् । यसैगरी १५८ जनाले व्यापार व्यवसाय व्यवसाय गर्ने चाहना रहेको बताएका छन् । त्यसपछि १२० जनाले जागिर खाने र बाँकी ४६ जनाले व्यवसायिक कार्य गर्ने चाहना व्यक्त गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर नेपालमा नै काम गर्न चाहनेहरुको विवरण तालिका नं. ६१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६१: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु

विवरण	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने	जम्मा
जम्मा	१२०	४६६	१५८	४६	७९०
प्रतिशत %	१५.१९	५८.९९	२०	५.८२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

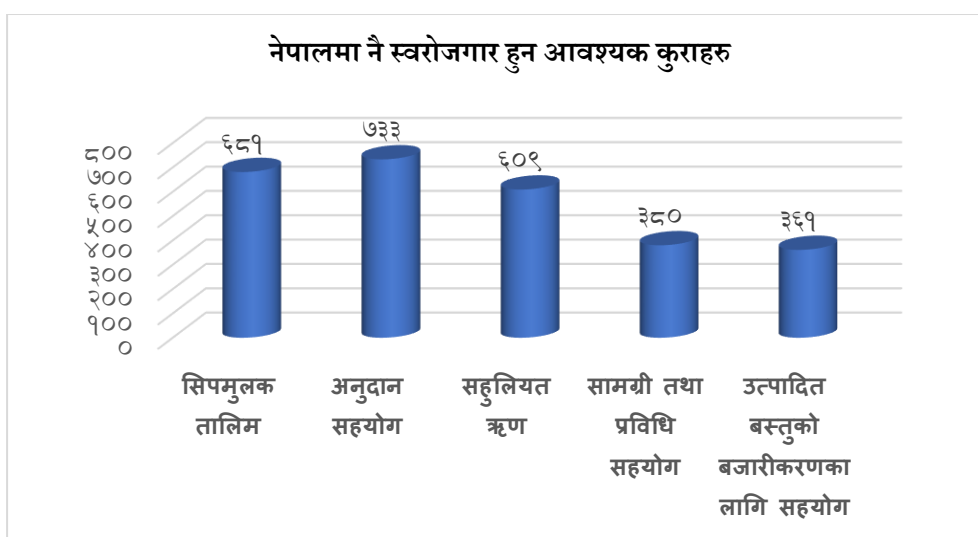
५.५.३ नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर नेपालमा नै रहेर काम गर्न आवश्यक कुराहरुको बारेमा सोधिएको प्रश्नको जवाफ अनुसार सबैभन्दा बढी २६ दशमलव ५२ प्रतिशतले अनुदान सहयोगको आवश्यकता रहेको बताएका छन् । त्यसपछि सिपमुलक तालिमका लागि २४ दशमलव ६४ प्रतिशत, सहुलियत कर्जाका लागि २२ प्रतिशत, बजारीकरणका लागि १३ प्रतिशत र बाँकी १३ दशमलव ७५ प्रतिशतले सामग्री तथा प्राविधिक सहयोगको आवश्यकता रहेको कुरा बताएका छन् । नेपालमा स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरुको विवरण तालिका नं. ६२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६२: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

विवरण	सिपमुलक तालिम	अनुदान सहयोग	सहुलियत ऋण	सामग्री तथा प्रविधि सहयोग	उत्पादित बस्तुको बजारीकरणका लागि सहयोग	जम्मा
जम्मा	६८१	७३३	६०९	३८०	३६१	२७६४
प्रतिशत %	२४.६४	२६.५२	२२.०३	१३.७५	१३.०६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

अनुसूचिहरू

तालिका १: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

वडा नं.	१८-२४ वर्षसम्म	२५-३५ वर्षसम्म	३५-४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१	६७	२८९	१८९	३९	५८४
२	८३	३७३	२३५	५४	७४५
३	६३	२१७	२०७	४३	५३१
४	८५	३००	२५०	६५	७००
५	८४	३२१	१६४	४६	६१५
६	७२	३१३	२३०	४०	६५५
७	६०	३४१	२२७	४७	६७५
जम्मा	५१४	२१५४	१५०२	३३४	४५०५
प्रतिशत	११.४	४७.८	३३.३	७.४	१००

तालिका नं. २ : देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	अन्य	जम्मा
१	९५	४०१	१२	७६	५८४
२	९६	५३४	१८	९७	७४५
३	६७	३५६	१८	९०	५३१
४	११९	४६४	३५	८२	७००
५	८१	४४३	२६	६५	६१५
६	८१	४६१	३७	७६	६५५
७	१३९	४१४	१६	१०६	६७५
जम्मा	६७८	३०७३	१६२	५९२	४५०५
प्रतिशत %	१५	६८.२	३.६	१३.१	१००

तालिका नं. ३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (क)

वडा नं.	मलेशिया	साउदी अरेबिया	कतार	यु.ए.ई./दुवई	कुवेत	बहराईन
१	९५	८७	९९	१५७	३८	१२
२	९६	१०१	१५३	१७४	८५	१२
३	६७	५७	९७	१६४	३३	२
४	११९	७८	१५३	१५४	४५	१४
५	८१	१०४	१३६	१२४	५७	१३
६	८१	७५	१२६	१६३	७५	१२
७	१३९	७४	९९	१६१	६४	१४
जम्मा	६७८	५७६	८६३	१०९७	३९७	७९
प्रतिशत %	१५.०५	१२.७९	१९.१६	२४.३५	८.८१	१.७५

तालिका नं. ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (ख)

वडा नं.	ओमन	जापान	कोरिया	अमेरिका	बेलायत	अन्य (अन्य देश)	जम्मा
१	८	१२	१२	३	१	६०	५८४
२	९	१७	१८	२	०	७८	७४५
३	३	७	१८	१	१६	६६	५३१
४	२०	५	३५	५	०	७२	७००
५	९	१९	२६	२	४	४०	६१५
६	१०	१०	३७	५	७	५४	६५५
७	२	२६	१६	४	४	७२	६७५
जम्मा	६१	९६	१६२	२२	३२	४४२	४५०५
प्रतिशत %	१.३५	२.१३	३.६	०.४९	०.७१	९.८१	१००

तालिका नं. ५ : वैदेशिक रोजगारमा दोहर्षाएर गएको अवस्था

वडा नं.	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेस्रो पटक	चौथो वा सो भन्दा बढी	जम्मा
१	३०७	१८५	६३	२९	५८४
२	२३६	२५५	२०८	४६	७४५
३	३००	१४८	५५	२८	५३१
४	४५७	१९१	४४	८	७००
५	२३७	१८७	१२६	६५	६१५
६	३४३	२५२	५०	१०	६५५
७	३६३	२१०	८४	१८	६७५
जम्मा	२२४३	१४२८	६३०	२०४	४५०५
प्रतिशत	४९.७९	३१.७	१३.९८	४.५३	१००

तालिका नं. ६ : धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
१	५३५	१८	९	१९	३	५८४
२	६४७	३७	१६	४५	०	७४५
३	३८४	४०	१४	९३	०	५३१
४	४००	७२	१३	२१५	०	७००
५	३९१	३४	१०	१५६	२४	६१५
६	५२७	१२	५	१०३	८	६५५
७	४७९	४८	०	१४७	१	६७५
जम्मा	३३६३	२६१	६७	७७८	३६	४५०५
प्रतिशत	७४.६५	५.७९	१.४९	१७.२७	०.८	१००

तालिका नं. ७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	मगर	नेवारी	सुनुवार	शेर्पा	माझी	गुरुङ	राई	लिम्बु	मैथिली	थारु	अन्य	जम्मा
१	४५३	१३	४	१	०	०	०	३	९	१७	२	११	७१	५८४
२	७०९	३	१	१	०	०	१	०	८	३	०	०	१९	७४५
३	३८१	१२	१४	१०	०	४	१	११	२६	७२	०	०	०	५३१
४	४४७	१५	१८	०	०	०	१	२	११४	१०२	०	०	१	७००
५	४४२	१७	१९	१	०	१	१	१	६५	४२	१	०	२५	६१५
६	४५५	९	०	२	०	०	०	२	४२	४६	२	५	९२	६५५
७	३४६	२४	२३	४	०	०	०	१२	६६	८१	३४	०	८५	६७५
जम्मा	३२३३	९३	७९	१९	०	५	४	३१	३३०	३६३	३९	१६	२९३	४५०५
प्रतिशत	७१.७६	२.०६	१.७५	०.४२	०	०.११	०.०९	०.६९	७.३३	८.०६	०.८७	०.३६	६.५	१००

तालिका नं. ८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	तराई जनजाति	तराई दलित	मधेशी	तराई ब्राह्मण तथा राजपुत	जम्मा
१	५६	८१	३५९	०	७५	०	१३	०	५८४
२	६०	२८२	३४५	१	४५	२	४	६	७४५
३	३१	१७३	३२०	०	७	०	०	०	५३१
४	६२	३५८	२५५	०	२५	०	०	०	७००
५	६६	२४९	२२९	०	६२	६	३	०	६१५
६	४६	१५४	३३५	०	११५	३	२	०	६५५
७	६३	२२०	२५७	१	१०४	२०	९	१	६७५
जम्मा	३८४	१५१७	२१००	२	४३३	३१	३१	७	४५०५
प्रतिशत %	८.५२	३३.६७	४६.६१	०.०४	९.६१	०.६९	०.६९	०.१६	१००

तालिका नं. ९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (क)

वडा नं.	विश्वकर्मा	मिजार	परियार	बादी	तामाङ	मगर	सुनुवार	नेवार	माझी	शेर्पा
१	३६	०	१२	०	१५	११	०	४	०	०
२	२५	०	३५	०	३३	९	२	८७	२८	०
३	१४	३	१४	०	१२	१६	०	१६	१	५
४	४६	७	८	०	४१	२८	०	३५	५	०
५	४२	१	१६	०	२२	२८	३	६	२	१
६	२६	०	५	१	१०	२	०	८	६	०
७	३३	१३	१७	०	२३	२३	०	४	७	०
जम्मा	२२२	२४	१०७	१	१५६	११७	५	१६०	४९	६
प्रतिशत %	४.९३	०.५३	२.३८	०.०२	३.४६	२.६	०.११	३.५५	१.०९	०.१३

तालिका नं. १०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (ख)

वडा नं.	पहरी	भुजेल	गुरुङ	राई	लिम्बु	बाहुन	क्षेत्री	सन्ध्यासी	मुसहर	थारु
१	०	९	३	१४	२१	१३२	२२३	०	०	१२
२	१	२२	८	४५	४६	१६५	१८०	१	०	५
३	०	८	१२	२८	७५	१६५	१५५	०	०	३
४	०	१०	१४	११४	११०	१४६	१०८	०	०	०
५	०	११	१	८९	८१	७०	१५८	०	०	४
६	०	५	४	५४	५६	८२	२११	०	०	५
७	०	३	१२	६६	८०	१५४	१०३	१	२०	१४
जम्मा	१	६८	५४	४१०	४६९	९१४	११३८	२	२०	४३
प्रतिशत %	०.०२	१.५१	१.२	९.१	१०.४१	२०.२९	२५.२६	०.०४	०.४४	०.९५

तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (ग)

वडा नं.	राजवंशी	धिमाल	ताजपुरिया	धानुक	झाँगड	सतार	राजपुत	मिश्र	यादव	तेली
१	०	२	२	०	४	४५	०	०	०	५
२	०	५	०	०	०	३१	४	१	०	१
३	१	०	०	२	०	०	०	०	०	०
४	१	२३	०	०	०	०	०	०	०	०
५	०	२१	३	०	०	३	०	०	१	०
६	७	१४	५७	०	०	८	०	०	०	०
७	१	२६	५३	०	०	०	१	०	०	०
जम्मा	१०	९१	११५	२	४	८७	५	१	१	६
प्रतिशत %	०.२२	२.०२	२.५५	०.०४	०.०९	१.९३	०.११	०.०२	०.०२	०.१३

तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (घ)

वडा नं.	कानु/हलवाई	हजाम/ठाकुर	बढही	अन्य	वादी	ठकुरी	भोटे	दनुवार	याख्या	कुमाल
१	०	२	०	२३	०	०	०	२	०	०
२	२	१	०	३	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०
५	०	०	१	४७	०	०	०	०	०	१
६	०	१	०	७५	१	१	१	०	२	०
७	१	२	०	१५	०	०	१	०	१	०
जम्मा	३	६	१	१६६	१	१	२	२	३	१
प्रतिशत %	०.०७	०.१३	०.०२	३.६८	०.०२	०.०२	०.०४	०.०४	०.०७	०.०२

तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (ड)

वडा नं.	लोहार	डोम (मरिक)	राजवंशी (कोच)	मेचे (बोडो)	सतार (सन्थाल)	जम्मा
१	०	०	१	०	६	५८४
२	१	१	२	०	१	७४५
३	०	०	१	०	०	५३१
४	०	०	१	०	०	७००
५	०	०	२	१	०	६१५
६	०	०	६	१	६	६५५
७	०	०	०	०	१	६७५
जम्मा	१	१	१३	२	१४	४५०५
प्रतिशत %	०.०२	०.०२	०.२९	०.०४	०.३१	१००

तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

वडा नं.	निराक्षर	साक्षर	वाल कक्षा	प्रावि	निमावि	मावि	एस. इ. इ.	उमावि	स्नातक	स्नातकोत्तर	विद्यावारिधि	जम्मा
१	३	११	१०	३९	१००	१२०	१५७	१००	२७	१५	२	५८४
२	०	१९	०	८१	१३२	१३३	२०५	१५४	१९	२	०	७४५
३	१	१८	०	१२	५७	१०७	९३	१८४	४३	१६	०	५३१
४	२	२	०	४७	२३०	२४४	२	१५५	१६	२	०	७००
५	१	४४	०	२२	५८	२३०	१७८	७६	४	२	०	६१५
६	८	१२१	५	१३२	१	२६	१८५	८	१५२	१६	१	६५५
७	०	१५६	०	८	७८	११३	१६८	१२८	१९	५	०	६७५
जम्मा	१५	३७१	१५	३४१	६५६	९७३	९८८	८०५	२८०	५८	३	४५०५
प्रतिशत	०.३३	८.२४	०.३३	७.५७	१४.५६	२१.६	२१.९३	१७.८७	६.२२	१.२९	०.०७	१००

तालिका नं. १५ : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
१	४१६	१५२	१	३	०	५	७	५८४
२	५७१	१४९	०	४	०	१३	८	७४५
३	३८७	१४१	०	३	०	०	०	५३१
४	५२१	१५७	३	३	२	१०	४	७००
५	४३५	१५१	२	३	१	४	१९	६१५
६	४८८	१४०	५	५	०	७	१०	६५५
७	५१३	१५७	०	३	१	१	०	६७५
जम्मा	३३३१	१०४७	११	२४	४	४०	४८	४५०५
प्रतिशत	७३.९४	२३.२४	०.२४	०.५३	०.०९	०.८९	१.०७	१००

तालिका नं. १६ : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

वडा नं.	कृषि	जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिक कार्य (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	अन्य	वैदेशिक रोजगारी	जम्मा
१	४७९	११	३४	१८	०	११	३१	५८४
२	५५६	२	२७	७३	१	२७	५९	७४५
३	३३५	१०	२२	४४	१	०	११९	५३१
४	६६७	२	२	२२	०	२	५	७००
५	३१९	४५	६५	५५	१	६७	६३	६१५
६	३६८	१९	३३	४६	०	१२२	६७	६५५
७	६०७	०	७	५९	०	२	०	६७५
जम्मा	३३३१	८९	१९०	३१७	३	२३१	३४४	४५०५
प्रतिशत	७३.९४	१.९८	४.२२	७.०४	०.०७	५.१३	७.६४	१००

तालिका नं. १७: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

वडा नं.	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	थाहा छैन	जम्मा
१	३४८	२१९	१	८	२	६	५८४
२	२२७	५०६	३	२	१	६	७४५
३	२०९	३०६	४	९	१	२	५३१
४	९१	५८०	२	७	१	१९	७००
५	३३२	२४५	८	४	२	२४	६१५
६	२६९	२२१	१	१०	२०	१३४	६५५
७	४४४	१७७	४	५	४३	२	६७५
जम्मा	१९२०	२२५४	२३	४५	७०	१९३	४५०५
प्रतिशत	४२.६२	५०.०३	०.५१	१	१.५५	४.२८	१००

तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

वडा नं.	मेनपावर कम्पनी	एजेन्ट	सरकारी माध्यम (जि.टु.जी.)	आफन्त मार्फत	थाहा छैन	व्यक्तिगत	जम्मा
१	३७८	४१	३३	३४	५	९३	५८४
२	६९८	२५	१९	३	०	०	७४५
३	४८२	१७	२५	६	०	१	५३१
४	६४३	७	३५	८	३	४	७००
५	५१९	४०	२२	२७	४	३	६१५
६	४९६	९४	३४	२८	१	२	६५५
७	५६८	७८	१७	१	०	११	६७५
जम्मा	३७८४	३०२	१८५	१०७	१३	११४	४५०५
प्रतिशत	८४	६.७	४.११	२.३८	०.२९	२.५३	१००

तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

विवरण	नेपालको विमानस्थल (काठमाण्डौं)	भारतबाट	अन्यमूलुक हुदै	जम्मा
१	५७४	४	६	५८४
२	७४२	२	१	७४५
३	५३०	१	०	५३१
४	६९८	२	०	७००
५	६०९	३	३	६१५
६	६५२	३	०	६५५
७	६७४	०	१	६७५
जम्मा	४४७९	१५	११	४५०५
प्रतिशत %	९९.४२	०.३३	०.२४	१००

तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

वडा नं.	वर्किङ भिषा (काम गर्ने भिषा)	भिजिट भिषा (भ्रमण भिषा)	स्टुडेन्ट भिषा (पढ्न जाने भिषा)	थाहा छैन	जम्मा
१	५४०	२०	२३	१	५८४
२	७३९	०	६	०	७४५
३	५२५	१	५	०	५३१
४	६९७	०	०	३	७००
५	५६४	२०	५	२६	६१५
६	६३१	१८	६	०	६५५
७	६५१	२	२२	०	६७५
जम्मा	४३४७	६१	६७	३०	४५०५
प्रतिशत %	९६.४९	१.३५	१.४९	०.६७	१००

तालिका नं. २१: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

वडा नं.	छोडेर जानेको संख्या	नछोड्नेको संख्या	थाहा नहुने	जम्मा
१	८४	४५४	४६	५८४
२	६५	२८१	३९९	७४५
३	७	५२४	०	५३१
४	९	८५	६०६	७००
५	१०५	३२०	१९०	६१५
६	२८	४९९	१२८	६५५
७	२६०	१७	३९८	६७५
जम्मा	५५८	२१८०	१७६७	४५०५
प्रतिशत %	१२.३९	४८.३९	३९.२२	१००

तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

वडा नं.	सीप तालिम लिनेको संख्या	सीप तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
१	१३८	४४६	५८४
२	५३३	२१२	७४५
३	२८	५०३	५३१
४	१३	६८७	७००
५	११२	५०३	६१५
६	१११	५४४	६५५
७	६२८	४७	६७५
जम्मा	१५६३	२९४२	४५०५
प्रतिशत %	३४.६९	६५.३१	१००

तालिका नं. २३: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था

वडा नं.	सूचना तथा परामर्ष लिनेको संख्या	सूचना तथा परामर्ष नलिनेको संख्या	जम्मा
१	२८६	२९८	५८४
२	७४१	४	७४५
३	१	५३०	५३१
४	६२३	७७	७००
५	५४	५६१	६१५
६	५७०	८५	६५५
७	६७०	५	६७५
जम्मा	२९४५	१५६०	४५०५
प्रतिशत %	६५.३७	३४.६३	१००

तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	रु. १०,००० सम्म	रु. १०,००० देखि ५०,००० सम्म	रु. ५०,००० देखि १,००,००० सम्म	रु. १,००,००० देखि २,००,००० सम्म	रु. २,००,००० भन्दा बढी	थाहा छैन	जम्मा
१	१८	१२	५६	२५९	२२३	१६	५८४
२	४	७	२६	५३३	१७४	१	७४५
३	०	१	२०	४३४	७६	०	५३१
४	४	८	३०	४७५	१५०	३३	७००
५	०	३	२७	२५६	१५९	१७०	६१५
६	४९	७	२८	२८३	२६५	२३	६५५
७	०	०	५	१९४	४७३	३	६७५
जम्मा	७५	३८	१९२	२४३४	१५२०	२४६	४५०५
प्रतिशत %	१.६६	०.८४	४.२६	५४.०३	३३.७४	५.४६	१००

तालिका नं. २५: लागतको श्रोत

वडा नं.	आफ्नै पैसा	आफन्तबाट सापटी लिएर	ऋण लिएर (व्याज तिर्ने गरी)	जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर	जम्मा
१	२७	१२	५३३	१२	५८४
२	४	०	७४१	०	७४५
३	०	१	५३०	०	५३१
४	२७	५२	६२०	१	७००
५	३२	३२	५४९	२	६१५
६	७२	१५	५६७	१	६५५
७	१०	२	६६३	०	६७५
जम्मा	१७२	११४	४२०३	१६	४५०५
प्रतिशत %	३.८२	२.५३	९३.३	०.३६	१००

तालिका नं. २६ : गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या

वडा नं.	विप्रेषण पठाउनेको संख्या	विप्रेषण नपठाउनेको संख्या	जम्मा
१	४०६	७९	४८५
२	५२६	८४	६१०
३	३१९	१२३	४४२
४	१४१	४६५	६०६
५	२२१	३४२	५६३
६	४५९	१०७	५६६
७	४९५	१४८	६४३
जम्मा	२५६७	१३४८	३९१५
प्रतिशत %	६५.५७	३४.४३	१००

तालिका नं. २७: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

वडा नं.	मनि ट्रान्सफर सेन्टर (आइ.एम.इ.)	बैंक फाइनान्स	सहकारी	साथिभाई	हुण्डीबाट	जम्मा
१	२४७	२२२	१९	११	१	५००
२	३२०	२३२	५	०	०	५५७
३	१२०	२०१	१७	०	०	३३८
४	९८	११९	०	०	०	२१७
५	२०७	५६	०	२३	२९	३१५
६	४५६	४३४	८	०	०	८९८
७	४५७	९०	०	०	०	५४७
जम्मा	१९०५	१३५४	४९	३४	३०	३३७२
प्रतिशत %	५६.४९	४०.१५	१.४५	१.०१	०.८९	१००

तालिका नं. २८: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

वडा	दैनिक उपभोग	ऋण तिर्न	शिक्षा	स्वास्थ्य	घरायसी सम्पत्ति	व्यवसायमा लगानी	बचत	अन्य
१	१८,३१९,०००	५७,९८२,०००	८,८१५,०००	१०,२७५,०००	८,९१५,०००	११०,०००	२,३८५,०००	२,१५०,१५०
२	१६,३८३,००२	९४,३९५,०००	१२,३२०,०००	७,३९६,०००	२४,१३५,०००	३,०४०,०००	१७,७५२,००३	१०,०००
३	४०,७८९,०००	४३,०७०,०००	१६,५४३,०००	१७,७२५,०००	१४,१३०,०००	१,९९०,०००	१३,७८०,०००	-
४	१३,०३२,०००	२५,०१०,०००	५,७६३,०००	३,९५१,०००	१८,६४५,०००	-	२,६६०,०००	-
५	११,८००,०००	४७,४९०,०००	१०,३६५,०००	८,६४०,०००	३६,८०५,०००	१,०९०,०००	९,२९५,०००	-
६	५२,५५२,०००	१०८,१६०,०००	२६,२७७,०००	२१,६३९,०००	५६,५१०,०००	३,६०५,०००	१४,०८६,०००	१३,७९३,५००
७	१६,१३१,०००	६९,४५३,०००	१३,२०५,०००	१२,३१७,३००	११०,०००	२१५,०००	३१५,०००	६,३५३,०००
जम्मा	१६९,००६,००२	४४५,५६०,०००	९३,२८८,०००	८१,९४३,३००	१५९,२५०,०००	१०,०५०,०००	६०,२७३,००३	२२,३०६,६५०
प्रतिशत %	१६.२२	४२.७७	८.९६	७.८७	१५.२९	०.९६	५.७९	२.१४

तालिका नं. २९ : विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

वडा नं.	आफ्नै पालिका क्षेत्र	पालिका नजिकैको शहर	जिल्ला सदरमुकाम भएको क्षेत्र	किनेको छैन	जम्मा
१	११५	१०	७	४५२	५८४
२	१३५	३	२	६०५	७४५
३	९३	४	०	४३४	५३१
४	१०	५	०	६८३	६९८
५	१०४	०	०	५११	६१५
६	१०७	८	०	५४०	६५५
७	२०	०	०	६५५	६७५
जम्मा	५८४	३०	९	३८८०	४५०३
प्रतिशत %	१२.९७	०.६७	०.२	८६.१६	१००

तालिका नं. ३०: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय

वडा नं.	स्थानीय समूह	सहकारी	बैंक	फाइनाइन्स	जम्मा
१	३	११	२२	१	३७
२	८	१०९	१३९	०	२५६
३	०	१९७	१२६	०	३२३
४	१०	०	१३	०	२३
५	६७	७५	९	०	१५१
६	५३	५८	२७	०	१३८
७	१	८	१०	०	१९
जम्मा	१४२	४५८	३४६	१	९४७
प्रतिशत %	१४.९९	४८.३६	३६.५४	०.११	१००

तालिका नं. ३१: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

वडा नं.	समस्या भएको	समस्या नभएको	जम्मा
१	१४०	४४४	५८४
२	९	७३६	७४५
३	३४	४९७	५३१
४	४	६९६	७००
५	१३	६०२	६१५
६	६३	५९२	६५५
७	५	६७०	६७५
जम्मा	२६८	४२३७	४५०५
प्रतिशत %	५.९५	९४.०५	१००

तालिका नं. ३२: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

वडा नं.	सम्झौता बमोजिम तलब नभएको	सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको	अलपत्र परेको	जेल परेको	सम्पर्क विहीन	विराम वा दुर्घटना	अन्य	जम्मा
१	५६	४२	०	२	६	३४	७५	२१५
२	४	२	१	०	१	२	०	१०
३	६	३	०	१	४	१८	२	३४
४	१	१	०	१	२	०	०	५
५	८	६	२	०	०	२	४	२२
६	४९	३२	०	१	३	३	९	९७
७	४	०	०	०	१	०	०	५
जम्मा	१२८	८६	३	५	१७	५९	९०	३८८
प्रतिशत %	३२.९९	२२.१६	०.७७	१.२९	४.३८	१५.२१	२३.२	१००

तालिका नं. ३३: वैदेशिक रोजागारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू

वडा नं.	पारिवारिक बेमेल	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	दोश्रो विवाह गरेको	परिवारसँग लामो समयसम्म सम्पर्क नभएको	विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको	बालबच्चाहरू मात्र घरमा बस्नु परेको	वृद्ध बुवा आमा मात्र घरमा भएको	गम्भिर मानसिक समस्या	जम्मा
१	४	२	१	२९३	३३	६	७	१	३४७
२	०	०	०	३	१	०	०	०	४
३	१	०	१	२	७	०	१२	०	२३
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	३१	१२	६	३७	२५	३९	१८	२	१७०
६	१	०	०	८	२२	०	३	४	३८
७	०	०	०	१	०	०	०	०	१
जम्मा	३७	१४	८	३४४	८८	४५	४०	७	५८३
प्रतिशत %	६.३५	२.४	१.३७	५९.०१	१५.०९	७.७२	६.८६	१.२	१००

तालिका नं. ३४: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं.	गएका छैनन्	छोरा पढाउन	छोरी पढाउन	छोरा छोरी दुबै पढाउन	जम्मा
१	५२२	२८	१९	१५	५८४
२	७००	१८	१४	१३	७४५
३	५२७	०	२	२	५३१
४	६८४	९	४	३	७००
५	५८६	८	६	१५	६१५
६	६३२	१०	४	९	६५५
७	६७१	२	१	१	६७५
जम्मा	४३२२	७५	५०	५८	४५०५
प्रतिशत %	९५.९४	१.६६	१.११	१.२९	१००

तालिका नं. ३५: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	१८-२४ वर्षसम्म	२५-३५ वर्षसम्म	३५-४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१	५	५९	४६	१८	१२८
२	८	११५	९९	५६	२७८
३	६	५५	६५	३४	१६०
४	६	११३	१५३	१२३	३९५
५	१५	१५६	१३२	५४	३५७
६	१०	९१	६२	४६	२०९
७	६	१२१	११३	४२	२८२
जम्मा	५६	७१०	६७०	३७३	१८०९
प्रतिशत %	३.१	३९.२	३७	२०.६	१००

तालिका नं. ३६: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	अन्य	जम्मा
१	२८	९६	१	०	३	१२८
२	७६	१९३	०	२	७	२७८
३	२९	११८	१	०	१२	१६०
४	८४	२९४	६	०	११	३९५
५	७२	२७०	५	०	१०	३५७
६	३०	१७०	१	०	८	२०९
७	५३	२१७	५	०	७	२८२
जम्मा	३७२	१३५८	१९	२	५८	१८०९
प्रतिशत %	२०.६	७५.१	१.१	०.१	३.२	१००

तालिका नं. ३७: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	मलेशिया	साउदी अरेबिया	कतार	यु.ए.ई./दुबई	कुवेत	बहराईन	ओमन	जोर्डन	जापान	कोरिया	अमेरिका	बेलायत	अन्य (अन्य देश)	जम्मा
१	२८	२१	३६	३५	४	०	०	०	०	१	०	०	३	१२८
२	७६	४१	७८	४७	२०	३	४	२	४	०	०	०	३	२७८
३	२९	२८	३७	३७	१०	४	२	०	२	१	०	०	१०	१६०
४	८४	८९	१०१	७३	१९	८	४	०	०	६	०	०	११	३९५
५	७२	८१	१०५	६०	२०	४	०	०	१	५	०	२	७	३५७
६	३०	५२	६७	४१	५	२	३	०	१	१	१	०	६	२०९
७	५३	६७	६७	६५	१५	३	०	०	०	५	०	०	७	२८२
जम्मा	३७२	३७९	४९१	३५८	९३	२४	१३	२	८	१९	१	२	४७	१८०९
प्रतिशत %	२०.५६	२०.९५	२७.१४	१९.७९	५.१४	१.३३	०.७२	०.११	०.४४	१.०५	०.०६	०.११	२.६	१००

तालिका नं. ३८: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
१	१२०	३	१	४	०	१२८
२	२३४	१०	१०	२४	०	२७८
३	१२१	१२	४	२३	०	१६०
४	२३३	३७	७	११८	०	३९५
५	२०९	१७	२	१२३	६	३५७
६	१७९	४	३	१९	४	२०९
७	२१३	१४	०	५४	१	२८२
जम्मा	१३०९	९७	२७	३६५	११	१८०९
प्रतिशत %	७२.३६	५.३६	१.४९	२०.१८	०.६१	१००

तालिका नं. ३९: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	मगर	नेवारी	सुनुवार	शेर्पा	माझी	गुरुङ	राई	लिम्बु	मैथिली	हिन्दी	थारु	अन्य	जम्मा
१	९६	१	३	०	०	०	०	१	३	२	१	०	३	१८	१२८
२	२६२	०	०	०	०	०	०	०	२	३	०	०	०	११	२७८
३	११५	४	४	६	०	१	१	४	२	२२	१	०	०	०	१६०
४	२५३	४	१३	१	०	०	०	१	६३	५७	१	०	०	२	३९५
५	२४०	८	७	०	१	०	३	१	३८	४९	०	१	०	९	३५७
६	१५८	२	०	१	०	०	०	१	६	१३	१	०	०	२७	२०९
७	१७२	७	३	६	०	०	०	४	२५	२७	१२	०	०	२६	२८२
जम्मा	१२९६	२६	३०	१४	१	१	४	१२	१३९	१७३	१६	१	३	९३	१८०९
प्रतिशत %	७१.६४	१.४४	१.६६	०.७७	०.०६	०.०६	०.२२	०.६६	७.६८	९.५६	०.८८	०.०६	०.१७	५.१४	१००

तालिका नं. ४०: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	तराई जनजाति	तराई दलित	मधेशी	तराई ब्राह्मण तथा राजपुत	जम्मा
१	७	१९	८१	०	१९	०	२	०	१२८
२	२२	८९	१४२	०	२०	४	१	०	२७८
३	११	५३	९१	०	४	०	०	१	१६०
४	२८	१९७	१६२	०	७	०	१	०	३९५
५	४७	१६९	१११	१	२९	०	०	०	३५७
६	१५	३६	१२५	०	३२	०	१	०	२०९
७	२५	७९	१३८	१	३२	५	१	१	२८२
जम्मा	१५५	६४२	८५०	२	१४३	९	६	२	१८०९
प्रतिशत %	८.५७	३५.४९	४६.९९	०.११	७.९	०.५	०.३३	०.११	१००

तालिका नं. ४१: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)

वडा नं.	विश्वकर्मा	मिजार	परियार	तामाङ	मगर	सुनुवार	नेवार	माझी	शेर्पा
१	५	०	२	१	४	०	२	०	०
२	११	०	११	९	५	०	१५	१०	०
३	४	०	७	४	५	०	१०	१	१
४	१९	३	६	१२	१६	०	२५	४	०
५	२४	१	१४	११	१०	०	५	३	०
६	१२	०	२	३	०	०	५	०	०
७	९	८	८	७	३	४	६	२	०
जम्मा	८४	१२	५०	४७	४३	४	६८	२०	१
प्रतिशत %	४.६४	०.६६	२.७६	२.६	२.३८	०.२२	३.७६	१.११	०.०६

तालिका नं. ४२: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख)

वडा नं.	गुरुङ	राई	लिम्बु	बाहुन	क्षेत्री	सन्यासी	मुसहर	थारु	राजवंशी
१	२	४	३	४०	४०	०	०	३	०
२	१	१६	२५	७४	६८	०	४	०	०
३	४	२	२४	५२	३९	०	०	२	०
४	१२	६४	६०	९४	६७	०	०	०	०
५	२	६०	७२	४४	६६	१	०	०	०
६	१	८	१५	३५	७५	०	०	०	६
७	४	२३	२७	८७	५१	१	५	४	०
जम्मा	२६	१७७	२२६	४२६	४०६	२	९	९	६
प्रतिशत %	१.४४	९.७८	१२.४९	२३.५५	२२.४४	०.११	०.५	०.५	०.३३

तालिका नं. ४३: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (ग)

वडा नं.	धिमाल	ताजपुरिया	मेचे	धानुक	झाँगड	सतार	राजपुत	तेली	सुढी
१	०	०	०	०	३	११	०	२	०
२	२	०	०	०	०	१६	०	०	०
३	०	०	०	१	०	०	१	०	०
४	६	०	०	०	०	१	०	०	१
५	७	२	०	०	०	२	०	०	०
६	३	१८	१	०	०	१	०	०	०
७	७	१७	०	०	१	०	०	०	०
जम्मा	२५	३७	१	१	४	३१	१	२	१
प्रतिशत %	१.३८	२.०५	०.०६	०.०६	०.२२	१.७१	०.०६	०.११	०.०६

तालिका नं. ४४: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (घ)

वडा नं.	अन्य	मेचे (बोडे)	राजवंशी (कोच)	मेचे (बोडो)	सतार (सन्थाल)	जम्मा
१	५	०	०	०	१	१२८
२	३	०	०	०	०	२७८
३	१	०	१	०	०	१६०
४	१	०	०	०	०	३९५
५	२७	०	२	३	०	३५७
६	२१	१	०	०	१	२०९
७	५	०	०	०	०	२८२
जम्मा	६३	१	३	३	२	१८०९
प्रतिशत %	३.४८	०.०६	०.१७	०.१७	०.११	१००

तालिका नं. ४५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

वडा नं.	निराक्षर	साक्षर	वाल कक्षा	प्रावि	निमावि	मावि	एस. इ. इ.	उमावि	स्नातक	स्नातकोत्तर	जम्मा
१	१	२	२	१२	२४	३०	३९	१७	१	०	१२८
२	०	१६	०	४२	४९	५५	७३	३७	४	२	२७८
३	०	११	१	७	१४	३५	३९	४२	१०	१	१६०
४	०	५	०	५४	१७९	१०७	०	४१	६	३	३९५
५	२	२९	०	१४	३३	१७३	८३	२१	१	१	३५७
६	१	४५	०	३९	०	१०	७०	२	४१	१	२०९
७	०	७७	०	८	३४	५१	७५	३३	३	१	२८२
जम्मा	४	१८५	३	१७६	३३३	४६१	३७९	१९३	६६	९	१८०९
प्रतिशत %	०.२२	१०.२३	०.१७	९.७३	१८.४१	२५.४८	२०.९५	१०.६७	३.६५	०.५	१००

तालिका नं. ४६: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
१	६९	५५	०	३	१	१२८
२	१०१	१७५	१	१	०	२७८
३	५०	१०२	५	१	२	१६०
४	५५	३३८	०	०	२	३९५
५	२३५	११५	१	३	३	३५७
६	९३	१०३	०	५	८	२०९
७	२१२	५३	२	०	१५	२८२
जम्मा	८१५	९४१	९	१३	३१	१८०९
प्रतिशत %	४५.०५	५२.०२	०.५	०.७२	१.७१	१००

तालिका नं. ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

वडा नं.	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ देखि ५ वर्ष	५ वर्ष भन्दा माथी	जम्मा
१	४७	२२	१०	२१	१०	११०
२	४८	७०	४०	५९	४६	२६३
३	६०	२८	२५	४५	२	१६०
४	२९	२६	२८	६५	८९	२३७
५	८०	८६	८९	८२	२०	३५७
६	७६	४४	३४	४८	७	२०९
७	५१	४३	३५	६२	९१	२८२
जम्मा	३९१	३१९	२६१	३८२	२६५	१६१८
प्रतिशत %	२४.१७	१९.७२	१६.१३	२३.६१	१६.३८	१००

तालिका नं. ४८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

वडा नं.	सम्झौता अवधि सकिएर	कम्पनी बन्द भएर	मेडिकल फेल भएर	कोरोना महामारीका कारण	आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण	घरायसी समस्याका कारण	अन्य	जम्मा
१	५२	१४	०	८	१५	८	३१	१२८
२	१३४	४९	३	२७	३६	२६	३	२७८
३	६६	२३	३	२८	१७	२३	०	१६०
४	३०५	४०	०	१३	२२	५	१०	३९५
५	२५७	३४	३	१६	१७	१३	१७	३५७
६	७८	४३	१	८	१४	१९	४६	२०९
७	२४६	१३	०	२	१२	२	७	२८२
जम्मा	११३८	२१६	१०	१०२	१३३	९६	११४	१८०९
प्रतिशत %	६२.९१	११.९४	०.५५	५.६४	७.३५	५.३१	६.३	१००

तालिका नं ४९: विदेशमा गरेको कामको प्रकार

वडा नं.	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
१	६९	५५	०	३	१	१२८
२	१०१	१७५	१	१	०	२७८
३	५०	१०२	५	१	२	१६०
४	५५	३३८	०	०	२	३९५
५	२३५	११५	१	३	३	३५७
६	९३	१०३	०	५	८	२०९
७	२१२	५३	२	०	१५	२८२
जम्मा	८१५	९४१	९	१३	३१	१८०९
प्रतिशत %	४५.०५	५२.०२	०.५	०.७२	१.७१	१००

तालिका नं ५०: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

वडा नं.	निर्माण सम्बन्धी	ईलेक्ट्रिक तथा मेकानिकल सम्बन्धी	सामानहरू उत्पादन सम्बन्धी	कृषि सम्बन्धी	ड्राईभर तथा मेसिन चलाउने	सेवा तथा व्यापार सम्बन्धी	सुपरभाइजर, फोरम्यान	दक्ष व्यवसाय, व्यवस्थापक	अन्य (लेवर, डेलिभरी..)	सुरक्षा /सेक्युरिटी गार्ड	जम्मा
१	१३	१४	१५	५	१३	१९	५	१	३०	१३	१२८
२	२१	२४	६	२	२०	४४	६	१५	१०९	३१	२७८
३	१५	१५	१२	२	१२	३७	४	८	४२	१३	१६०
४	१५९	२३	१५	३	२०	५२	३	१९	५०	५१	३९५
५	१४०	१६	८	३	३३	१६	२	२	११९	१८	३५७
६	६३	२५	१४	२	२७	२९	६	८	२५	१०	२०९
७	१०५	२४	१६	१	७	१	१	०	११९	८	२८२
जम्मा	५१६	१४१	८६	१८	१३२	१९८	२७	५३	४९४	१४४	१८०९

तालिका नं ५१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

वडा नं.	लिएको छैन	प्राविधिक सिप तालिम (३ महिना सम्मको)	व्यवसायिक सिप तालिम (३ महिना भन्दा माथिको)	जम्मा
१	१२२	४	२	१२८
२	२५९	१३	६	२७८
३	१४६	७	७	१६०
४	३९४	१	०	३९५
५	३५०	४	३	३५७
६	२०२	७	०	२०९
७	२८२	०	०	२८२
जम्मा	१७५५	३६	१८	१८०९
प्रतिशत %	९७.०१	१.९९	१	१००

तालिका नं ५२: फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच

वडा नं.	फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच हुने	अब वैदेशिक रोजगार नजाने सोच हुने	जम्मा
१	७०	५८	१२८
२	१५८	१२०	२७८
३	९६	६४	१६०
४	१८४	२११	३९५
५	१७२	१८५	३५७
६	१२२	८७	२०९
७	२१७	६५	२८२
जम्मा	१०१९	७९०	१८०९
प्रतिशत %	५६.३३	४३.६७	१००

तालिका नं ५३ : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

वडा नं.	कृषि व्यवसाय	व्यापार व्यवसाय	व्यवसायिक कार्य गर्ने	अन्य	जम्मा
१	५९	१४	२	१	७६
२	४८	१८	१४	६	८६
३	२	९	१	१	१३
४	०	१	१	०	२
५	१२	१३	१२	१	३८
६	७	१९	०	२	२८
७	१	८	२	०	११
जम्मा	१२९	८२	३२	११	२५४
प्रतिशत %	५०.७९	३२.२८	१२.६	४.३३	१००

तालिका नं ५४: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

वडा नं.	पुँजीको अभाव (लगानी गर्न पैसा नहुनु)	व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नहुनु	प्रविधि नहुनु वा थाहा नहुनु	उत्पादिन सामानले बजार नपाउनु	उपयुक्त नीति नियम तथा कानुन नहुनु	जम्मा
१	१२५	९६	७५	७८	८१	४५५
२	२६३	१०९	४२	२१	४	४३९
३	१५७	३०	६	६४	६८	३२५
४	१९८	३३९	३६७	२७०	३४६	१५२०
५	३५६	३१९	२२५	१६०	१५४	१२१४
६	२०९	१७५	१६९	४८	३०	६३१
७	२७९	२१५	१६	४	३	५१७
जम्मा	१५८७	१२८३	९००	६४५	६८६	५१०१
प्रतिशत %	३१.११	२५.१५	१७.६४	१२.६४	१३.४५	१००

तालिका नं ५५: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्ने तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू

वडा नं.	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	जम्मा
१	१३	१८	२२	५	५८
२	२	९२	१२	१४	१२०
३	३	३८	२१	२	६४
४	१७	१७३	१४	७	२११
५	७६	७३	२५	११	१८५
६	८	२७	४७	५	८७
७	१	४५	१७	२	६५
जम्मा	१२०	४६६	१५८	४६	७९०
प्रतिशत %	१५.१९	५८.९९	२०	५.८२	१००

तालिका नं ५६: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू

वडा नं.	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	जम्मा
१	१३	१८	२२	५	५८
२	२	९२	१२	१४	१२०
३	३	३८	२१	२	६४
४	१७	१७३	१४	७	२११
५	७६	७३	२५	११	१८५
६	८	२७	४७	५	८७
७	१	४५	१७	२	६५
जम्मा	१२०	४६६	१५८	४६	७९०
प्रतिशत %	१५.१९	५८.९९	२०	५.८२	१००

तालिका नं ५७: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरू

वडा नं.	सिपमुलक तालिम	अनुदान सहयोग	सहुलियत ऋण	सामग्री तथा प्रविधि सहयोग	उत्पादित बस्तुको बजारीकरणका लागि सहयोग	जम्मा
१	३४	५४	५५	३०	३१	२०४
२	७३	१०७	५०	२५	९	२६४
३	६४	६३	६४	१२	४२	२४५
४	१८६	१७८	१६०	१४५	१६३	८३२
५	१७८	१७९	१७७	१३०	९१	७५५
६	८१	८७	७६	२६	१९	२८९
७	६५	६५	२७	१२	६	१७५
जम्मा	६८१	७३३	६०९	३८०	३६१	२७६४
प्रतिशत %	२४.६४	२६.५२	२२.०३	१३.७५	१३.०६	१००

आर्थिक सहयोग:

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको

पुनःएकिकरण परियोजना (रेमी)

प्राविधिक सहयोग:

एस.आर.एस. शोलुसन्स् प्रा.लि.

काठमाण्डौ

प्रकाशक :

कमल गाउँपालिका

झापा

कोशी प्रदेश